

۲۲۹

سازمانه ولایت دیار بکر

سنة

۱۳۰۸

دفتره

۱۳

مطبعه ولایت مندرو و محرری عزتلق طاعت افندی طرفندن

ترتیب اولنمشر



( سايبه معارف و ايه حضرت خلافتناهيره ديار بكر و لايتنك )  
( معلومات تاريخيه و احوال عموميه مجلده سنك علاوه سيئه )  
( اون اوچنجي دفعه اولق اوزره اشبو بيك اوچيوز سكر سنه )  
( هجره سنه مخصوص سالنامه سي بتوفيقه تعالى طبع و تمثيل )  
( اولندي . )

( تقويم )

بورطى كونلرينك رموزى

لا تين	ل	ارمنى	ا
قتولك	ق	روم	ر
		يهودى	ي

شهر		روز		ماه		سال	
روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه
۱	۵	۱۷	۱۰	۱۲	۱۰	۱۱	۸
۲	۶	۱۸	۱۱	۱۳	۱۱	۱۲	۹
۳	۷	۱۹	۱۲	۱۴	۱۲	۱۳	۱۰
۴	۸	۲۰	۱۳	۱۵	۱۳	۱۴	۱۱
۵	۹	۲۱	۱۴	۱۶	۱۴	۱۵	۱۲
۶	۱۰	۲۲	۱۵	۱۷	۱۵	۱۶	۱۳
۷	۱۱	۲۳	۱۶	۱۸	۱۶	۱۷	۱۴
۸	۱۲	۲۴	۱۷	۱۹	۱۷	۲۰	۱۵
۹	۱۳	۲۵	۱۸	۲۰	۱۸	۲۱	۱۶
۱۰	۱۴	۲۶	۱۹	۲۱	۱۹	۲۲	۱۷
۱۱	۱۵	۲۷	۲۰	۲۲	۲۰	۲۳	۱۸
۱۲	۱۶	۲۸	۲۱	۲۳	۲۱	۲۴	۱۹
۱۳	۱۷	۲۹	۲۲	۲۴	۲۲	۲۵	۲۰
۱۴	۱۸	۳۰	۲۳	۲۵	۲۳	۲۶	۲۱
۱۵	۱۹	۳۱	۲۴	۲۶	۲۴	۲۷	۲۲
۱۶	۲۰	۱	۲۵	۲۷	۲۵	۲۸	۲۳
۱۷	۲۱	۲	۲۶	۲۸	۲۶	۲۹	۲۴
۱۸	۲۲	۳	۲۷	۲۹	۲۷	۳۰	۲۵
۱۹	۲۳	۴	۲۸	۳۰	۲۸	۳۱	۲۶
۲۰	۲۴	۵	۲۹	۳۱	۲۹	۱	۲۷
۲۱	۲۵	۶	۳۰	۱	۳۰	۲	۲۸
۲۲	۲۶	۷	۳۱	۲	۳۱	۳	۲۹
۲۳	۲۷	۸	۱	۳	۱	۴	۳۰
۲۴	۲۸	۹	۲	۴	۲	۵	۳۱
۲۵	۲۹	۱۰	۳	۵	۳	۶	۱
۲۶	۳۰	۱۱	۴	۶	۴	۷	۲
۲۷	۳۱	۱۲	۵	۷	۵	۸	۳
۲۸	۱	۱۳	۶	۸	۶	۹	۴
۲۹	۲	۱۴	۷	۹	۷	۱۰	۵
۳۰	۳	۱۵	۸	۱۰	۸	۱۱	۶
۳۱	۴	۱۶	۹	۱۱	۹	۱۲	۷

روزهای منتهی به ۱۳۰۸  
 محرم ۱۳۰۸  
 رتبه مشهوره

۱ ارباب شمالی و محدود  
 ۲ عید تحلی نصارا  
 ۳ زول نورات  
 ۴ ولادت مرید عم  
 ۵ تغذی اوراق  
 ۶ اخیریاد سوم  
 ۷ رفتن لقلق  
 ۸  
 ۹ یوم عاشورا  
 ۱۰ وفات مرید عم  
 ۱۱ محدود  
 ۱۲ نجات نوح  
 ۱۳  
 ۱۴ جلوس همایون ۱۲۹۳  
 ۱۵ ایلول قوننی  
 ۱۶  
 ۱۷  
 ۱۸  
 ۱۹  
 ۲۰  
 ۲۱  
 ۲۲  
 ۲۳  
 ۲۴  
 ۲۵  
 ۲۶  
 ۲۷  
 ۲۸  
 ۲۹  
 ۳۰ ایلول روی  
 ۳۱ محدود

سرا

راف

ل

س





شهر	شهر			شهر	شهر		
	اول	دوم	سوم		اول	دوم	سوم
چهارشنبه	۱۵	۲۳	۳۱	چهارشنبه	۱۵	۲۳	۳۱
پنجشنبه	۱۶	۲۴	۳۲	پنجشنبه	۱۶	۲۴	۳۲
جمعه	۱۷	۲۵	۳۳	جمعه	۱۷	۲۵	۳۳
شنبه	۱۸	۲۶	۳۴	شنبه	۱۸	۲۶	۳۴
یکشنبه	۱۹	۲۷	۳۵	یکشنبه	۱۹	۲۷	۳۵
دو شنبه	۲۰	۲۸	۳۶	دو شنبه	۲۰	۲۸	۳۶
سه شنبه	۲۱	۲۹	۳۷	سه شنبه	۲۱	۲۹	۳۷
چهارشنبه	۲۲	۳۰	۳۸	چهارشنبه	۲۲	۳۰	۳۸
پنجشنبه	۲۳	۳۱	۳۹	پنجشنبه	۲۳	۳۱	۳۹
جمعه	۲۴	۳۲	۴۰	جمعه	۲۴	۳۲	۴۰
شنبه	۲۵	۳۳	۴۱	شنبه	۲۵	۳۳	۴۱
یکشنبه	۲۶	۳۴	۴۲	یکشنبه	۲۶	۳۴	۴۲
دو شنبه	۲۷	۳۵	۴۳	دو شنبه	۲۷	۳۵	۴۳
سه شنبه	۲۸	۳۶	۴۴	سه شنبه	۲۸	۳۶	۴۴
چهارشنبه	۲۹	۳۷	۴۵	چهارشنبه	۲۹	۳۷	۴۵
پنجشنبه	۳۰	۳۸	۴۶	پنجشنبه	۳۰	۳۸	۴۶
جمعه	۳۱	۳۹	۴۷	جمعه	۳۱	۳۹	۴۷
شنبه	۳۲	۴۰	۴۸	شنبه	۳۲	۴۰	۴۸
یکشنبه	۳۳	۴۱	۴۹	یکشنبه	۳۳	۴۱	۴۹
دو شنبه	۳۴	۴۲	۵۰	دو شنبه	۳۴	۴۲	۵۰
سه شنبه	۳۵	۴۳	۵۱	سه شنبه	۳۵	۴۳	۵۱
چهارشنبه	۳۶	۴۴	۵۲	چهارشنبه	۳۶	۴۴	۵۲
پنجشنبه	۳۷	۴۵	۵۳	پنجشنبه	۳۷	۴۵	۵۳
جمعه	۳۸	۴۶	۵۴	جمعه	۳۸	۴۶	۵۴
شنبه	۳۹	۴۷	۵۵	شنبه	۳۹	۴۷	۵۵
یکشنبه	۴۰	۴۸	۵۶	یکشنبه	۴۰	۴۸	۵۶
دو شنبه	۴۱	۴۹	۵۷	دو شنبه	۴۱	۴۹	۵۷
سه شنبه	۴۲	۵۰	۵۸	سه شنبه	۴۲	۵۰	۵۸
چهارشنبه	۴۳	۵۱	۵۹	چهارشنبه	۴۳	۵۱	۵۹
پنجشنبه	۴۴	۵۲	۶۰	پنجشنبه	۴۴	۵۲	۶۰
جمعه	۴۵	۵۳	۶۱	جمعه	۴۵	۵۳	۶۱
شنبه	۴۶	۵۴	۶۲	شنبه	۴۶	۵۴	۶۲
یکشنبه	۴۷	۵۵	۶۳	یکشنبه	۴۷	۵۵	۶۳
دو شنبه	۴۸	۵۶	۶۴	دو شنبه	۴۸	۵۶	۶۴
سه شنبه	۴۹	۵۷	۶۵	سه شنبه	۴۹	۵۷	۶۵
چهارشنبه	۵۰	۵۸	۶۶	چهارشنبه	۵۰	۵۸	۶۶
پنجشنبه	۵۱	۵۹	۶۷	پنجشنبه	۵۱	۵۹	۶۷
جمعه	۵۲	۶۰	۶۸	جمعه	۵۲	۶۰	۶۸
شنبه	۵۳	۶۱	۶۹	شنبه	۵۳	۶۱	۶۹
یکشنبه	۵۴	۶۲	۷۰	یکشنبه	۵۴	۶۲	۷۰
دو شنبه	۵۵	۶۳	۷۱	دو شنبه	۵۵	۶۳	۷۱
سه شنبه	۵۶	۶۴	۷۲	سه شنبه	۵۶	۶۴	۷۲
چهارشنبه	۵۷	۶۵	۷۳	چهارشنبه	۵۷	۶۵	۷۳
پنجشنبه	۵۸	۶۶	۷۴	پنجشنبه	۵۸	۶۶	۷۴
جمعه	۵۹	۶۷	۷۵	جمعه	۵۹	۶۷	۷۵
شنبه	۶۰	۶۸	۷۶	شنبه	۶۰	۶۸	۷۶
یکشنبه	۶۱	۶۹	۷۷	یکشنبه	۶۱	۶۹	۷۷
دو شنبه	۶۲	۷۰	۷۸	دو شنبه	۶۲	۷۰	۷۸
سه شنبه	۶۳	۷۱	۷۹	سه شنبه	۶۳	۷۱	۷۹
چهارشنبه	۶۴	۷۲	۸۰	چهارشنبه	۶۴	۷۲	۸۰
پنجشنبه	۶۵	۷۳	۸۱	پنجشنبه	۶۵	۷۳	۸۱
جمعه	۶۶	۷۴	۸۲	جمعه	۶۶	۷۴	۸۲
شنبه	۶۷	۷۵	۸۳	شنبه	۶۷	۷۵	۸۳
یکشنبه	۶۸	۷۶	۸۴	یکشنبه	۶۸	۷۶	۸۴
دو شنبه	۶۹	۷۷	۸۵	دو شنبه	۶۹	۷۷	۸۵
سه شنبه	۷۰	۷۸	۸۶	سه شنبه	۷۰	۷۸	۸۶
چهارشنبه	۷۱	۷۹	۸۷	چهارشنبه	۷۱	۷۹	۸۷
پنجشنبه	۷۲	۸۰	۸۸	پنجشنبه	۷۲	۸۰	۸۸
جمعه	۷۳	۸۱	۸۹	جمعه	۷۳	۸۱	۸۹
شنبه	۷۴	۸۲	۹۰	شنبه	۷۴	۸۲	۹۰
یکشنبه	۷۵	۸۳	۹۱	یکشنبه	۷۵	۸۳	۹۱
دو شنبه	۷۶	۸۴	۹۲	دو شنبه	۷۶	۸۴	۹۲
سه شنبه	۷۷	۸۵	۹۳	سه شنبه	۷۷	۸۵	۹۳
چهارشنبه	۷۸	۸۶	۹۴	چهارشنبه	۷۸	۸۶	۹۴
پنجشنبه	۷۹	۸۷	۹۵	پنجشنبه	۷۹	۸۷	۹۵
جمعه	۸۰	۸۸	۹۶	جمعه	۸۰	۸۸	۹۶
شنبه	۸۱	۸۹	۹۷	شنبه	۸۱	۸۹	۹۷
یکشنبه	۸۲	۹۰	۹۸	یکشنبه	۸۲	۹۰	۹۸
دو شنبه	۸۳	۹۱	۹۹	دو شنبه	۸۳	۹۱	۹۹
سه شنبه	۸۴	۹۲	۱۰۰	سه شنبه	۸۴	۹۲	۱۰۰

ربیع الاول

اول ايام مهر

اول غرس اشجار

باغ فورتنه سی

مولود النبی عم

برودت میاه

استحمام اعداد

تشرین ثانی فرنگی

غایت قوه خریف

زرع حنطه

ترویج حضرت علی بافا

تشرین ثانی روم

شهر	روز			روز	روز	روز	روز
	روز	روز	روز				
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲
۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶
۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴
۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲
۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸
۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶
۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴
۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲
۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸
۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶
۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴
۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰	۱۵۱	۱۵۲
۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰
۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸
۱۶۹	۱۷۰	۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰	۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴
۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰	۱۹۱	۱۹۲
۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰

شهر و روز	روز اول	روز دوم	روز سوم	روز چهارم	روز پنجم	روز ششم	روز هفتم	جمادى الاولى	
								روز اول	روز دوم
جمعه ابرو	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
بازار ابرو	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
بازار ابرو	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
ضال	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
بهار ربه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
چهارشنبه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
جمعه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
جمعه ابرو	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
بازار	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
بازار ابرو	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
ضال	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
چهارشنبه	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
چهارشنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
جمعه	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
جمعه ابرو	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
بازار	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵
بازار ابرو	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
ضال	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
بهار ربه	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
چهارشنبه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
چهارشنبه	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
جمعه	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
جمعه ابرو	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
بازار	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
بازار ابرو	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
ضال	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
بهار ربه	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
چهارشنبه	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
چهارشنبه	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
جمعه	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
جمعه ابرو	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰

کانون اول درویشی  
 اول شب یلدا  
 اول اربعه  
 آخر شب یلدا  
 نه فصد و جهات  
 یازدهم ماه منگی  
 شب میلاد علی  
 اول زمهریر



شهر	روز	روز	روز	روز	رجب الفرد		
					الاول	الثاني	الثالث
١	٢٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥
٢	٣٠	١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦
٣	١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧
٤	٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨
٥	٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩
٦	٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠
٧	٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١
٨	٦	١٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢
٩	٧	١٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣
١٠	٨	١٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤
١١	٩	٢٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥
١٢	١٠	٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦
١٣	١١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧
١٤	١٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨
١٥	١٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩
١٦	١٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠
١٧	١٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١
١٨	١٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢
١٩	١٧	٢٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣
٢٠	١٨	٢٩	٣٠	١	٢	٣	٤
٢١	١٩	٣٠	١	٢	٣	٤	٥
٢٢	٢٠	١	٢	٣	٤	٥	٦
٢٣	٢١	٢	٣	٤	٥	٦	٧
٢٤	٢٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨
٢٥	٢٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
٢٦	٢٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠
٢٧	٢٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١
٢٨	٢٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢
٢٩	٢٧	٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣
٣٠	٢٨	٩	١٠	١١	١٢	١٣	١٤

رجب الفرد

رجب الفرد

طباروي ٢١ ليلة

سميد ديكك دما

نخسب جمره اولي بهوا

اناجده صولور

مخزور

جمره ثابته باب

امدن تولوق

ماريت فوري سندا

ويراد قبور بعده

يامر فصل قلد

حرمه نالسه بنجك

شكستن سرما

لبه معراج وسعد

ابن لدا بورد المخور

بهره ديكك شكر بيري

شهر	شهر			شهر	شهر		
	روز	تاریخ	روز		روز	تاریخ	روز
بهار	۱۲	۲۸	۱	بهار	۱۲	۲۸	۱
خرداد	۱۳	۱	۲	خرداد	۱۳	۱	۲
تیر	۱۴	۲	۳	تیر	۱۴	۲	۳
مهر	۱۵	۳	۴	مهر	۱۵	۳	۴
آبان	۱۶	۴	۵	آبان	۱۶	۴	۵
آذر	۱۷	۵	۶	آذر	۱۷	۵	۶
دی	۱۸	۶	۷	دی	۱۸	۶	۷
بهمن	۱۹	۷	۸	بهمن	۱۹	۷	۸
اسفند	۲۰	۸	۹	اسفند	۲۰	۸	۹
فروردین	۲۱	۹	۱۰	فروردین	۲۱	۹	۱۰
اردیبهشت	۲۲	۱۰	۱۱	اردیبهشت	۲۲	۱۰	۱۱
مرداد	۲۳	۱۱	۱۲	مرداد	۲۳	۱۱	۱۲
شهریور	۲۴	۱۲	۱۳	شهریور	۲۴	۱۲	۱۳
مهرماه	۲۵	۱۳	۱۴	مهرماه	۲۵	۱۳	۱۴
آبان	۲۶	۱۴	۱۵	آبان	۲۶	۱۴	۱۵
آذر	۲۷	۱۵	۱۶	آذر	۲۷	۱۵	۱۶
دی	۲۸	۱۶	۱۷	دی	۲۸	۱۶	۱۷
بهمن	۲۹	۱۷	۱۸	بهمن	۲۹	۱۷	۱۸
اسفند	۳۰	۱۸	۱۹	اسفند	۳۰	۱۸	۱۹
فروردین	۳۱	۱۹	۲۰	فروردین	۳۱	۱۹	۲۰
اردیبهشت	۱	۲۰	۲۱	اردیبهشت	۱	۲۰	۲۱
مرداد	۲	۲۱	۲۲	مرداد	۲	۲۱	۲۲
شهریور	۳	۲۲	۲۳	شهریور	۳	۲۲	۲۳
مهرماه	۴	۲۳	۲۴	مهرماه	۴	۲۳	۲۴
آبان	۵	۲۴	۲۵	آبان	۵	۲۴	۲۵
آذر	۶	۲۵	۲۶	آذر	۶	۲۵	۲۶
دی	۷	۲۶	۲۷	دی	۷	۲۶	۲۷
بهمن	۸	۲۷	۲۸	بهمن	۸	۲۷	۲۸
اسفند	۹	۲۸	۲۹	اسفند	۹	۲۸	۲۹
فروردین	۱۰	۲۹	۳۰	فروردین	۱۰	۲۹	۳۰
اردیبهشت	۱۱	۳۰	۳۱	اردیبهشت	۱۱	۳۰	۳۱
مرداد	۱۲	۳۱	۱	مرداد	۱۲	۳۱	۱
شهریور	۱۳	۱	۲	شهریور	۱۳	۱	۲
مهرماه	۱۴	۲	۳	مهرماه	۱۴	۲	۳
آبان	۱۵	۳	۴	آبان	۱۵	۳	۴
آذر	۱۶	۴	۵	آذر	۱۶	۴	۵
دی	۱۷	۵	۶	دی	۱۷	۵	۶
بهمن	۱۸	۶	۷	بهمن	۱۸	۶	۷
اسفند	۱۹	۷	۸	اسفند	۱۹	۷	۸
فروردین	۲۰	۸	۹	فروردین	۲۰	۸	۹
اردیبهشت	۲۱	۹	۱۰	اردیبهشت	۲۱	۹	۱۰
مرداد	۲۲	۱۰	۱۱	مرداد	۲۲	۱۰	۱۱
شهریور	۲۳	۱۱	۱۲	شهریور	۲۳	۱۱	۱۲
مهرماه	۲۴	۱۲	۱۳	مهرماه	۲۴	۱۲	۱۳
آبان	۲۵	۱۳	۱۴	آبان	۲۵	۱۳	۱۴
آذر	۲۶	۱۴	۱۵	آذر	۲۶	۱۴	۱۵
دی	۲۷	۱۵	۱۶	دی	۲۷	۱۵	۱۶
بهمن	۲۸	۱۶	۱۷	بهمن	۲۸	۱۶	۱۷
اسفند	۲۹	۱۷	۱۸	اسفند	۲۹	۱۷	۱۸
فروردین	۳۰	۱۸	۱۹	فروردین	۳۰	۱۸	۱۹
اردیبهشت	۳۱	۱۹	۲۰	اردیبهشت	۳۱	۱۹	۲۰
مرداد	۱	۲۰	۲۱	مرداد	۱	۲۰	۲۱
شهریور	۲	۲۱	۲۲	شهریور	۲	۲۱	۲۲
مهرماه	۳	۲۲	۲۳	مهرماه	۳	۲۲	۲۳
آبان	۴	۲۳	۲۴	آبان	۴	۲۳	۲۴
آذر	۵	۲۴	۲۵	آذر	۵	۲۴	۲۵
دی	۶	۲۵	۲۶	دی	۶	۲۵	۲۶
بهمن	۷	۲۶	۲۷	بهمن	۷	۲۶	۲۷
اسفند	۸	۲۷	۲۸	اسفند	۸	۲۷	۲۸
فروردین	۹	۲۸	۲۹	فروردین	۹	۲۸	۲۹
اردیبهشت	۱۰	۲۹	۳۰	اردیبهشت	۱۰	۲۹	۳۰
مرداد	۱۱	۳۰	۳۱	مرداد	۱۱	۳۰	۳۱

بهار  
خرداد  
تیر  
مهر  
آبان  
آذر  
دی  
بهمن  
اسفند  
فروردین  
اردیبهشت  
مرداد  
شهریور  
مهرماه  
آبان  
آذر  
دی  
بهمن  
اسفند  
فروردین  
اردیبهشت  
مرداد  
شهریور



شهر شریف		شهر شریف		شهر شریف		شهر شریف	
روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ
۱	۲۸ ۱۰	۱	۲۸ ۱۰	۱	۲۸ ۱۰	۱	۲۸ ۱۰
۲	۲۹ ۱۱	۲	۲۹ ۱۱	۲	۲۹ ۱۱	۲	۲۹ ۱۱
۳	۳۰ ۱۲	۳	۳۰ ۱۲	۳	۳۰ ۱۲	۳	۳۰ ۱۲
۴	۱ ۱۳	۴	۱ ۱۳	۴	۱ ۱۳	۴	۱ ۱۳
۵	۲ ۱۴	۵	۲ ۱۴	۵	۲ ۱۴	۵	۲ ۱۴
۶	۳ ۱۵	۶	۳ ۱۵	۶	۳ ۱۵	۶	۳ ۱۵
۷	۴ ۱۶	۷	۴ ۱۶	۷	۴ ۱۶	۷	۴ ۱۶
۸	۵ ۱۷	۸	۵ ۱۷	۸	۵ ۱۷	۸	۵ ۱۷
۹	۶ ۱۸	۹	۶ ۱۸	۹	۶ ۱۸	۹	۶ ۱۸
۱۰	۷ ۱۹	۱۰	۷ ۱۹	۱۰	۷ ۱۹	۱۰	۷ ۱۹
۱۱	۸ ۲۰	۱۱	۸ ۲۰	۱۱	۸ ۲۰	۱۱	۸ ۲۰
۱۲	۹ ۲۱	۱۲	۹ ۲۱	۱۲	۹ ۲۱	۱۲	۹ ۲۱
۱۳	۱۰ ۲۲	۱۳	۱۰ ۲۲	۱۳	۱۰ ۲۲	۱۳	۱۰ ۲۲
۱۴	۱۱ ۲۳	۱۴	۱۱ ۲۳	۱۴	۱۱ ۲۳	۱۴	۱۱ ۲۳
۱۵	۱۲ ۲۴	۱۵	۱۲ ۲۴	۱۵	۱۲ ۲۴	۱۵	۱۲ ۲۴
۱۶	۱۳ ۲۵	۱۶	۱۳ ۲۵	۱۶	۱۳ ۲۵	۱۶	۱۳ ۲۵
۱۷	۱۴ ۲۶	۱۷	۱۴ ۲۶	۱۷	۱۴ ۲۶	۱۷	۱۴ ۲۶
۱۸	۱۵ ۲۷	۱۸	۱۵ ۲۷	۱۸	۱۵ ۲۷	۱۸	۱۵ ۲۷
۱۹	۱۶ ۲۸	۱۹	۱۶ ۲۸	۱۹	۱۶ ۲۸	۱۹	۱۶ ۲۸
۲۰	۱۷ ۲۹	۲۰	۱۷ ۲۹	۲۰	۱۷ ۲۹	۲۰	۱۷ ۲۹
۲۱	۱۸ ۳۰	۲۱	۱۸ ۳۰	۲۱	۱۸ ۳۰	۲۱	۱۸ ۳۰
۲۲	۱۹ ۳۱	۲۲	۱۹ ۳۱	۲۲	۱۹ ۳۱	۲۲	۱۹ ۳۱
۲۳	۲۰ ۱	۲۳	۲۰ ۱	۲۳	۲۰ ۱	۲۳	۲۰ ۱
۲۴	۲۱ ۲	۲۴	۲۱ ۲	۲۴	۲۱ ۲	۲۴	۲۱ ۲
۲۵	۲۲ ۳	۲۵	۲۲ ۳	۲۵	۲۲ ۳	۲۵	۲۲ ۳
۲۶	۲۳ ۴	۲۶	۲۳ ۴	۲۶	۲۳ ۴	۲۶	۲۳ ۴
۲۷	۲۴ ۵	۲۷	۲۴ ۵	۲۷	۲۴ ۵	۲۷	۲۴ ۵
۲۸	۲۵ ۶	۲۸	۲۵ ۶	۲۸	۲۵ ۶	۲۸	۲۵ ۶
۲۹	۲۶ ۷	۲۹	۲۶ ۷	۲۹	۲۶ ۷	۲۹	۲۶ ۷
۳۰	۲۷ ۸	۳۰	۲۷ ۸	۳۰	۲۷ ۸	۳۰	۲۷ ۸
۳۱	۲۸ ۹	۳۱	۲۸ ۹	۳۱	۲۸ ۹	۳۱	۲۸ ۹

تاریخ

ی

تاریخ

صلوات  
ماہینہ رومی  
عید الورد  
قرآنیات  
فتح مکہ  
سرمدین کل  
تجدد  
بناہ قسطنطنیہ  
سعد  
انارکریما  
خزیران فونکی  
فیوز قرقور  
قلت میاہ



شهر		روز		ماه		سال	
روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه
۱	۲۷	۶	۲۸	۶	۲۸	۶	۲۸
۲	۲۸	۷	۲۸	۷	۲۸	۷	۲۸
۳	۲۹	۸	۲۷	۸	۲۷	۸	۲۷
۴	۳۰	۹	۲۷	۹	۲۷	۹	۲۷
۵	۳۱	۱۰	۲۷	۱۰	۲۷	۱۰	۲۷
۶	۱	۱۱	۲۷	۱۱	۲۷	۱۱	۲۷
۷	۲	۱۲	۲۷	۱۲	۲۷	۱۲	۲۷
۸	۳	۱۳	۲۷	۱۳	۲۷	۱۳	۲۷
۹	۴	۱۴	۲۷	۱۴	۲۷	۱۴	۲۷
۱۰	۵	۱۵	۲۶	۱۵	۲۶	۱۵	۲۶
۱۱	۶	۱۶	۲۶	۱۶	۲۶	۱۶	۲۶
۱۲	۷	۱۷	۲۶	۱۷	۲۶	۱۷	۲۶
۱۳	۸	۱۸	۲۵	۱۸	۲۵	۱۸	۲۵
۱۴	۹	۱۹	۲۵	۱۹	۲۵	۱۹	۲۵
۱۵	۱۰	۲۰	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰	۲۵
۱۶	۱۱	۲۱	۲۵	۲۱	۲۵	۲۱	۲۵
۱۷	۱۲	۲۲	۲۵	۲۲	۲۵	۲۲	۲۵
۱۸	۱۳	۲۳	۲۵	۲۳	۲۵	۲۳	۲۵
۱۹	۱۴	۲۴	۲۵	۲۴	۲۵	۲۴	۲۵
۲۰	۱۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵	۲۵
۲۱	۱۶	۲۶	۲۴	۲۶	۲۴	۲۶	۲۴
۲۲	۱۷	۲۷	۲۴	۲۷	۲۴	۲۷	۲۴
۲۳	۱۸	۲۸	۲۴	۲۸	۲۴	۲۸	۲۴
۲۴	۱۹	۲۹	۲۴	۲۹	۲۴	۲۹	۲۴
۲۵	۲۰	۳۰	۲۳	۳۰	۲۳	۳۰	۲۳
۲۶	۲۱	۳۱	۲۳	۳۱	۲۳	۳۱	۲۳
۲۷	۲۲	۱	۲۳	۱	۲۳	۱	۲۳
۲۸	۲۳	۲	۲۳	۲	۲۳	۲	۲۳
۲۹	۲۴	۳	۲۲	۳	۲۲	۳	۲۲
۳۰	۲۵	۴	۲۲	۴	۲۲	۴	۲۲
۳۱	۲۶	۵	۲۲	۵	۲۲	۵	۲۲
۳۲	۲۷	۶	۲۱	۶	۲۱	۶	۲۱
۳۳	۲۸	۷	۲۱	۷	۲۱	۷	۲۱
۳۴	۲۹	۸	۲۱	۸	۲۱	۸	۲۱
۳۵	۳۰	۹	۲۰	۹	۲۰	۹	۲۰
۳۶	۳۱	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰
۳۷	۱	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰
۳۸	۲	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰
۳۹	۳	۱۳	۲۰	۱۳	۲۰	۱۳	۲۰
۴۰	۴	۱۴	۲۰	۱۴	۲۰	۱۴	۲۰
۴۱	۵	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰
۴۲	۶	۱۶	۲۰	۱۶	۲۰	۱۶	۲۰
۴۳	۷	۱۷	۲۰	۱۷	۲۰	۱۷	۲۰
۴۴	۸	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰
۴۵	۹	۱۹	۲۰	۱۹	۲۰	۱۹	۲۰
۴۶	۱۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۴۷	۱۱	۲۱	۲۰	۲۱	۲۰	۲۱	۲۰
۴۸	۱۲	۲۲	۲۰	۲۲	۲۰	۲۲	۲۰
۴۹	۱۳	۲۳	۲۰	۲۳	۲۰	۲۳	۲۰
۵۰	۱۴	۲۴	۲۰	۲۴	۲۰	۲۴	۲۰
۵۱	۱۵	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰
۵۲	۱۶	۲۶	۲۰	۲۶	۲۰	۲۶	۲۰
۵۳	۱۷	۲۷	۲۰	۲۷	۲۰	۲۷	۲۰
۵۴	۱۸	۲۸	۲۰	۲۸	۲۰	۲۸	۲۰
۵۵	۱۹	۲۹	۲۰	۲۹	۲۰	۲۹	۲۰
۵۶	۲۰	۳۰	۲۰	۳۰	۲۰	۳۰	۲۰
۵۷	۲۱	۳۱	۲۰	۳۱	۲۰	۳۱	۲۰
۵۸	۲۲	۱	۲۰	۱	۲۰	۱	۲۰
۵۹	۲۳	۲	۲۰	۲	۲۰	۲	۲۰
۶۰	۲۴	۳	۲۰	۳	۲۰	۳	۲۰
۶۱	۲۵	۴	۲۰	۴	۲۰	۴	۲۰
۶۲	۲۶	۵	۲۰	۵	۲۰	۵	۲۰
۶۳	۲۷	۶	۲۰	۶	۲۰	۶	۲۰
۶۴	۲۸	۷	۲۰	۷	۲۰	۷	۲۰
۶۵	۲۹	۸	۲۰	۸	۲۰	۸	۲۰
۶۶	۳۰	۹	۲۰	۹	۲۰	۹	۲۰
۶۷	۳۱	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰
۶۸	۱	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰
۶۹	۲	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰
۷۰	۳	۱۳	۲۰	۱۳	۲۰	۱۳	۲۰
۷۱	۴	۱۴	۲۰	۱۴	۲۰	۱۴	۲۰
۷۲	۵	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰	۱۵	۲۰
۷۳	۶	۱۶	۲۰	۱۶	۲۰	۱۶	۲۰
۷۴	۷	۱۷	۲۰	۱۷	۲۰	۱۷	۲۰
۷۵	۸	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰	۱۸	۲۰
۷۶	۹	۱۹	۲۰	۱۹	۲۰	۱۹	۲۰
۷۷	۱۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۷۸	۱۱	۲۱	۲۰	۲۱	۲۰	۲۱	۲۰
۷۹	۱۲	۲۲	۲۰	۲۲	۲۰	۲۲	۲۰
۸۰	۱۳	۲۳	۲۰	۲۳	۲۰	۲۳	۲۰
۸۱	۱۴	۲۴	۲۰	۲۴	۲۰	۲۴	۲۰
۸۲	۱۵	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰
۸۳	۱۶	۲۶	۲۰	۲۶	۲۰	۲۶	۲۰
۸۴	۱۷	۲۷	۲۰	۲۷	۲۰	۲۷	۲۰
۸۵	۱۸	۲۸	۲۰	۲۸	۲۰	۲۸	۲۰
۸۶	۱۹	۲۹	۲۰	۲۹	۲۰	۲۹	۲۰
۸۷	۲۰	۳۰	۲۰	۳۰	۲۰	۳۰	۲۰
۸۸	۲۱	۳۱	۲۰	۳۱	۲۰	۳۱	۲۰
۸۹	۲۲	۱	۲۰	۱	۲۰	۱	۲۰
۹۰	۲۳	۲	۲۰	۲	۲۰	۲	۲۰
۹۱	۲۴	۳	۲۰	۳	۲۰	۳	۲۰
۹۲	۲۵	۴	۲۰	۴	۲۰	۴	۲۰
۹۳	۲۶	۵	۲۰	۵	۲۰	۵	۲۰
۹۴	۲۷	۶	۲۰	۶	۲۰	۶	۲۰
۹۵	۲۸	۷	۲۰	۷	۲۰	۷	۲۰
۹۶	۲۹	۸	۲۰	۸	۲۰	۸	۲۰
۹۷	۳۰	۹	۲۰	۹	۲۰	۹	۲۰
۹۸	۳۱	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰	۱۰	۲۰
۹۹	۱	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰	۱۱	۲۰
۱۰۰	۲	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰	۱۲	۲۰

ذی القعدة  
 ايام مشهوره  
 مو...  
 خزان روخت  
 وریدن با...  
 سقوط...  
 اول روز...  
 محذور  
 محول...  
 اول...  
 اول...  
 قور...  
 حرکت...

روز و تاریخ		روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ
روز	روز	۱	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
		۲	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
		۳	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
		۴	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
		۵	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
		۶	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
		۷	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
		۸	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۱
		۹	۲۸	۲۹	۳۰	۱	۲
		۱۰	۲۹	۳۰	۱	۲	۳
		۱۱	۳۰	۱	۲	۳	۴
		۱۲	۱	۲	۳	۴	۵
روز	روز	۱	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
		۲	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
		۳	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
		۴	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
		۵	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
		۶	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
		۷	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
		۸	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۱
		۹	۲۸	۲۹	۳۰	۱	۲
		۱۰	۲۹	۳۰	۱	۲	۳
		۱۱	۳۰	۱	۲	۳	۴
		۱۲	۱	۲	۳	۴	۵
روز	روز	۱	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
		۲	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
		۳	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
		۴	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
		۵	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
		۶	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
		۷	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
		۸	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۱
		۹	۲۸	۲۹	۳۰	۱	۲
		۱۰	۲۹	۳۰	۱	۲	۳
		۱۱	۳۰	۱	۲	۳	۴
		۱۲	۱	۲	۳	۴	۵
روز	روز	۱	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
		۲	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
		۳	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
		۴	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
		۵	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
		۶	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
		۷	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
		۸	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۱
		۹	۲۸	۲۹	۳۰	۱	۲
		۱۰	۲۹	۳۰	۱	۲	۳
		۱۱	۳۰	۱	۲	۳	۴
		۱۲	۱	۲	۳	۴	۵

زبرده مندرج وقایع مشهوره تاریخخبری اعتباریله ایکی  
قسمدر بری تاریخ هجرتدن مقدم و دیگر آندن مؤخردر

هجرتدن مقدم

	سندن
خلفت آدم علیه السلام	۶۲۱۲
طوفان نوح علیه السلام	۳۹۷۲
مصرک ابتدای معمروریتی	۲۵۴۸
ملوک بنی اثورک ابتدای ظهوری	۲۸۱۲
ابراهیم علیه السلام ولادتی	۲۵۸۰
اسماعیل علیه السلام ختانی	۲۴۸۰
یعقوب علیه السلام مصری تشریفبری	۲۳۱۷
مصرده یلدی سنه تمتد اولان قحط و غلا	۲۲۹۱
فرعونک مصرده اطفال ذکور ای اعدای	۲۱۷۶
لاتین قرالیتک ابتدای تشکیلی	۲۱۶۶
آنته قرالیتک ابتدای تشکیلی	۲۱۶۵
موسی علیه السلام مصردن خروجی	۲۰۷۵
ملوک یهودک ابتدای حکومتی	۲۰۳۴
داود علیه السلام سوریهده پادشاهلغی	۱۶۳۸
سلیمان علیه السلام پادشاهلغی	۱۵۹۸
ملوک بنی آتوردن بابل حکومتک آیرلسی	۱۳۵۲

روما شهريك بنا اولنسى	۱۳۳۷
بخت النصر ك سوريه و قدس شريفى نخري	۱۱۵۵
ايران پادشاهلغنىك كي ايان طبقه سنه انتقالى	۱۱۱۰
ايرانلورك مصرى استيلازى	۱۱۰۸
اسكندرك مصرى ايرازولردن استردادى	۰۹۱۶
اسكندرك ايرانى استيلاسى و دارانك مقتولچى	۰۹۱۵
ماكدونيا قراليتنك رومابه التجاقى	۰۷۱۷
مصر ك رومابه التجاقى	۰۶۱۳
حضرت عيسى عليه السلامك ميلادى	۰۵۸۳
روماده پاپا نصيبى	۰۵۱۷
جام ايجادى	۰۴۸۴
طبقه ساسانيانك ظهورى	۰۳۶۸
ايا صوفيه نك بناسى	۰۲۳۴
صوترازوسنك ايجادى	۰۲۰۱
فرانسه قراليتنك ابتدائى تشكلى	۰۱۶۳
ولادت حضرت رسالتناهي	۰۰۵۳
توى قلمك ايجادى	۰۰۴۰
له قراليتنك تشكلى	۰۰۳۳
استوجيا قراليتنك تشكلى	۰۰۲۵
انكليز قراليتنك تشكلى	۰۰۱۴
اسپانيا قراليتنك تشكلى	۰۰۱۱

## هجرتدن وؤخر

	سئین
هجرت نبویه علیه افضل التحیه	۰۰۰۱
حج وداغ	۰۰۱۰
ارتحال حضرت پیغمبر علیه السلام	۰۰۱۰
خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه	۰۰۱۰
خلافت حضرت عمر رضی الله عنه	۰۰۱۳
بناء بصره	۰۰۱۴
فتح سام	۰۰۱۴
فتح قیصریه	۰۰۱۹
فتح مصر	۰۰۲۰
خلافت حضرت عثمان رضی الله عنه	۰۰۲۴
فتح جزیره قبریس	۰۰۲۷
خلافت حضرت علی رضی الله عنه	۰۰۳۵
امتانبولک ایلک محاصره سی	۰۰۳۶
ظهور بنی امیه	۰۰۴۱
غاطه ده عرب جامعک اولک بناسی	۰۰۲۹
وقه داسوز کربلا	۰۰۶۰
ضرب سکه اسلامییه	۰۰۷۵
ولادت امام اعظم رحمه الله	۰۰۸۰

سجلیا جزیره سبله مسینا بوغازینک قهھی	۰۰۸۳
اسلامک اندلسه عبورلی	۰۰۹۳
غلطه جامه نك ایکنجی بناسی	۰۰۹۵
کاغذ ایجادی	۰۱۲۰
عربلریننده علم کیانک شیوعی	۰۱۲۱
انقراض بنی امیه	۰۱۳۳
ظهور دوات آل عباس	۰۱۳۳
اندلسده دوات بنی امیه نك تشکی	۰۱۳۹
وفات امام اعظم رحمه الله	۱۱۵۰
دانیمارقه قرالیتک تشکی	۰۱۸۲
مغربده دوات فاطمییه نك تشکی	۰۲۹۷
روسیه دواتک تشکی	۰۳۶۲
اندلسده بنی امیه نك انقراضی	۰۴۲۲
دوات سلجوقیه نك ظهوری	۰۴۳۲
مجار قرالیتک تشکی	۰۴۵۵
ایجاد ساعت	۰۵۱۶
پورتکیر قرالیتک تشکی	۰۵۲۹
مولوک ایوبیه نك انقراضی	۰۵۶۷
مولود شریف قرالیتک ابتدای اجرامی	۰۶۰۴
وفات حضرت مولانا قدس سره	۰۶۳۱
دوات عباسیه نك انقراضی	۰۶۵۶

كوزلك ايجادى	۰۶۸۶
كىلردە استعمال اولانان پوصله نك ايجادى	۰۶۸۷
دوات سىلچى قېمە نك انقراضى	۰۶۸۷
دوات عليه عثمانيه نك ظهورى	۰۶۸۸
فتح بروسه	۰۷۲۶
ضرب سكه عثمانيه	۰۷۲۸
دوات عليه ده موظف عسكر تنظيمى	۰۷۲۸
شهراده سليمان پاشانك بحراروم ايلنه كچوب كليبولى بى	۰۷۵۸
فخلىرى	
طوب ايجادى	۰۷۶۲
فتح ادرنه	۰۷۷۳
مصدره دوات چراكە نك ظهورى	۰۷۸۴
قوصوه محاربه نى	۰۷۹۱
وفات شاه محمد بهاء الدين نقشبندى قدس سره	۰۷۹۱
فتح سلايك ويكيشهر	۰۷۹۶
روسه ده جامه كيكيرك بناسى	۰۷۹۷
فتح نيكبولى	۰۷۹۸
وقعه تيمور	۰۸۰۴
فتح يانيه	۰۸۳۵
وقعه وازنه	۰۸۴۸
صنعت طباعتك ايجادى	۰۸۵۱

قوصوه وقعه ثانیہ سی و ساطان مرادک مظفری	۰۸۵۳
روم اہلی حصارینک بناسی	۰۸۵۷
فتح استانبول	۰۸۵۸
اسکی سرائیک بناسی	۰۸۵۸
امریقانک کشفی	۰۸۶۲
بنی ایوب دولتک انقراضی	۰۸۶۵
اتمام جامع فاتح	۰۸۶۵
سرای جدیدک اتمامی	۰۸۷۵
منکلی کرای خانک دولت عثمانیہ بہ اطاعتی	۰۸۸۰
کمال رئیسک دولتما ایلہ اسپانیہ بہ عزیزیتی	۰۸۹۲
بنای جامع سلطان بایزید	۰۹۰۳
امید برونی طریقنک کشفی	۰۹۰۳
وقعه چالدران	۰۹۲۰
قیون ساعتک ایجادی و فتح حلب و شام	۰۹۲۲
کردستان امر اسنک دولت علیہ بہ انقبادی و دیار بنگرہ فحی	۰۹۲۲
در سعادتہ ترسانہنک بناسی و فتح مصر	۰۹۲۳
سلطان سلیمانک فرانسیسی حجابہ سی	۰۹۳۲
ویانہنک برنجی محاصرہ سی	۰۹۳۵
حاصی غزالینک ہلاکی	۰۹۲۷
عدنک تسخیری	۰۹۴۴
ایمپراطور قاراونک ہزیمتی	۰۹۴۷



بحر محیط شرقیہ سیدی رئیسک برنجی سفری	۰۹۶۱
سلیمانیہ جامعہک تمامی	۰۹۶۵
قلیح علی پاشانک قیودان دریا نصی	۰۹۷۹
اہل اسلامک اندلسدن چیقدیغی	۰۹۸۵
انشای رصدتی الدین وحساب اصول اعشاری	۰۹۸۷
ممالک اسلامیہدہ دخانک ظہوری	۱۰۱۳
انقیہنک استانبولده شیوع استہمالی	۱۰۵۰
اوروپادہ غزتہنک ایجادی	۱۰۵۱
ویانہنک ایکنجی محاصرہسی	۲۰۹۴
یونک پتروئیک روسیہبہ نظام وضعی	۱۱۱۶
اسکداردہ دارالطباعہ تأسیسی	۱۱۴۵
تلخیص بقری اختراعی	۱۱۶۷
بالون ایجادی	۱۱۹۹
تلغراف ایجادی	۱۲۰۶
فرانسہ اولرک مصری استیلاسی	۱۲۱۳
طاش باصہ سنک ایجادی	۱۲۱۵
مصرک فرانسہ اولرک دن استخلاصی	۱۲۱۶
واپور ایجادی	۱۲۲۲
اوروپا مصالحہ عمومیہسی	۱۲۳۳
تیمور بول ایجادی	۱۲۴۰
وقمہ خیربہ وتأسیس عساکر نظامیہ	۱۲۴۱

مکتب طبیبہ نک تاسیسی	۱۲۴۲
جسر عتیق انشایی	۱۲۵۳
قرائتہ نظام نک وضعی	۱۲۵۴
تنظیمات خیر بہ	۱۲۵۵
جسر جدیدک انشایی	۱۲۶۰
مکتب رشدیہ نک تاسیسی	۱۲۶۳
طور پیل تہ پیر اولفان دکر لخمیرینک ایجادی	۱۲۷۸
تشکیلات ولایات	۱۲۸۱
اصلاح خانہ ل تاسیسی	۱۲۸۱
پروسیا بلرک اوستریا ایلہ صادوہ محاربہ سی	۱۲۸۲
منافع عمومیہ صندقلرینک تاسیسی	۱۲۸۳
ایکینہ لی تفنک ایجادی	۱۲۸۳
سلطان عبدالعزیز خاںک اورویا بہ سیاحتی	۱۲۸۴
سویس جدونک کشادی	۱۲۸۶
پروسیا و فرانسیہ دولترینک محاربہ سی	۱۲۸۷
المانیہ ایپراطور افنک اعلانی	۱۲۸۷
ایتالیہ دونسک رومانی استیلاسی	۱۲۸۷
فرانسہ نک جمہوربتہ انقلابی	۱۲۸۷
ترامواںک درسہ ادا شدہ اجدائی	۱۲۸۸
توتونک تحت انحصارہ ادخالی	۱۲۸۸
ترسانہ عامرہ دہہ حوض صاحب استعمالی	۱۲۸۸

غاطه ده تونل کشادی	۱۲۹۰
اناطولی به شندوفر انشاسی	۱۲۹۰
قانون اساسی و وضعی	۱۲۹۳
روسیه محاربه اخیره سی	۱۲۹۵
برلین قونقره سی	۱۲۹۵
موزه نك رسم کشادی	۱۲۹۷

(سلاطین عظام شوکت اتمام عثمانیه نك تاریخ ولادت و جلوس)  
(همایونلریله مدت عمر و سلطنت و مدفن شریفلری)

مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان

حضرت تلری ارطغرل غازی حضرت تلرینک صلیبندن ۶۵۶ سنه  
هجریه سنه توالد ایدوب ۶۹۹ سنه سی جازدی اولنک دردنجی  
کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولش و ۷۲۶ سنه سی  
رمضاننک بکرمی برنجی کونی ارتحال داربقا ایتشدرد . مدفن  
شریفلری روسه ده حصار ایچنده در .

غازی سلطان اورخان

حضرت تلری سلطان عثمان غازی حضرت تلرینک مخدوم نجابت  
موسوملری اولوب ۶۸۰ سنه سنه توالد ایدرک ۷۲۶ سنه سی  
رمضاننک اون بدنجی کونی پدرلری رینه جالس دیهم سلطنت  
اولش و ۷۶۱ سنه سنه ارتحال ایتکله پدرلری جوارنده تربه  
مخصوصه دفن اولمشدر .

غازی سلطان مراد خان اول

حضرت تلمی سلطان اور خان غازی حضرت تلمیك صلیبند ۷۲۶  
سنه سنه تواد ایله ۷۶۱ ده پندر چنت مقرری یرنه مربع نشین  
سلطنت اولدی ۷۹۱ سنه سی شعبانک اون بشیچی کونی قوصوه  
مخاربه مشهوره سنه شهیداً ارتحال ایتدیله تره لری بروسه ده  
چکر که نام محله در

غازی سلطان یلدیرم بایزید خان

حضرت تلمی غازی سلطان مراد خان اول حضرت تلمیك مخدوم  
عابری اولوب ۷۶۱ سنه سنه قدمنهاده مههد شهود و ۷۹۱  
سنه سی رمضانک دردیچی کونی جالس تخت عثمانی و ۸۰۵  
سنه سی شعبانک اون بشیچی کونی عازم دار بقا اولمشدر .  
مدفن شریفلری بروسه ده جاهعلری جوارنده در .

چلبی سلطان محمد خان غازی

حضرت تلمی غازی سلطان یلدیرم بایزید خان حضرت تلمیك  
صلیبند ۷۸۱ سنه سنه تواد و ۸۱۶ سنه سنه جلوس و ۸۲۴  
سنه سنه ارتحال ایدوب بروسه ده یشیل جامع شریفی جوارنده  
واقع تریه مشهوره لری نه دفن اولمشدر .

غازی سلطان مراد خان ثانی

حضرت تلمی چلبی سلطان محمد خان غازی حضرت تلمیك مخدوم

علیاری اولوب ۷۰۶ سنه سنده تولد و ۷۲۴ سنه سنده جلوس  
ایلدیلر ۸۵۵ سنه سی محرمنک بشجی کونی عازم کلشنسرای  
آخرت اولوب بروسه ده جامع شریفلری پیشگاهنده واقع توبه  
مخصوصه زینه دفن ایلمشدر .

### غازی سلطان محمد خان ثانی

حضرتلری غازی سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینک مخدوم  
سعادت موسوملری اوله رق ابو الفتح عنوان جلیلیله مشهوردر  
۸۳۳ سنه سی رجینک یکریمی التنجی کونی قدمه نهاده عالم وجود  
اولوب ۸۵۵ سنه سی محرمنک اون التنجی کونی جالس تخت عالی  
بخت عثمانی اولدی ۸۸۶ سنه سی ربیع الاولنک دردنجی کونی  
ارتحال بیوردیلر . تربیه علیاری استانبولده کی جامع  
شریفلری پیشگاهنده در .

### غازی سلطان یازید خان

حضرتلری غازی ابو الفتح سلطان محمد خان حضرتلرینک  
صلبندن ۸۵۱ سنه سنده تولد ایلدوب ۸۸۶ سنه سی ربیع الاخرینک  
یکرمنجی کونی جلوس و ۹۱۸ سنه سی ربیع الاخرینک اوننجی  
کونی ارتحال بیوردیلر . مدفن شریفلری استانبولده جامع  
شریفلری پیشگاهنده در .

### غازی یاوز سلطان سلیم خان

حضرتلری غازی سلطان یازید خان حضرتلرینک مخدوم عالی

زادگیری او اوب ۸۷۵ سنه سنده تواد ايله ۹۱۸ سنه سی صفرینک  
اون سکرزنجی کونی جالس تخت عالی بخت عثمانی اولشدر ۹۲۶  
سنه سی شوالینک طقوزنجی کونی عازم دار بقا اولدیلمر. تربلری  
استانبولده واقع جامع شریفیه جوارنده در.

### غازی سلطان سلیمان خان

حضرتلری قانونی عنوانیله مشهور ویاوز سلطان سلیم خان  
حضرتلرینک مخدوم نجابت موسوملر بدر ۹۰۰ سنه سنده  
قدمنهاده بزم وجود و ۹۲۶ سنه سنده تخت عالی عثمانی به جالس  
اولشدر. ۹۷۴ سنه سی صفرینک یکرمنجی کونی ارتحال بیوردیلر  
جامع شریفیه پیشگاهنده تربته مخصوصه لرنده مدفوندر.

### غازی سلطان سلیم خان ثانی

حضرتلری غازی سلطان سلیمان خان حضرتلرینک مخدوم  
عالیلر بدر ۹۳۰ سنه سی رجبینک اتنجی کونی تواد و ۹۷۴ سنه سی  
شعبانینک یکرمنجی کونی جلوس و ۹۸۳ سنه سی شعبانینک  
یکرمی بدنجی کونی ارتحال ایشلردر. مدفن شریفیلری  
ایاصوفیه جامع شریفیه قربنده در.

### غازی سلطان مراد خان ثالث

حضرتلری ۹۵۳ سنه سی جازنی الاویسنک بشنجی کونی غازی  
سلطان سلیم خان ثانی حضرتلرینک صلیبدن تواد ایدوب ۹۸۳  
سنه سی رمضانینک سکرزنجی کونی جلوس بیورمشلردر ۱۰۰۳

سنه سی جازدی الاولنک سکرنجی کونی وفات ایدوب ایا صوفیه  
جوارنده واقع مدفین مخصوصاً رینه دفن ایدمشدرلر .

غازی سلطان محمد خان ثالث

حضرت تلی غازی سلطان مراد خان ثالث حضرت تلی نیک  
مخدوم تلی اولوب ۹۷۴ سنه سی ذی القعدة سنک یدنجی کونی تواد  
و ۱۰۰۳ سنه سی جازدی الاولنک اون التنجی کونی جلوس  
و ۱۰۱۳ سنه سی رجبیک اون ایکنجی کونی وفات ایتمشدرلر .  
مدفن شریف تلی ایا صوفیه پیشکاهنده در .

غازی سلطان احمد خان اول

حضرت تلی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرت تلی نیک صلبندن  
۹۹۸ سنه سی جازدی الاخرینک اون ایکنجی کونی تواد ایدوب  
۱۰۱۳ سنه سی رجبیک اون سکرنجی کونی جالس تخت سلطنت  
اولش و ۱۰۲۶ سنه سی ذی القعدة سنک بکرمی ایکنجی کونی  
وفات ایتمشدر . استانبواده جامع شریف تلی جوارنده واقع تربده  
مدفوندر .

سلطان مصطفی خان اول

حضرت تلی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرت تلی نیک صلبندن  
۱۰۰۱ سنه سنده تواد ایتمشدر ۱۰۲۶ سنه سی ذی القعدة سنک  
بکرمی ایکنجی کونی برادر تلی سلطان احمد خان حضرت تلی نیک  
رینه جالس تخت سلطنت اولوب ۱۰۴۸ سنه سی ربیع الاولنک

غره سنده سلطنتدن فراغت ایلشدر .

سلطان عثمان خان ثانی

حضرتلری غازی سلطان احمد خان اول حضرتلرینک  
مخرومه لریدر ۱۰۱۳ سنه سنده تولد ایلدرک ۱۰۲۷ سنه سی  
ربیع الاولنک اون ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان مصطفی  
خان یرینه جلوس ایلشدر ۱۰۳۱ سنه سی رجبینک طقوزنجی  
کونی شهیداً ارتحال ایدوب پدرلری نزدیکه دفن ایلشدر .

دفعه ثانیه سلطان مصطفی خان اول

حضرتلری ۱۰۳۱ سنه سنده دفعه ثانیه اوله رق جالس تخت عالی  
عثمانی اولوب ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک اون بشنجی کونی  
تکرار فراغت و ۱۰۴۸ سنه سنده ارتحال ایتس و ایا صوفیه جامع  
شریفی پیشگاهنده واقع تریبه مخصوصه لریته دفن ایلشدر .

غازی سلطان مراد خان رابع

حضرتلری غازی سلطان احمد اول حضرتلرینک ضلبتدن  
۱۰۱۸ سنه سی جانی الاوانک یکریمی سکوزنجی کونی متولد  
اولوب ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک اون بشنجی کونی عم  
مکرملری سلطان مصطفی خان حضرتلرینک ایکنجی فراغنده  
جالس تخت عثمانی اولس و ۱۰۴۹ سنه سنده ارتحال ایله پدرلری  
یانیه دفن اولشدر .



## سلطان ابراهیم خان

حضرتلری غازی سلطان احمد اول حضرتلرینک مخدوملریدر  
 ۱۰۲۴ سنهسی شوالنک اون اوچنجی کونی تولد ایدوب ۱۰۴۹  
 سنهسی شوالنک اون التنجی کونی برادر عالیکهرلری سلطان  
 مراد خان رابع حضرتلری برینه جالس تخت عثمانی اولمش  
 و ۱۰۵۸ سنهسی رجبینک پدیسنده سلطنتدن فراغت و سنه  
 مرقومه رجبینک یکریمی طقوزنده شهیداً ارتحال ایدوب ایا  
 صوفیه جامع شریفی جوارنده واقع عملری سلطان مصطفی  
 تر به سنه دفن اولمشدر .

## غازی سلطان محمد خان رابع

حضرتلری ۱۰۵۱ سنهسی رمضانک یکریمی طقوزنجی کونی  
 سلطان ابراهیم خان حضرتلرینک صابندن متولد اولوب  
 ۱۰۵۸ سنهسی رجبینک اون سکرنجی کونی پدرلری برینه جلوس  
 ایتمش و ۱۰۹۹ سنهسی محرمینک ایکنجی کونی سلطنتدن فراغت  
 و ۱۱۰۴ سنهسنده ادرنده وفات ایلمشدر نعلشی استانبوله  
 کنوریلوب یاغچه قبوسنده والدهلری ترخان سلطان تر به سنه دفن  
 ایلمشدر .

## سلطان سلیمان خان ثانی

حضرتلری ۱۰۵۲ سنهسنده سلطان ابراهیم خان حضرتلرینک  
 صابندن تولد ایدوب ۱۰۹۹ سنهسنده برادرلری سلطان محمد

خان رابع برينه جالس تحت عثمانی اولس و ۱۱۰۳ سنه سنده  
وفات ايتشدر . مدفن شريفلری جدلری سلطان سليمان  
تربه سنده در .

سلطان احمد خان ثانی

حضرتلری سلطان ابراهيم خان حضرتلرینک مخدوملری اولوب  
۱۰۵۳ سنه سی ذی الحجه سنک التیجی کونی تولد ایتش و ۱۱۰۳  
سنه سی رمضانک یکریمی التیجی کونی برادرلری سلطان سليمان  
ثانی برينه جلوس و ۱۱۰۶ سنه سنده ارتحال ایدوب جدلری  
سلطان سليمان خان قانونی تربه سنه دفن ایدلشدر .

سلطان مصطفی خان ثانی

حضرتلری ۱۰۷۴ سنه سنده سلطان محمد خان رابع حضرتلرینک  
صلبندن متولد اولوب ۱۱۰۶ سنه سی جادی الاخره سنک یکریمی  
ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان احمد ثانی برينه جلوس  
ایتش و ۱۱۱۵ سنه سنده بعدالفراغ ارتحال دار بقا ایدوب  
باغچه قبه سنده والده تربه سنه دفن ایدلشدر .

غازی سلطان احمد خان ثالث

حضرتلری غازی سلطان محمد خان رابع حضرتلرینک مخدوملری  
اولوب ۱۰۸۴ سنه سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه سی ربیع الاخرینک  
ایکنجی کونی برادرلری سلطان مصطفی خان ثانی فراغنده

جلوس ایتشدر ۱۱۴۳ سنه سنده سلطنتدن فراغت و ۱۱۴۹  
سنه سنده ارتحال ایدوب باغچه قپوسنده والده تر به سنه  
مدفوندر :

### غازی سلطان محمود خان اول

حضر تلمری ۱۱۰۸ سنه سی صحرینک دردنجی کونی سلطان  
مصطفی خان ثانی حضرتلرینک صلبندن متولد اولوب ۱۱۴۳  
سنه سی ربیع الاولنک اون بشیمی کونی عم مکرملری سلطان احمد  
خان ثالث فراغنده تخت عالی بخت عثمانی به جلوس ایتش و ۱۱۶۸  
سنه سی صفرینک یکریمی سکرنجی کونی ارتحال ایدوب باغچه  
قپوسنده والده تر به سنه دفن اولمشدر :

### سلطان عثمان خان ثالث

حضر تلمری سلطان مصطفی خان ثانینک صلبندن ۱۱۱۰ تاریخنده  
تولد ایدوب ۱۱۶۸ سنه سی صفرینک یکریمی سکرنجی کونی  
برادرلری سلطان محمود خان اول برینه جالس تخت عثمانی  
اولش و ۱۱۷۱ سنه سی صفرینک اون التنجی کونی ارتحال  
ایدوب باغچه قپوسنده و یکی جامع جوارنده واقع والده تر به سنه  
دفن اولمشدر :

### سلطان مصطفی خان ثالث

حضر تلمری ۱۱۲۹ سنه سنده سلطان احمد خان ثالث حضرتلرینک

صلبندن متولد اولوب ۱۱۷۱ سنه سی صفر نیک اون التنجی کونی  
عم زاده لری سلطان عثمان خان ثالث برینه جلوس ایتمش و ۱۱۸۷  
سنه سی ذی القعدة سنک سکرنجی کونی ارتحال ایدوب لاله نایله  
معروف اولان جامع شریقلری جوارنده واقع تریبه مخصوصه لری  
دفن اولمشدر .

### غازی سلطان عبدالحمید خان اول

حضرت لری سلطان احمد خان ثالث حضرت لری بنک محمد و لری  
اولوب ۱۱۳۷ سنه سنده تولد ایتمش و ۱۱۸۸ سنه سی  
ذی القعدة سنک سکرنجی کونی برادر لری سلطان مصطفی خان  
ثالث برینه جالس تخت عثمانی اولمش و ۱۲۰۳ سنه سی رجب نیک  
اون ایکنجی کونی ارتحال ایدوب باغچه قیوسنده مدرس لری  
پیشکاهنده واقع تریبه مخصوصه لری دفن ایدمشدر .

### غازی سلطان سلیم خان ثالث

حضرت لری سلطان مصطفی خان ثالث حضرت لری بنک صلبدن  
۱۱۷۵ سنه سنده متولد اولوب ۱۲۰۳ سنه سنده جلوس ایتمش  
و ۱۲۲۳ سنه سنده سلطنتدن فارغ اوله رقی ۱۲۲۳ سنه سنده  
شهیبداً وفات ایلشدر . پدر لری تریبه سنده مدفوندر .

### سلطان مصطفی خان رابع

حضرت لری ۱۱۹۳ سنه سنده غازی سلطان عبدالحمید خان اول

حضرت تلیزینک صلیبندن تولد ایدوب ۱۱۲۲ سنه سی ربیع الاخرینک  
یکرمی ربیجی کونی عم زاده لری سلطان سلیم خان ثالث فراغنده  
جلوس ایتمش و ۱۲۲۳ سنه سنده بعد الفراع شهیداً ارتحال  
ایدوب پدر لری تربیه سنده دفن اولمشدر .

### غازی سلطان محمود خان ثانی

حضرت تلیزی ۱۱۹۹ سنه سی رمضانک اون اوچنجی کونی غازی  
سلطان عبدالحمید خان حضرت تلیزینک صلیبندن قدم نهاده مهده  
شهود اولوب ۱۲۲۳ سنه سی جمادی الاولنک دردنجی کونی  
پادری سلطان مصطفی خان رابع فراغنده جالس نخت عالی  
نخت سلطنت و ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنجی کونی  
عازم گلشنسرای آخرت اولمشدر چمنبری طاش جوارنده تربیه  
مخصوصه ده مدفوندر .

### غازی سلطان مجید خان

حضرت تلیزی غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تلیزینک صلیب  
همایونلرندن ۱۲۳۷ سنه سی شعبانک اون دردنجی کونی  
قدم نهاده مهده وجود اولوب اولوب ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنک  
اون طقوزنجی کونی پدر عالی کهر لری یزیده واصل دیهم سلطنت  
اولش و ۱۲۷۷ سنه سی ذی القعدة سنک اون یدنجی کونی  
ارتحال ایدوب سلطان سلیم جامع شریفی جوارنده واقع تربیه  
مخصوصه لریه دفن اولمشدر .

## سلطان عبدالعزیز خان

حضرت تری غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تری نیک صلب  
 ہمایون نرندن ۱۲۴۵ سنہ سی شعبانک اون دردیجی کونی  
 قدمہنہادہ عالم وجود اولوب ۱۲۷۷ سنہ سی ذی الحجہ سنک اون  
 بدنجی کونی برادرلی غازی سلطان عبدالمجید خان حضرت تری  
 یرینہ جالس تخت سلطنت اولمش و ۱۲۹۳ سنہ سی جازنی الاولنک  
 اون بدنجی کونی فراغ وبش کون صکرہ شہیداً ارتحال ایدوب  
 پدرلی غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تری نیک تریہ سنہ  
 دفن اولمشدر .

## سلطان مراد خان خامس

غازی عبدالمجید خان حضرت تری نیک مخدوم نرندن ۱۲۵۶ سنہ سی  
 رجبک بکرمی بشنجی کونی تواد ایتمش و اوچ آی اوچ کون  
 سلطنتہ بولوب مبتلا اولدقاری نکلدن طولابی مخلص  
 اولمشدر .



- ✽ السلطان ابن السلطان الغازی ✽ عبدالمجید خان ثانی ✽
- ✽ ابن السلطان الغازی عبدالمجید خان ابدا لله خلافته الی ✽
- ✽ آخر الدوران افدمن حضر تلرینک تاریخ مواد سعادت ✽
- ✽ نمودری بیک ایکیوز الی تکر سنه سی شعبان شریفنک ✽
- ✽ اون التنجی چهارشنبه کونی ساعت اون برده شرف ✽
- ✽ واقع اولوب بیک ایکیوز طقسان اوج سنه سی شعبان ✽
- ✽ شریفنک اون برنجی کونی بالارث والاستحقاق دیهم ✽
- ✽ آرای خلافت و سلطنت اولمشلردر جناب مالک الملک ✽
- ✽ ذات ملوکاله زینی کمال موقبت ومظفریت وعافیتله الی ✽
- ✽ آخر الدوران نخت عالی بنخت خلافت شاهانه زنده بردوام ✽
- ✽ بیورسون آمین بحرمه سید المرسلین ✽

دوات عالیہ عثمانیہ نیک تقریرندن صکرہ بدیوز بکر می ساکن سنہ سنندن  
اعتباراً خدمت جلیلہ وکالت مطلقہ استخداام بیوراش  
اولان صدر اعظم لک اسامی سایه لری بله تاریخ نصب لری  
ومت صدر تلری بی بین جدوا در

ملاحظات	تاریخ	اسامی سایه لری
سلطان عثمان	۷۲۸	شهرزاده علاء الدین پاشا
سلطان اورخا	۷۳۸	شهرزاده سلیمان پاشا
نیک محمد و لری بدر	۷۷۰	خیر الدین اشقره خلیل الحیدری
	۷۸۸	علی پاشا ابن خیر الدین پاشا
	۸۱۵	ابراہیم پاشا ابن علی پاشا
	۸۳۱	خلیل پاشا ابن ابراہیم پاشا
ابتدا تکرر بونده	۸۵۷	محمود پاشا اولاد فہتین سنہ ۱۶
وقوع بولدی	۸۷۲	روم پاشا
	۸۷۵	اسحق پاشا اولاد فہتین سنہ ۴
	۸۷۷	محمود پاشا ثانیاً
	۸۷۸	کدک احمد پاشا
منصب قاضی	۸۸۲	فرمانی محمد پاشا
حسکری برا بکن	۸۸۶	اسحق پاشا ثانیاً
تقریق ایتمش لری	۸۸۸	داود پاشا
	۹۰۲	هرسک زاده احمد پاشا



	۲	۱۰۳	ابراهیم پاشا ابن خلیل پاشا
	۲	۹۰۵	مسبح پاشا
	۲	۹۰۷	خادم علی پاشا اولاد فعتین سنه ۷۵
	۳	۹۰۹	هرسک زاده احمد پاشا ثانیاً
	۵	۹۱۲	خادم علی پاشا ثانیاً
	۶	۹۱۷	هرسک زاده احمد پاشا ثالثاً
	۱۱	۹۱۷	قوجه مصطفی پاشا
	۶	۹۱۸	هرسک زاده احمد پاشا رابعاً
در عصر سلطان	۳	۹۲۰	خادم سینان پاشا
سلیم اول	۸	۹۲۳	یونس پاشا
افرنجی الاصل	۶	۹۲۳	پیرلی محمد پاشا قره‌مانی
	۲	۹۲۹	ابراهیم پاشا
در عصر سلطان	۲	۹۴۲	ایاس پاشا
سلیم اول	۴	۹۴۴	اطفی پاشا
وسلیمان اول	۴	۹۴۷	خادم سلیمان پاشا
خوروادلی	۹	۹۵۱	رستم پاشا اولاد فعتین سنه ۱۵
الاصلدر	۲	۹۶۰	قره احمد پاشا
	۶	۹۶۲	رستم پاشا ثانیاً
	۴	۹۶۸	سموز علی پاشا
بو سنه لی	۱۵	۹۷۲	طویل محمد پاشا
از نودی الاصل	۶	۹۸۷	احمد پاشا
خوروادلی	۱	۹۸۸	سنان پاشا اولاد فعتی خجسته سنه ۷
الاصل	۲	۹۹۰	سیاوش پاشا اولاد فعتی ثانی سنه ۶

	۱	۹۹۲	عثمان پاشا ابن اوزدهور پاشا
	۴	۹۹۳	خادم مسیح پاشا
	۳	۹۹۴	سیاوش پاشا ثانیاً
	۲	۹۹۷	سنان پاشا ثانیاً
از نودی الاصل	۸	۹۹۹	فرهاد پاشا اولاد فتمین سنه ۱۰۰۰
	۲	۱۰۰۰	سیاوش پاشا ثانیاً
	۲	۱۰۰۱	سنان پاشا ثانیاً
	۶	۱۰۰۳	فرهاد پاشا ثانیاً
	۵	۱۰۰۳	سنان پاشا رابعاً
	۱۰	۹۰۰۴	لالا محمد پاشا
	۵	۱۰۰۴	سنان پاشا خامساً
بوسنوی الاصل	۷	۱۰۰۴	ابراهیم پاشا اولاد دفعه ثلثه سنه ۳
افرنجی الاصل	۱	۱۰۰۵	حغاله زاده سنان پاشا
	۱۱	۱۰۰۵	ابراهیم پاشا ثانیاً
	۶	۱۰۰۶	خادم حسن پاشا
	۶	۱۰۰۶	حراح محمد پاشا
	۹	۱۰۰۶	ابراهیم پاشا ثالثاً
	۳	۱۰۱۲	بمشجی حسن پاشا
ملقوز لقبیه	۷	۱۰۱۲	بوسنوی یاوز علی پاشا
مشهور در	۱۱	۱۰۱۳	بوسنوی لالا محمد پاشا
	۷	۱۰۱۵	درویش محمد پاشا
در عصر سلطان	۱۰	۱۰۱۵	خور وادی قیونجی مراد پاشا
احد اول	۳	۱۰۲۲	کوملجنوی نصوح پاشا

	۴	۲	۱۰۲۲	داماد محمد پاشا اولاد فتمین سده ۳
او کوزاقبيله		۲	۱۰۲۶	فيميرلى خليل پاشا اولاد فتمین سده ۳
شه پيردر		۱	۱۰۲۸	داماد محمد پاشا ثانياً
	۲	۱	۱۰۲۹	جلبي علي پاشا
او خروى الاصل	۶		۱۰۳۰	حسين پاشا
خروادى الاصل	۱۰		۱۰۳۰	دلاور پاشا
	۲۰		۱۰۳۱	يوسنوى داود پاشا
از نودى الاصل	۲۴		۱۰۳۱	مره حسين پاشا اولاد فتمین سده ۸
	۳		۱۰۳۱	فکھلى مصطفى پاشا
	۵		۱۰۳۲	کورجى محمد پاشا
در عصر سلطان	۷		۱۰۳۲	مره حسين پاشا ثانياً
مصطفای اول	۷		۱۰۳۲	جبلدى کاکش علي پاشا
	۱۰		۱۰۳۳	چرکس محمد پاشا
	۱۱		۱۰۳۴	حافظ احمد پاشا اولاد فتمین سده ۱
	۵	۱	۱۰۳۶	خليل پاشا ثانياً
	۸	۳	۱۰۳۷	يوسنوى خسرو پاشا
	۳		۱۰۴۰	حافظ احمد پاشا ثانياً
	۳		۱۰۴۱	رحب پاشا
	۱۱	۴	۱۰۴۱	طبابى ياصى محمد پاشا
	۶	۱	۱۰۴۶	بيرام پاشا
	۱۰	۴	۱۰۴۸	طيار محمد پاشا
	۳	۵	۱۰۴۸	ارنبه د قره مصطفى پاشا
	۱۱	۱	۱۰۵۳	سلطان زاده محمد پاشا

اوتلق عربی سی	۱۰	۱	۱۰۵۵	بوسنوی صالح پاشا
ابچون قتل	۱۱		۱۰۵۷	هزار پاره احمد پاشا
اولندی	۱۱		۱۰۵۸	صوفی محمد پاشا
ارنودی الاصل	۳	۱	۱۰۵۹	مراد پاشا اولاد فتمین سنه ۱
ایازهوی الاصل	۲		۱۰۶۰	ملک احمد پاشا
کذا	۱۵	۱	۱۰۶۱	سیاوش پاشا اولاد فتمین ماه ۳
	۱۳	۷	۱۰۶۱	کورجی محمد پاشا
ارنودی الاصل	۱۵	۹	۱۰۶۲	طرخونجی احمد پاشا
		۹	۱۰۶۳	جرکس دوویش محمد پاشا
		۲	۱۰۶۴	ابشر مصطفی پاشا
		۳	۱۰۶۵	مراد پاشا ثانیاً
	۱۱	۶	۱۰۶۵	سلیمان پاشا
ملاطیه لی ارمنی			۱۰۶۶	دلی حسین پاشا
دیگانه مشهور در			۱۰۶۶	سور نازن مصطفی پاشا
	۱۵	۱	۱۰۶۶	سیاوش پاشا ثانیاً
		۴	۱۰۶۶	جان کلی بوینی اکری محمد پاشا
ارنودی الاصل	۱۰	۳	۱۰۶۶	کوپربلی محمد پاشا
		۶	۱۰۷۲	کوپربلی زاده فاضل احمد پاشا
		۹	۱۰۸۷	مرزینغونی مقتول مصطفی پاشا
		۲	۱۰۹۵	بایبوردلی قره ابراهیم پاشا
در عصر سلطان	۷		۱۰۹۷	بوسنوی سلیمان پاشا
محمد رابع	۱۰	۳	۱۰۹۸	ایازه سیاوش پاشا
	۹	۳	۱۰۹۹	ایاشلی نشانجی اسماعیل پاشا

	۷	۱۱۰۹۹	تکفور طاعلی مصطفی پاشا
	۱۰	۱۱۱۰	کوپریلی زاده مصطفی پاشا
	۱۱	۱۱۰۲	عربہ جی علی پاشا
		۱۱۱۰۳	مرزیغونی حاجی علی پاشا
		۱۱۱۰۴	بوزوقلی بیقلی مصطفی پاشا
در عصر احمد	۲	۱۱۱۰۵	سورہلی علی پاشا
خان و مصطفی	۶	۱۱۱۰۶	الماس محمد پاشا
خان ثانی	۲	۱۱۱۰۹	عموجہ حسین پاشا
	۴	۱۱۱۴	دال طہاں مصطفی پاشا
	۳	۱۱۱۴	رامی محمد پاشا
رومی الاصل	۳	۱۱۱۴	قوانوز احمد پاشا
	۱۱	۱۱۱۴	مورہلی داماد حسین پاشا
	۲۰	۱۱۱۶	قبصرلی قلابلی قوز احمد پاشا
	۲۶	۱۱۱۶	تبردار محمد پاشا اولاد فعتین - ۳
	۲۴	۱۱۱۸	چور ابلی علی پاشا
	۳	۱۱۲۲	کوپریلی زاده نعمان پاشا
	۴	۱۱۲۲	تبردار محمد پاشا ثانیاً
	۱۰	۱۱۲۳	کورجی یوسف پاشا
در عصر سلطان	۲۸	۱۱۲۶	ابازہلی سلیمان پاشا
احمد ثالث	۲۱	۱۱۲۵	آردلہوی ابراہیم پاشا
ارودی الاصل	۱۵	۱۱۲۵	ازنقلی داماد علی پاشا
	۱۵	۱۱۲۸	خلیل پاشا
	۲۰	۱۱۲۹	قبصرلی محمد پاشا

	۱۰	۹	۱۱۶۱۳	موتوری مقتول داماد ابراهیم پاشا
در عصر سلطان	۱۰	۳	۱۱۶۴۳	کنجد امجد پاشا
مجدد خان اول	۵	۸	۱۱۶۴۳	قره حصارلی ابراهیم پاشا
	۳	۵	۱۱۶۴۴	ورده لی طوپال عثمان پاشا
	۲۲	۴	۱۱۶۴۵	علی پاشا از بد فرمان شاه
	۲۷	۲	۱۱۶۴۸	کورجی اسماعیل پاشا
	۰۸	۱	۱۱۶۴۸	دینم قلی سیدار سید محمد پاشا
در عصر سلطان	۱۵	۲	۱۱۶۵۰	حاجلی محسن زاده عبدالله پاشا
مجدد خان اول	۱۵	۴	۱۱۶۵۰	یکن محمد پاشا
	۱۵	۴	۱۱۶۵۱	عوض محمد پاشا
	۱۵	۱۰	۱۱۶۵۳	کبر احمد پاشا
		۶	۱۱۶۵۵	حکیم زاده علی پاشا ثانیاً
	۱۶	۱۱	۱۱۶۵۶	سید حسن پاشا
	۲۵		۱۱۶۵۹	تربانی محمد پاشا
	۲۹	۵	۱۱۶۶۰	سید عبدالله پاشا
	۱۵	۵	۱۱۶۶۳	دواتدار محمد پاشا
دفعه شاه سردار	۲۲	۷	۱۱۶۶۵	باهر مصطفی پاشا اولاً
ماه ۹	۲	۳	۱۱۶۶۸	حکیم زاده علی پاشا ثانیاً
	۹	۳	۱۱۶۶۸	ذوقی عبدالله پاشا
	۳	۴	۱۱۶۶۸	مقتول علی پاشا
	۱۹	۵	۱۱۶۶۹	سید پاشا
	۲۰	۸	۱۱۶۶۹	باهر مصطفی پاشا ثانیاً
	۱۵	۳	۱۱۶۷۰	راغب محمد پاشا

	۲۷	۶	۱۱۷۶	توفیقی حامد جزه پاشا
	۳	۶	۱۱۷۷	باهر مصطفی پاشا ثانیاً
دفعتین سنه ۶	۱۳	۶	۱۱۷۸	محسن زاده محمد پاشا اولاً
ماه ۳	۱۵	۱	۱۱۸۲	فزه حصارلی سلجدار ماهر جزه پاشا
		۱۰	۱۱۸۲	باغلقچی زاده محمد امین پاشا
		۵	۱۱۸۳	فسطمونی مولدوانی علی پاشا
در عصر سلطان	۱۸		۱۱۸۳	عوض زاده خلیل پاشا
مصطفی خان ثالث	۱۱	۱۸	۱۱۸۴	سلجدار محمد پاشا
	۱۰	۹	۱۱۸۵	محسن زاده محمد پاشا ثانیاً
	۶	۱۱	۱۱۸۸	عزت محمد پاشا اولاد دفعتین سنه ۳
	۱۷	۶	۱۱۸۹	درویش پاشا
	۱۳	۸	۱۱۹۰	دارنده لی محمد پاشا
	۱۰		۱۱۹۲	بلغاری محمد پاشا
	۱۶	۶	۱۱۹۳	نیکده لی سلجدار سید محمد پاشا
		۵	۱۱۹۵	عزت محمد پاشا ثانیاً
	۹	۴	۱۱۹۶	علائی به لی یکن الحاج محمد پاشا
	۲۵	۳	۱۱۹۷	خلیل حمید پاشا
در عصر سلطان	۲۴	۸	۱۱۹۹	کورجی شاهین علی پاشا
عبدالمجید خان	۸	۵	۱۲۰۰	وسف پاشا اولاد دفعتین سنه ۵
اول	۱۶	۵	۱۲۰۱	جرکس کخدا حسن پاشا
	۱۵	۳	۱۲۰۲	غاری حسن پاشا
	۱۰	۱	۱۲۰۴	روسجقلی حسن پاشا
	۲۳	۲	۱۲۰۵	وسف پاشا ثانیاً

	٧	٥	٢	١٢٠٦	ملك محمد پاشا
	٢٢	١١	٣	١٢٠٩	عزت محمد پاشا
	٣	٨	٦	١٢٠٣	ضيا يوسف پاشا اولاد دفعه تين س ٨
	٦	٥	١	١٢٢٠	حافظا سماعيل پاشا
	٢٥	٨		١٢٢١	جلبي ابراهيم پاشا
	٨	٢	٢	١٢٢٢	جلبي مصطفى پاشا
در عصر سلطان	٢٢	٣		١٢٢٣	روسچقلى مصطفى پاشا
محمد و خان ثالث	١٧	٥		١٢٢٣	ارنبود مش پاشا
	٢٧	١١	٨	١٢٢٤	ضيا يوسف پاشا ثانياً
	١٤	٥	١	١٢٢٦	احمد پاشا
	١٧	٧	٢	١٢٢٧	خورشيد احمد پاشا
دفعات اربعه	١١	١٠	٢	١٢٣٠	محمد امين رؤف پاشا اولاد
سنه ١٥ ماه	٢١		٢	١٢٣٢	درويش محمد پاشا
			٤	١٢٣٥	سيد علي پاشا
		٩		١٢٣٦	بندرلى علي پاشا
	٢٨	٦	١	١٢٣٦	الحاج صالح پاشا
	٢٥	٣		١٢٣٨	عبداه پاشا
		١٠		١٢٣٨	سلحدار علي پاشا
		٩		١٢٣٩	غالب محمد پاشا
	٢٩	٣	٤	١٢٤٠	سليم محمد پاشا
		٣		١٢٤٤	عزت محمد پاشا اولاد دفعه تين سنه ١
	٨	٢	٤	١٢٤٤	رشيد محمد پاشا
	٢١	٥	٦	١٢٤٨	محمد امين رؤف پاشا ثانياً

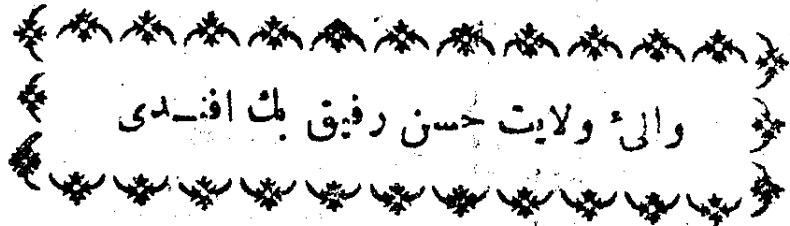


	١٨	١١	١٢٥٥	خسرو محمد پاشا
در عصر	١٣	٦	١٢٥٦	محمد امین رؤف پاشا ثالثاً
عبدالمجید خان	٨	٩	١٢٥٧	عزت محمد پاشا ثانیاً
		٣	١٢٥٨	محمد امین رؤف پاشا رابعاً
اولاد قزوین سادسه	١٦	٧	١٢٦٢	مصطفی رشید پاشا
سنه ٧	٢٠	٣	١٢٦٤	صارم پاشا
	٢٣	٦	١٢٦٤	مصطفی رشید پاشا ثانیاً
	٩	١	١٢٦٨	محمد امین رؤف پاشا خامساً
	٥	٥	١٢٦٨	مصطفی رشید پاشا ثالثاً
دفعه نهمه سنه ٨	٢٨	١	١٢٦٨	محمد امین عالی پاشا اولاً
	١٦	٧	١٢٦٨	محمد علی پاشا
	٤	٤	١٢٦٩	کریدی مصطفی نائلی پاشا اولاً
	٢٠	٨	١٢٦٩	کریدی مصطفی نائلی پاشا ثانیاً
دفعه دهمه سنه ١		٦	١٢٧٠	قبرسلی محمد پاشا اولاً
ماه ١	١٤	٥	١٢٧١	مصطفی رشید پاشا رابعاً
	٨٧	٦	١٢٧٣	محمد امین عالی پاشا ثانیاً
	٩	٩	١٢٧٣	مصطفی رشید پاشا خامساً
	٢١	٢	١٢٧٤	مصطفی نائلی پاشا ثالثاً
	٢٢	٢	١٢٧٤	مصطفی رشید پاشا سادساً
		١١	١٢٧٦	محمد امین عالی پاشا ثالثاً
	٨	٦	١٢٧٦	قبرسلی محمد پاشا ثانیاً
	٣	٥	١٢٧١	مترجم محمد رشیدی پاشا اولاً
	٢٥	٢	١٢٧٨	قبرسلی محمد پاشا ثالثاً

	١٩	٣	١٢٧٨	محمد امین عالی پاشا رابعاً
	١٩	٣	١٢٧٨	فؤاد پاشا اولاد دفعین سنه ٤ ماه ٣
		٥	١٢٧٩	یوسف کامل پاشا
	١٨	١	٣١٢٧٩	فؤاد پاشا ثانیاً
	١٥	٨	١٢٨٣	مترجم محمد رشیدی پاشا ثانیاً
	١٦	٨	٤١٢٨٣	محمد امین عالی پاشا خامساً
	٣	١١	١٢٨٨	محمد ندیم پاشا اولاد دفعین سنه ٤
دفعین ماه ٣	٢٢	٢	١٢٨٩	مدحت پاشا اولاً
ایام ١٠	٢	٣	١٢٨٩	مترجم محمد رشیدی پاشا ثالثاً
	٢٨	٢	١٢٨٩	اسعد پاشا اولاد دفعین ماه ٨
	١٥	١٠	١٢٩٠	شروانی زاده رشیدی پاشا
	١٦	١	١٢٩١	حسین عونی پاشا
	٩	٥	١٢٩٢	اسعد پاشا ثانیاً
	٢١	٨	١٢٩٢	محمد ندیم پاشا ثانیاً
	١٢	٧	١٢٩٣	مترجم محمد رشیدی پاشا رابعاً
	٢٠	١	١٢٩٣	مدحت پاشا ثانیاً
		١١	١٢٩٤	ادهم پاشا
	٢٣		١٢٩٥	احمد جدی پاشا
	٢١	٢	١٢٩٥	احمد وفیق پاشا
	١١	١	١٢٩٥	صادق پاشا
	٧		١٢٩٥	مترجم محمد رشیدی پاشا خامساً
		٦	١٢٩٥	صفوت پاشا
	٢٤	٧	١٢٩٥	خیرالدین پاشا

٣٠	٤	١٢٩٦	محمد عارف پاشا
١	٧	١٢٩٦	سعید پاشا اولاد
١٦	٢	١٢٩٩	عبد الرحمن پاشا
٢٦	٤	١٢٩٩	سعید پاشا ثانیاً
١		١٣٠٠	احمد و فیهق پاشا ثانیاً
		١٣٠٠	سعید پاشا ثالثاً
		١٣٠٢	ملا کمال پاشا




 والی ولایت حسن رفیق بک افندی

( بالا )

امتیاز کوش	امتیاز التون	مجیدی ۱	عثمانی ۲
---------------	-----------------	------------	-------------

( ارکان ولایت )

ادرنه پایہ مجردی اولی نائبی م ثانیہ صنف نائبی از میر پایہ مجردی م	نائب عبدالرحمن نسیب افندی دفتر دار محی الدین بک افندی مکتوبی محمد شا کر بک افندی مفتی احمد حلمی افندی
--	--

( مجلس اداره ولایت )

رئیس والی ولایت

اعضای منتخبہ

عبد القادر پاشا، میران م ۳ ع ۳  
 حاجی سیف اہ افندی ثالثہ

اعضای طبیغیہ

نائب افندی  
 دفتر دار بک افندی

مکتوبی بک افندی  
 مفتی افندی  
 نقیب الاشراف قائم مقامی حاجی  
 مسعود بک افندی  
 مال موجوده روٹسای روحانیہ سی  
 مناوبہ دوام ابدیورل  
 مجلس ادارہ مدعی عمومیلکنی مکتوبی میری عبدالقادر افندی  
 مستطقلکنی باش کاتب فیضی افندی ایفا ابدیورل

( مکتوبی قلمی )

میر عبدالقادر افندی ثانیہ م ٣  
 مسود عثمان ناوب افندی ثانیہ  
 مسود حافظ محمد افندی ثالثہ  
 » راغب افندی  
 » حسین صدیق افندی  
 » حافظ نجیب افندی  
 » سعید افندی  
 » عزت افندی  
 » طارق بک رابعہ  
 » بیض فضل افندی  
 » عبدالسلام افندی  
 » صبری بک  
 » وہبی افندی  
 » رفیع بک  
 » حیدر افندی  
 » شوکت افندی  
 » واصف افندی  
 » حکمت افندی  
 صبری بک

( مجلس ادارہ ولایت قلمی )

باش کاتب فیضی افندی ثانیہ

طلعت افندی ثانیہ  
ذوالفقار افندی

رضیا افندی  
حسینی بک

بسیم افندی

( محاسبہ ولایت )

میر عاصم افندی ثانیہ

واردات کاتبی مصطفی غالب افندی  
مصالح جاریہ کاتبی وحید افندی

واردات مقیدی سلیمان شاکر افندی  
مصروف کاتبی حاجی طیفور افندی

مصطفی و صفی افندی  
یومینہ کاتبی حقی افندی

محمد شوکت افندی  
مصطفی صدیقی افندی

شوقی افندی  
عزیز افندی

عثمان افندی  
عبوش بک

صندوق امینی حافظ احمد مفید افندی

( اوراق اوطہسی )

مدیر ذوالفقار افندی ثانیہ

رفیق حسن افندی  
عبدالحمید افندی  
صبری افندی  
عبدالباقی افندی  
احمد افندی  
ندیم افندی

(نفوس نظارتی)

ناظر عبدالفتاح افندی  
باش کاتب حاجی علی بک مدرس ایکنجی کاتب محمد نور الدین بک  
(معارف اداره سی)

مدیر نجیب بک

ثالثه

محاسبه جی علی رضا افندی  
باش کاتب ابراهیم افندی  
صندوق امینی محمود ذبی افندی  
(معارف مجلسی)

رئیس مدیر بک

اعضاء عثمان نائب افندی  
اعضا وحید افندی  
علامہ حاجی محمد علی افندی  
(نافعہ دائرہ سی)

سرم مهندس یوسف بک

ثالثه

ایکنجی مهندس رفائیل  
مهندس معاون ابراهیم  
افندی  
ادیب افندی

قوندوق نور عثمان افندی  
کاتب صبری افندی

(نافعہ قومیسینی)

رئیس والی عالی ولایت

اعضا حاجی عبدالقادر پاشا  
نفوس ناظری عبدالفتاح افندی

« سرمهندس يوسف »

« زراعت بانقده سی شعبه »

مأموری نیازی افندی

بك

بلديه اعضا سندن حاجی جبیر افندی

( مکتب اعدادی انشآت قومیسونی )

رئیس نقیب الاشراف قائم مقامی حاجی مسعود بك

اعضا سرمهندس يوسف بك اعضا معارف مدیری نجیب بك

« مجلس اداره اعضا سندن » بلدی اعضا سندن حاجی

جبیر افندی

اوسیب افندی

محاسب معارف باش کاتبی ابراهیم افندی

انشآت مأموری خوگاس افندی

( حبسخانه و عساکر ژاندرمه قشله سی انشآت قومیسونی )

رئیس مجلس اداره اعضا سندن حاجی عبدالقادر پاشا

اعضا سرمهندس يوسف

اعضا ژاندرمه قوماندانی

بك

عزیمت بك

« بلدی رئیس ذوالفقار

« مجلس اداره اعضا سندن

اغا

اوسیب افندی

انشآت مأموری عثمان افندی

« قزاز برزایان اوهنس افندی



﴿ مطبوعات ﴾

ناظر مکتوبی و ولایت شاکر افندی ثانیہ صنف ثانیہ

مدیر و محرر طلعت افندی » » »

ایطو و جغرافیہ مطبوعہ سی

سر مأمور مخلص افندی

مأمور ولی افندی

» محمد علی افندی

برنفر موقت شاکر دخی ایجاب

ابتدیکہ استخدام اولتقدہ در

حروف مطبوعہ سی

محاسب مخلص افندی

خطاط یاور افندی

سر مرتب شکری افندی

رفیق حسین افندی

دستگاہچی سرکیس افندی

مردانہ جی محمد افندی

( اوقاف ادارہ سی )

مخاسبہ جی رشدی افندی ثالثہ کاتب عبدالهادی افندی

( زراعت بانکہ سی شعبہ ادارہ سی )

مأمور نیازی افندی ثانیہ

کاتب سلیمان افندی

کاتب رائف افندی

( ترجمہ احوال قومیت ہونی )

رئیس مکتوبی و ولایت شاکر افندی      ثانیہ صنف ثانیہ  
اعضا مکتوبی میری عبدالقادر      اعضا مجلس ادارہ باش کاتبی  
افندی ثانیہ ۳ م      فیضی افندی ثانیہ  
» مکتوبی قلمی سر مسودی      » اورانی مدبری ذوالفقار  
عثمان ثاقب افندی ثانیہ      افندی ثانیہ  
» مطبعہ مدبری طلعت      » مجاہدہ خلیفہ سندن و حیدر  
افندی ثانیہ  
» مکتوبی مسودی راغب افندی      کاتب شوکت افندی

( مع تحریر ویرکوی قلمی )

مدیر حسنی افندی  
باش کاتب عبدالجبار افندی      وقوعات کاتبی قاسم افندی  
دیگری محمد علی افندی      » »      بشار افندی  
دفترچی بہرام افندی

( دفتر خاقانی ادارہ سی )

مأمور علی صائب بک ثانیہ  
باش کاتب مسعود افندی      ایکنجی کاتب ملا افندی  
طاہر کاتبی عبدالرحمن افندی      یوقلہ کاتبی عبدالوہاب افندی

( ژاندرمه الای مجلسی )

رئیس میر الای عزیمت بک ۳ م ۴ ع

اعضا بیکباشی علی افندی اداره امینی و کیلی حاجی حسن افندی

یوزباشی حسن رضا افندی یوز باشی حمدی افندی

ملازم اول فارس افندی ملازم اول حسن بک

ملازم ثانی مصطفی اغا

( دیار بکر ژاندرمه طاہوری )

بیکباشی علی افندی

طاہور کتابچی منحل معاون حاجی حسن افندی

( سواری )

بلوک	یوزباشیلر	ملازم اوللر	ملازم ثانیلر
۱	احمد حمدی افندی	فارس افندی ۳ م	نورالدین افندی
۲	شعبان اغا	محمد علی اغا ۳ م	مصطفی اغا
۳	احمد توفیق افندی	منحل	منحل

( پیاده )

۱	محمد علی افندی	حاجی اسماعیل اغا	علی افندی ۵ م
۲	حاجی اسماعیل افندی	بکر اغا	مصطفی اغا

۳	حسن افندی	حسن بک م ۳	رشید افندی
۴	خلیل اغا	احمد اغا	حسین اغا

( پولیس ظابوری )

قومیسر ثانی عبدالعزیز افندی ثالثہ  
» ثالث احمد افندی م ۴

پولیس	مصطفی افندی	پولیس	ابراہیم افندی
»	سعید افندی	»	عبداء افندی
»	محمد امین افندی	»	عبدالرحمن عزت افندی
»	سعید افندی	»	سالم افندی
»	کرکور افندی	»	کرکور افندی

( حبس خانہ ادارہ سی )

مفتش خلیل تحسین افندی

مدیر احمد شفیق افندی

( بلدی دائرہ سی )

رئیس ذوالفقار اغا

اعضا بکر افندی

»	حاجی ابراہیم افندی	»	منجمل
»	مملکت طیبی بدروس افندی ثالثہ	»	جرمہ جیان ترژی توماس افندی
»	اعضا سمساریان کرکور افندی	»	ہاجیان ارو تین افندی

« ترپانچيان مقرديج افندي      كاتب مصطفى افندي  
صندوق اميني عبدالعزیز افندي  
مفتش جيل افندي      چاوش عبدالغفور افندي  
چاوش لطفي افندي      « پوليس افندي  
اوھن افندي  
( بلديه اجزا خانہ سی )  
اجزاجي اغوب افندي      معاوني اوسيب افندي  
( ديون عموميہ ادارہ سی )  
مدیر نوری افندي  
باش كاتب زلفی افندي      رفیق عثمان افندي  
مسکرات کاتبی محمد علی افندي      صندوق امینی شریف افندي  
قرطاسیہ مأموری علی رضا افندي  
( رزی ادارہ سی )  
مدیر انطوان افندي  
محاسب عبدالکریم افندي      انبار مأموری آرام افندي  
( تلغرافخانه )  
باشمدیر اصف بك      شماریز م ۴  
مفتش اکاه افندي      مفتش معاونی جلی افندي  
سرگز تلغراف مدبری صبری افندي      باشمدیر باشکاتی وھی افندي  
پوستہ مأموری عبده افندي      باشمدیر محاسبہ کاتبی طاوید افندي

مقید شوکت افندی

سر مخارمه ماموری جمال افندی

ایکنجی مخارمه ماموری صائب

افندی

مخارمه ماموری رضا

افندی

وهاب افندی

ذکی افندی

رحمی افندی

اسان اجنهی مخارمه مامورلی

سر مامور آتونیان افندی

استیپان افندی

بوغوص افندی

زوریان افندی

نوری افندی

قواصلر

اوهنس اغا ماکنه جی اغوب افندی

بخار جده چاوش

نعریرات کانی شکری افندی

سر مخارمه ماموری طلعت افندی

» ماموری علی

افندی

ایکنجی مخارمه ماموری الهامی

افندی

طاهر افندی

عثمان افندی

شفد اما سیان افندی

دیگری استیپان افندی

دیگران افندی

آرام افندی

اسماعیل اغا ابراهیم اغا

مرکرده چاوش

( استیناف محکمه سی )

حقوق داوره سی	جزا داوره سی
رئیس نایب عبدالرحمن نسیب	رئیس اسماعیل حسینی
افندی از میر بابیه سی	بک ثالثه
استیناف مدعی عمومی	محمد طیب بک ممتاز
اعضا حاجی صادق افندی	اعضا امین افندی ممتاز
» حاجی شریف افندی	» مصطفی زهت بک ثالثه
» خاندانیاں قره بت افندی	» بویراجیان او سبب افندی
» لویج افندی	» قزازیان او هانس افندی
» ملازمی منحص افندی	» ملازمی عبدالغنی بک

مدعی عمومی کانی محمد علی افندی

( محکمه استیناف قلبی )

باش کاتب عبدالقادر افندی رابعه

ضبط کانی نجم الدین افندی	ضبط کانی ثابت افندی
» سعید افندی	» عبدالرحمن افندی
مباشر لری	تقر

( محکمه بدایت )

حقوق داوره سی	جزا داوره سی
رئیس راسم افندی	رئیس عرفانی افندی
مدعی عمومی معاونی توفیق افندی	
اعضا حسین حسینی افندی	اعضا حاجی حمدی بک

» حنا نجمی افندی  
» ملازمی سعید افندی  
» زہنی افندی  
» ملازمی عبدالرحمن بک

( محکمہ ہدایت قلمی )

باش کاتب توفیق بک  
ضبط کاتبی مسعود افندی مدرس ضبط کاتبی حاجی ذوالفقار افندی  
» » توخجان افندی » » خچادور افندی

مستنطق محمد رمزی افندی  
معاونی احمد بک  
مقید و کیلی ناطق افندی  
اجرا مأموری ارتین افندی      مقالات محرری اسماعیل افندی  
مباشر لری ۲

( محکمہ شرعیہ )

باش کاتب عبدالقادر افندی  
عمر افندی  
ذوالفقار افندی  
سیف اہ افندی  
شکری افندی  
دیار بکرہ موجود شہادت نامہ لی اووقاتلر  
حکومت دعوا و کیلی عمر عالی بک      دباغیان ناطق افندی  
دیر قاپریلیان بوغوص افندی      چلبیان ابروش افندی  
اینوکیان کراکوس افندی



( مکتب رشیدیہ عسکر یہ )

مدیر و کیلی بوز باشی قاسم افندی

داخلیہ ملازمی خلیل افندی      داخلیہ ملازمی علی افندی

رسم معلمی ملازم اول سعید افندی      لسان معلمی ملازم اول حقی افندی

جغرافیہ معلمی ملازم اول کرامی      ریاضی معلمی ملازم ثانی

افندی      عبدالرحمن افندی

عربی معلمی صبحی افندی      عربی معلمی عبدالقادر افندی

فارسی معلمی حسن      قواعد عثمانیہ معلمی عبدالقادر

افندی      افندی

حسن خط ترکی معلمی وحید افندی      املا معلمی باقی افندی

عدد شاگردان

خرستیان      اسلام

در تہجی سنہ موجودی      ۲۹      ۱

» آونچجی سنہ      ۳۷      ۳

» ایکنجی سنہ      ۵۱

» برنجی سنہ      ۲۵

یکون      ۱۴۲      ۴

سرخدمہ حسن اغا      قیوچی مضطفی اغا      خدمہ دن حسین اغا

خدمہ دن عبد اغا      خدمہ دن عمر اغا      » بوغوص

مکتب مذکورہ تدریس اولیٰ انان درسلر بوجه آیدر

( ترکیه عبارہ قرآنی ) ( املا تحریری ) ( علم حال ) ( حسن  
خط ترکی ) ( صرف عربی ) ( گوهر سنجیدہ ) ( حساب  
مکمل ) ( فرانسیزجہ ) ( رسم ) ( نحو عربی ) ( گلستان )  
( مختصر و مکمل جغرافیا ) ( قواعد عثمانیہ ) ( اصول دفتری )  
( منطق و تضییقات عربیہ ) ( تاریخ اسلام ) ( ہفتلسہ )

( مکتب رشیدیہ ملاکہ )

معلم اول محمود حمیدی افندی      معلم ثانی علی شوقی افندی  
» ثالث علی علی افندی      حسن خط معلمی یاور افندی

بواب حاجی عبدلہ انان

درہ نجی سنہ موجودی	۱۵
» اوچنجی سنہ	۲۱
» ایکنجی سنہ	۱۱
» برنجی سنہ	۹
یکون	۵۶

( مکتب ابتدائیه )

معلم عبده لطفی افندی

حسن خطه فخری حمید افندی    بصر محمد افندی

بواب رشید افندی

۱۸ اوچکی سنه موجودی

» ایکچی سنه    ۱۶

» برنجی سنه    ۱۰۹

۱۳۵ یکون

( تحصیلات دائرہ سی )

بوز باشی افندی

پساده

باش چارش مصطفی نوری افندی    بلوٹ افندی حاجی مصطفی افندی

اونباشی اوادیس افندی    نجیب افندی    احمد توفیق افندی

حسن افندی    قریافس افندی    کیورق افندی

سواری

محمد صادق افندی

علی افندی

شیخ حمید افندی

عبدالقاسم بك

محمد افندی

( نواحیء ملحقہ )

( شرق ناحیہ سی )

مدیر رفعت افندی رابعہ

کاتب عزت افندی شرق و ترکمان و برکو کاتبی احمد افندی

کیکی و برکو کاتبی حاجی مصطفی افندی

( غرب و عمرکان ناحیہ سی )

مدیر ابراهیم ادھم افندی

کاتب علی شفیق افندی و برکو کاتبی مہری افندی

( بہراہکی ناحیہ سی )

مدیر فائق بک

کاتب مصطفی صہری افندی و برکو کاتبی حاجی مصطفی افندی

( بشیری ناحیہ سی )

مدیر احسان افندی

کاتب عبدالقادر افندی و برکو کاتبی نظمی افندی

( ملحق قضاہ )

( سیلوان قضاہ سی )

قائم مقام عارف افندی

نائب یعقوب افندی مال مدبری جلدی بک

نحیرات کاتبی عزت افندی

( مجلس اداره )

رئيس قائم مقام افندی

اعضای منتخبہ

اعضای طبیعہ

حاجی رشید اغا

نائب افندی

عثمان اغا

مال مدیری افندی

کتو اغا

تحریرات کاتبی افندی

یطرس افندی

( محکمہ ہدایت )

رئيس نائب افندی

اعضا رئیس الحدو اغا

اعضا ابراہیم اغا

باش کاتب عمر افندی

مباشر علی بک

مستطوق معاونی عارف افندی

( بلدیہ مجلسی )

رئيس عبد اہ بک

اعضا کلوا اغا

اعضا سلیمان اغا

» عدو اغا

» ہیبو اغا

کاتب جرجیس افندی

( نفوس ادارہ سی )

کاتب سعید افندی

مأمور حتی افندی

( مع تحریر ویرکو ادارہ سی )

فضا ویرکو کانی عبداہ

افندی کانی محمد افندی

طاہو کانی جرجیس افندی

( معارف مجلسی )

رئیس احمد لزومی افندی

اعضا عبدالکریم افندی

اعضا ابراہیم بک « کلاوانا »

( زراعت بانقہ سی شعبہ ادارہ سی )

رئیس عبدالعزیز افندی

اعضا عبدالکریم افندی

اعضا کپرین کریت افندی « بقالیان اغلوب افندی »

( مأمورین سائرہ سی )

دین عمومیہ مأموری شریف افندی

مال صندق امینی عبدالعزیز افندی

نحصیلدار محمد علی افندی

( حضور و ناحیہ سی )

مدیر علی بک

کاتب ذوالفقار افندی

مہرانی ویرکو کانی ورنس افندی

( لجنه قضائى )

قائم مقام عبداه افندى نالده

نائب محمد على رضا افندى  
مفتى حاجى احمد رشدى افندى  
مال مدبرى محمد افندى  
تحريرات كاتى محمد رشيد افندى

( مجلس اداره )

رئيس قائم مقام افندى

اعضای طبيعیه	اعضای منتخبه
نائب افندى	حسن بك
مفتى افندى	محمود بك
مال مدبرى افندى	سر كيس اغا
تحريرات كاتى افندى	ارتين افندى

( محكمه بدايت )

رئيس نائب افندى

اعضای محمد بك	اعضای الكسان افندى
ياش كاتى حسيب افندى	مستطوق معاونى عثمان افندى
مباشر على اغا	مباشر احمد افندى

( بلديه مجلسى )

رئيس كامل بك

اعضای محمد اغا	اعضای حاجى على اغا
او هنس افندى	حنوش افندى

» هاكوب آغا      « كانب و صندوق امينى

عبدالقادى افندى

( نفوس ادارهسى )

مأمور عبدالقادى افندى      كانب رفعت افندى

( مع تحرير ويركو ادارهسى )

كانب محمد على افندى

( زراعت بانقهسى شعبه ادارهسى )

رئيس كامل بك

محاسبه كانبى حياتى افندى      اعضا محمد آغا

اعضا اوھنس افندى      « جنوش افندى

( مأمورين ساآرهسى )

ضابطه مأمورى يوزباشى محمد على افندى

مال صندوق امينى توماس      تخصصيلدار اونباشيسى محمد

جلى افندى

افندى

محمد افندى

تخصيلدار محمد افندى

( هانى ناحيهسى )

مدبر محمد رفعت بك

نائب اسماعيل حقى افندى      كانب محمد شبلى افندى

ويركو كانبى عمر افندى      ضابطه مأمورى ملازم احمد آغا



ناحیه مذکورہ نك بلدیہ ادارہ سی

رئیس حسنی بك

اعضا عبوش اغا

» شرو اغا

کاتب و صندوق امینی حسین افندی

( سیورک قضاسی )

قائم مقام محمد نظیف افندی

مفتی ذوالفقار افندی

نائب محی الدین افندی

تحریرات کاتبی محمد صادق افندی

مال مدبری مصطفی افندی

( مجلس ادارہ )

رئیس قائم مقام افندی

اعضای منتخبہ

اعضای طبیعیہ

حاجی حسن افندی

نائب افندی

اسماعیل افندی

مفتی افندی

بغداد سر افندی

مال مدبری افندی

اوهنس افندی

تحریرات کاتبی افندی

( محکمہ ہدایت )

رئیس نائب افندی

اعضا طوروس افندی

اعضا محمود افندی

باش کاتب محمد شریف افندی      مستنطق ••••• اوونی توفیق افندی  
مقاولات محرری حافظ افندی      مباشر / نفر ۲  
( بلدیہ مجلسی )

رئیس مصطفی نوری افندی

اعضا علی بک	اعضا عبدالغنی بک
» محی الدین افندی	» اوهنس افندی
» اروش افندی	کاتب علی رضا بک
صندوق امینی جمہ جزی افندی	بلدیہ طبیی ارتین افندی
چاوش محمد طیفور افندی	چاوش مصطفی آغا

( نفوس ادارہ سی )

مأمور زبیر افندی      کاتب ذوالفقار افندی

( معارف ادارہ سی )

رئیس مفتی ذوالفقار افندی      اعضا اوطنہ بائی زادہ محمود افندی  
اعضا عثمان افندی      » پاشا زادہ شوکت افندی

( زراعت بانقہ سی شعبہ ادارہ سی )

رئیس مرتضیٰ فہمی افندی

محاسبہ کاتبی عثمان ذکی افندی	اعضا محمد افندی
اعضا عبدالغنی بک	» ایکوب افندی
» اروش افندی	» امسح آغا

( مطابو اداره سی )

کاتب عثمان ذبی افندی      یوقمه کاتبی محمود افندی

( دیون قومیه اداره سی )

مأمور عبدالغفور افندی      کاتب صالح افندی

( تلفرافی و پوسته اداره سی )

مدیر علی بک

( رژی اداره سی )

مأمور مکردیج افندی      کاتب مصطفی صفوت افندی

( تحصیلات قومیسیتی )

رئیس عثمان خلوصی افندی

اعضای مرتضی فہمی افندی      اعضا مصطفی فہمی افندی

» حسین اغا

» علی بک

قیلان اغا زاده محمد اغا

( مأمورین سائرہ سی )

رفیق محمد نوری

مال مدیری معاونی ابراہیم

افندی

نظیف افندی

ہوشین و بجاو ویر کوکابی

صندیق ایبنی ارتین

مصطفی افندی

افندی

قره بجی و قره جہ طاغ و برکو تحصیلات چاوشی یوسف

کاتبی خلوصی افندی رضا افندی

تحصیلدار ابراہیم افندی » محمد افندی

(مکتب رشیدیہ ملکپہ)

معلم اول عبدالکریم افندی معلم ثانی یوسف سامی افندی

بواب محمد افندی

عدد شاگردان

۵۵

(قره بجی ناحیہ سی)

مدیر شفیق افندی کاتب محمد افندی

(بجاق ناحیہ سی)

مدیر عبدالوہاب افندی کاتب ایوب صبری افندی

(یکیشہر ناحیہ سی)

مدیر رفعت افندی

کاتب ابراہیم افندی قبضمال سلیمان افندی

(دبرک قضاسی)

قائم مقام سلیمان قدم بک

نائب حاجی مصطفی افندی مال مدبری عبدہ افندی

مفتی حاجی حسن افندی تحریرات کاتبی عزت افندی

( مجلس اداره )

رئيس قائم مقام بك

اعضای طبيه

اعضای منتخبه

عبدی انا

نائب افندی

منجیل

مفتی افندی

داود افندی

مال مدیری افندی

یوسف انا

تحریرات کاتبی افندی

( محکمه بدایت )

رئيس نائب افندی

اعضا اوھنس افندی

اعضا محمد افندی

مستطق معاونی خنا افندی

باش کاتب یوسف افندی

اجرا مباشری محمد علی افندی

( بلدیہ مجلسی )

رئيس محمود انا

اعضا عیسی انا

اعضا نبی انا

» جرجیس انجم انا

» حسین انا

کاتب مصطفی افندی

» چرجی بچی انا

( نفوس اداره سی )

کاتب عبدالقادر افندی

نفوس مأموری عبدالباقی افندی

( معارف مجلسی )

رئیس مفتی افندی

اعضا عزیز داود اغا

اعضا حسن افندی

مصطفی اغا

( ماہورین ساڑھسی )

ناحیہ ورکو کاتبی حامد  
افندی

مال دیری معاونی احمد زوی  
افندی

طاپو کاتبی اسماعیل بک  
تخصیصیادار اولباشیسی سلیمان افندی  
محمد افندی

صندوق امینی حاجی ابوب افندی  
ضابطہ ملازمی حسن اغا  
محمد صالح افندی



( مازدین سنجائی )

متصرف انیس افندی ✽ اولی نائیبی م ۳

نائب احمد حلی افندی مفتی احمد علی حلی افندی  
محاسبہ جی عاکف افندی نائیبہ تحریرات مدیری جبیل افندی نائیبہ

( مجلس ادارہ )

رئیس متصرف افندی

اعضای منتخبہ	اعضای طبیبہ
اسماعیل حقی افندی	نائب افندی
حاجی عبدالہ چلیبی	مفتی افندی
سعید ایسی افندی	محاسبہ جی افندی
رفائیل شوجہ افندی	تحریرات مدیری افندی
مدرس	نقیب الاشراف قائم مقامی ہندی افندی
	سریانی قدیم بطریق و کیلی الیاس افندی

مجلس ادارہ مدعی عمومہ بلکئی تحریرات مدیری جبیل افندی  
مسئطہ قلاکئی عبدالرحمن بک ایفا ایدیورلر

( تحریرات قلی )

مسودہ درویش افندی

میدیش کمال بک	میدیش مصطفی افندی
اورانی مائوری راعب افندی	فاضل افندی

( مجلس اداره قلمی )

باش کاتب شیخ موس افندی رفیق درویش علی افندی

( محاسبه اوا )

باش کاتب معروف افندی

نجیب افندی

محمود زهت افندی

مصطفی رشدی افندی

حاجی عبدالغنی افندی

صندوق امینی رزق اہ افندی

سعید بک

( اوا بدایت محکمه سی )

جزا دائرہ سی

حقوق دائرہ سی

رئیس رفیق افندی

رئیس نائب افندی

مدعی عمومی معاونی مصطفی افندی

اعضا یکی چلی

اعضا فواد افندی

سعید عیسی افندی

عمسج افندی

« ملازمی شیخ موس رضا افندی » « ملازمی شیخ موس شوقی افندی »

( محکمه بدایت قلمی )

باش کاتب سالم افندی

ضبط کاتبی محمد افندی

ضبط کاتبی حسن افندی

« نصری افندی »

« شیخ موس نیازی افندی »

مستنطق علی مخلص افندی

اجرا مأموری طاهر افندی



( محکمه شرعيه )

باش کاتب اسماعيل افندي محمود افندي

مقيد عبدالقادر افندي

حکومت دعوا و کيلی جوالی افندي

( نفوس اداره سی )

مأمور عبدالرحمن بك باش کاتب صادق افندي

( تحریر اداره سی )

مع تحریر و برکو مأموری حافظ علی افندي

مرکز و برکو کاتبی داود صادق رفیعی عبدالرحمن افندي

دفترجی بکر افندي

افندي

( دفتر خانانی اداره سی )

مأمور عبدالقادر افندي مدرس

کاتب احمد افندي مرکز قضایی طاہو کاتبی امین افندي

( بلدیہ دائره سی )

رئیس حاجی عبدالغفور افندي

اعضا عبدی چلبی

اعضا ابراهیم بك

» جنابنجیان الیاس افندي

» حاجی مصطفی چلبی

» عموسی شهرستان افندي

» کنڈیریان حنا افندي

کاتب شیخ موس افندی      صندوق امینی عبدالکریم افندی

بلدی طبیبی عبدالاحد افندی      رابعه

( دیون عمومی اداره سی )

مدیر حاجی بکر افندی

باش کاتب داود افندی      صندوق امینی یوسف افندی

( رزی اداره سی )

مدیر پول افندی      کاتب میخائل افندی

( تلغراف و پوسته اداره سی )

مدیر مصطفی عصمت افندی

سر مخارزه ماوری فتحی افندی      رفیقی فائق افندی

( اوقاف اداره سی )

مدیر احمد افندی

( اوقاف قومیسونی )

رئیس حاجی داود افندی      اعضا قاسم افندی

اعضا ابراهیم بک      »      محمد افندی

( مکتب رشیدیہ ملکیه )

معلم اول احمد افندی      معلم ثانی حاجی داود افندی

بازو خواجه سی سلیمان افندی

## ( زراعت بانقدهسی شعبه سی )

رئیس عبدالرحمن افندی      مأمور علی رضا افندی  
 اعضا حاجی مصطفی حلی      اعضا شیخ عبدالکریم افندی  
 « شوحه زاده حنا افندی      « جنابجیمیان الیاس افندی

پرلذیدیان ملکون افندی

( نافعہ قومیسینی )

رئیس سری افندی

اعضا علی افندی      اعضا خضر افندی  
 « ابراهیم بک      « یوسف قره کلاه افندی  
 مهندس رفائل افندی      قوندوقتور یعقوب افندی

کاتب عیسی روحی افندی

( ژاندرمه طاوری )

بیکباشی محمود حلی افندی م ۴

( سواری )

ملازم ثانیلر	ملازم اوللر	یوز باشیلر	بلوک
شکری افندی	سامی بک	مصطفی انا م ۴	۱
محمد انا	نعمان انا	محمد انا « ۴	۲

( پیاده )

رشید افندی	حاجی انا	علی انا م ۵	۱
عبدالرحمن افندی	صفر بک م ۵	حسن انا	۲

( ژاندارمه طاہور مجلسی )

رئیس بیکباشی محمود حلی افندی

اعضا طاہور گانی حاجی ذوالفقار      اعضا یوزباشی حلی آغا  
افندی      » یوزباشی مصطفی آغا  
» ملازم عبدالرحمن افندی      » ملازم سامی بک

( حبس خانہ ادارہ سی )

مأمور غالب بک

( پولیس ادارہ سی )

قومیسر ثانی مولود افندی

پولیس محمد مہری افندی      پولیس عبدالقادر افندی  
» یوسف افندی      » پاشا افندی  
جرجیس افندی

( موقت تحصیلان قومیسرینی )

رئیس ژاندرمه بیکباشی محمود حلی افندی

اعضا حسین بک      اعضا نظامیہ قول آغای محمد افندی  
» یوسف افندی      » اسکندریان حنا افندی

( جزیره قضاسی )

قائم مقام مصطفی شوقی افندی	نائب عبدالوهاب افندی
مفتی عبدالکریم افندی	مال مدبری اسماعیل افندی
تحریرات کاتبی سلیمان افندی	

( مجلس اداره )

اعضای طبیعیہ	اعضای منتخبہ
نائب افندی	حسن افندی
مفتی افندی	عمر افندی
مال مدبری افندی	عبدالاحد افندی
تحریرات کاتبی افندی	عبدالاحد افندی

( محکمہ ہدایت )

رئیس نائب افندی	اعضا عبدالقادر افندی
اعضا ہرمز افندی	باش کاتب حاجی رمزی افندی
مستطوق معاون جوڈت افندی	کاتب ثانی حافظ حق افندی

( بلدیہ مجلسی )

رئیس محمد افندی	اعضا افندی
اعضا افندی	اعضا افندی
»	»

( نفوس ادارہ سی )

کاتب شریف افندی	مأمور شمدین افندی
-----------------	-------------------

( مع تحریر ویرکو اداره سی )

ویرکو کانی وھی افندی      حسناں کانی احمد فہیم افندی

پشخاپور کانی ابراہیم افندی      طاہو کانی افندی

( مأمورین ساڑھی )

ضابطہ مأموری ملازم ثانی محمد اغا      مال مدیری مہاونی علی افندی

مکتب رشیدیہ معلی حسن      مکتب رشیدیہ یازو خواجہ سی

افندی      علی افندی

دیون جموہیہ مأموری جیل      مال صندوق امینی بولیس

افندی      افندی

( تلغراف و پوسٹہ اداره سی )

مدیر رفعت افندی      مخبرہ مأموری فیضی افندی

( سلوپی ناحیہ سی )

مدیر علی فہمی افندی      کاتب عبدلہ افندی

( جدیدہ قضاسی )

قائم مقام خلیل راسخ افندی      نائکہ

نائب حسین افندی      مال مدیری حافظ احمد افندی

نفوس مأموری مصطفی بک      » » معاونی لطفی افندی

تعمیرات کانی عزت افندی

محکمہ ہدایت باش کانی صالح      مستنطق مہاونی قرابت

افندی      رفعت افندی

( ایان ناحیه سی )

مدیر عبدالرحمن بک      کاتب عبدالجبار افندی

قضای مذکور مجدداً تشکیل بیورلش واعضا ومـآمورین  
سارہسی در دست زمین واکال بولنمشدر

( نصیبین قضاسی )

قائم مقام وکلی عبدی افندی      نایب

نائب ابراهیم حتی افندی      مال مدبری تنوری افندی

تحریرات کاتبی علی افندی

( مجلس اداره )

رئیس      قائم مقام افندی

اعضای منتخبہ

علی درویش افندی

منجیل

جرجیس افندی

یعقوب افندی

اعضای طبیعہ

نائب افندی

مال مدبری افندی

تحریرات کاتبی افندی

( محکمہ ہدایت )

رئیس      نائب افندی

اعضا شماس افریم افندی

مستطلق معاونی داود افندی

اعضا      افندی

باش کاتب ساطع افندی

( نفوس اداره سی )

مأمور بحی افندی      کاتب شریف افندی

( ویرکو اداره سی )

ویرکو کاتبی صادق افندی      بونسری ویرکو کاتبی حسین افندی  
صندوق امینی کاظم افندی

( مدیات قضاسی )

قائم مقام مصطفی لطفی افندی

نائب علی نجیب افندی      مفتی ابراهیم افندی  
مال مدیری وصفی افندی      تحریرات کاتبی ابراهیم افندی

( مجلس اداره )

اعضای منتخبہ

اعضای طبیعہ

اسماعیل اغا

نائب افندی

شیخ حسین افندی

مفتی افندی

شکرو اغا

مال مدیری افندی

عیسی اغا

تحریرات کاتبی افندی

( بدایت محکمہ سی )

رئیس نائب افندی

اعضا صفر افندی

اعضا علی افندی

مستطوق معاونی سعید افندی

باش کاتب عبدالغنی بک



( نفوس ادارہ سی )

مأمور عمر وھی افندی      کان عبد الطیف افندی

( ویر کو ادارہ سی )

کان صدق افندی      حسن کیف کانی داود افندی

گر جوس کانی ذوالفقار افندی

( مأمورین سائرہ )

بلدیہ رئیس جرجیس انا      تلغراف مأموری علی افندی

رژی مأموری یوسف افندی      مال مدبری معاونی شاکر افندی

صدق امینی امین افندی

( حسن کیف ناچیدہ سی )

مدیر عبد الوهاب افندی      کان محمد افندی

( عوبندہ قضاسی )

قائم مقام بکر حلی افندی

مفتی حافظ علی افندی

نائب علی عثمان افندی

تحریرات کانی امین افندی

مال مدبری سعید افندی

( مجلس اداره )

رئيس قائم مقام افندی

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

سلیمان بك

نائب افندی

محمد بك

مفتی افندی

یوسف افندی

مال مدیری افندی

منزل

تجربرات کاتبی افندی

( محکمه بدایت )

رئيس نائب افندی

اعضا عیسی افندی

اعضا احمد افندی

مستشرق معاوی شاکر افندی

باش کاتب عباس افندی

( نفوس اداره سی )

کاتب محمد افندی

مأمور عبدالقادر افندی

( ویرکو اداره سی )

صاور کاتبی امین افندی

کاتب بهرام افندی

( مأمورین ساثره )

صندوق امینی مصطفی افندی

باریه رئیس جراه بك

( عمرکان ناحیه سی )

مدیر حاجی محمد افا

﴿ معدن سنجاشی ﴾

منصرف طاہر بک اولی تالیسی م ۳

نائب علی رضا افندی مفتی حسین حلمی افندی  
محاسبہ جی طاہر بک تحریرات مدبری احمد افندی

( مجلس ادارہ اوا )

رئیس منصرف بک

اعضای منتخبہ

مصطفی افندی

احمد افندی

قسطنظین افندی

ماردیروس افندی

اعضای طبیعیہ

نائب افندی

مفتی افندی

محاسبہ جی افندی

تحریرات مدبری افندی

مجلس ادارہ اوا مدعی عمومیلکنی مجلس کانہی ابراہیم افندی  
مستطقلکنی اوقاف مدبری ظریف افندی ایفا ایڈیورلر

( تحریرات قلمی )

سر مہیض اسحق افندی

ادریس افندی

مسود ماردیروس افندی

مہیض ابراہیم افندی

اوراق مقیدی ماہر افندی

( مجلس ادارہ قلمی )

مجلس ادارہ باش کانہی ابراہیم افندی

( مجامعہ اوا )  
باش کاتب کامل بک

مصطفیٰ افندی      رفیق ارتین افندی  
محمد افندی      » فکری افندی  
صندوق امینی محمد افندی      » احمد افندی

( اوا بدایت محکمہ سی )

جزا دائرہ سی      حقوق دائرہ سی  
رئیس صالح افندی      رئیس نائب افندی  
مدعی عمومی معاون جمال افندی  
اعضا احمد افندی      اعضا ابوبکر افندی  
» بدروس افندی      » یورکی افندی  
» ملازمی اغوب افندی      » ملازمی فائق افندی

( محکمہ بدایت قلمی )

باش کاتب عبداہ افندی  
ضبط کاتبی عابد افندی      ضبط کاتبی مجلض افندی  
» » نائب افندی      » » نعوم افندی

( اجرا دائرہ سی )

اجرا مباشری علی افندی      اجرا مباشری سلیمان افندی  
اجرا مباشری محمد افندی

( محکمہ شرعیہ )

باش کاتبی افندی

( نفوس ادارہ سی )

مأمور ابراہیم افندی      کاتب امین افندی

( مع تحریر ویرکو ادارہ سی )

مأمور و کبلی نعیم افندی

باش کاتب ابراہیم افندی      رفیق حسین افندی

دفتر جی ہوسی افندی

( دفتر خاقانی ادارہ سی )

مأمور و کبلی اوقاف مدیری ظریف افندی

کاتب حسن افندی      طاہر کاتبی عبدالرحمن افندی

( بلدیہ دائرہ سی )

رئیس عبدالمنان اغا

اعضا عثمان افندی

اعضا حاجی عثمان اغا

» طودور اغا

» قوزمہ اغا

» مراد اغا

» دیمیت اغا

بلدیہ طیبی پناہیوط

کاتب و صندوق امینی سعید

افندی

افندی

( دیون عمومیہ ادارہ سی )

مأمور محمد افندی

( رژی ادارہ سی )

محاسبہ جی کر قور افندی

مدیر ابراہیم افندی

( اوقاف ادارہ سی )

کاتب نصرت افندی

مدیر ظریف افندی

( مکتب رشیدیہ ملکیت )

معلم ثانی مصطفیٰ افندی

معلم اول احمد افندی

رقعہ یازوسی معلمی فکری افندی

( معدن ادارہ سی )

مدیر و کبلی وحید افندی

مهندس آرام افندی

محاسبہ جی و کبلی محمد فائق افندی

رفیق شریف افندی

محاسبہ باش کاتبی علی افندی

حفظہ انبار مأموریتی منجیل

صندوق امینی حسن افندی

قال مأموری عمر انا

قاخانہ مأموری رشید انا

( زراعت بانکہ سی شہبہ سی )

رئیس حاجی عثمان انا

اعضا عبدالمنان انا

شہبہ مأموری حافظ افندی

» محمد افندی

اعضا زانی افندی

» غور غور افندی

» ملید کباز ارتین افندی

( ضابطه اداره سی )

طاہور اغا سی سلیم اغا  
طاہور کاتبی حسن افندی  
( سواری )

ملازم تائبیر	ملازم اولر	یوزباشیلر	بلوک
عثمان اغا	عبدالرحمن افندی	محمد اغا	۱

( پیاده )

یوسف افندی	محمد اغا	صالح افندی	۱
حافظ افندی	منجھل	اسماعیل افندی	۲

تخصیصیلا دار ملازمی احمد افندی

( طاہور مجلسی )

رئیس بیگباشی سلیم اغا  
اعضا طاہور کاتبی حسن افندی  
اعضا یوزباشی اسماعیل افندی

ملازم اول شریف اغا      ملازم ثانی یوسف افندی

( حبس خانہ اداره سی )

مأمور محمد اغا

(پولیس ادارہ سی)

پولیس فوہیسری مصطفیٰ افندی

پولیس حسین افندی

پولیس محی الدین افندی

پولیس قرابت افندی

(ارغنی ناحیہ سی)

مدیر رشدی افندی

ورکو کابی درویش افندی

کاتب حسن افندی

(اکیل ناحیہ سی)

مدیر احمد افندی

مکتب رشیدیہ معلم ثانسی علی افندی

کاتب قاسم افندی

(چریک قضاسی)

قائم مقام ابراہیم ادھم افندی

مفتی حافظ ابراہیم افندی

نائب محمد نوری افندی

تحریرات کابی محمد افندی

مال مدیری حاجی عثمان افندی

(مجلس ادارہ)

اعضای منتخبہ

علی بک

حاجی حسن انا

ایغوش انا

طوپو انا

اعضای طبیعیہ

نائب افندی

مفتی افندی

مال مدیری افندی

تحریرات کابی افندی



(محکمہ ہدایت)

رئیس نائب افندی

اعضا میثاس افندی

اعضا رشید افندی

مسئد نطق معاونی محمد افندی

باش کاتب مصطفی افندی

اجرا ذبائشری ملک افندی

(نفوس ادارہ سی)

کاتب حسن فوزی افندی

نامور و کبلی مصطفی افندی

(مع تحریر ویرکو ادارہ سی)

ویرکو کاتبی و کبلی حسین افندی

(بلدیہ دارہ سی)

رئیس احمد افندی

اعضا سر کبیس اغا

اعضا ابراہیم اغا

کاتب حسین افندی

(ماہورین ساثرہ)

طاہر کاتبی احمد افندی

مکتب رشیدیہ عالم اولی مصطفی

مال صندوق امینی تومہ افندی

افندی

( چونکس ناحیه سی )

مدیر استماعیل افندی

کاتب بکر افندی      ویرکوکانی احمد افندی

مکتب رشیدیہ ملکبہ معالی مصطفی افندی

( پالو قضاسی )

قائم مقام مصطفی صفوتی افندی

نائب مصطفی رفعت افندی      مفتی حسن افندی

مال مدیری عمر افندی      تحریرات کاتبی محمد علی افندی

( مجلس اداره )

رئیس قائم مقام افندی

اعضای منتخبہ

ابراہیم بک

جمہ افا

اغوب افا

بدروس افا

اعضای طبیعہ

نائب افندی

مفتی افندی

مال مدیری افندی

تحریرات کاتبی افندی

( بدایت محکمہ سی )

رئیس نائب افندی

اعضا مانیل افندی

اعضا ہجر افندی

باش کاتب عزت افندی  
 مستطوق معاونی ابراهیم افندی  
 اجرا مباشری قاریل افندی

( نفوس اداره سی )

مأمور سلیمان افندی  
 کاتب مصطفی افندی  
 ( مع تحریر ویرکو اداره سی )

ویرکو کاتبی ملکسان افندی  
 رفیق عبداه افندی  
 دیگر رفیقی بکر افندی  
 ( بلدیہ دائرہ سی )

رئیس اجداغا

اعضا یوسف افندی  
 اعضا دونایت افندی  
 آهتوانا  
 کاتب سلیمان افندی

( مکتب رشیدیہ ملکیه )

معلم ثانی حسین افندی  
 رقصہ بازی معلمی محمد افندی  
 ( مأمورین ساثره )

مال مدیری رفیقی عبدالرحمن  
 صندوق امینی بوغوص  
 افندی

( قره بکان ناحیه سی )

مدیر خلیل اغا  
 کاتب ابراهیم افندی

داخل ولايتده بولمان امر او ضابطان عسکریه

موقع قوماندانی میراوا احمد شمس پاشا ۳ م ۳ ع

نظامیه بکرمی التنجی الایک میرالابی احمد شکرى بك ۴ ۴

فائمه قای محمد علی بك ۳

قوماندان کتابنده بولمان الای کانى مصطفى افندی

( نظامیه بکرمی التنجی الایک دیار بکرده بولمان او چنجی )

( طاوری )

یکباشى حاجى محمد انا ۵ م

قول اغاسى عبده افندی	طابور کانى شکرى افندی
طابور امامى عبده افندی	طبيب قول اغاسى احمد علی افندی
اجزاجى سارطو افندی	جراح محمد افندی
چهماقچى مصطفى افندی	

بوز باشى اول سيف اه افندی	بوز باشى اول عبده انا
بوز باشى ثانی احمد انا	بوز باشى اول طاهر افندی
بوز باشى عزیز افندی	بوز باشى قدیر افندی
بوز باشى علی انا	ملازم اول حسن انا

ملازم اول حرزه افا	ملازم اول عزت افندی
ملازم اول سلیمان افا	ملازم ثانی احمد افا
ملازم ثانی محمد افا	ملازم ثانی احمد افا
ملازم ثانی عارف افا	

( نظامیہ پکرمی التبجی الایک دیار بکرده ارام ساز سردنجی )  
( طاوری )

بیکباشی صالح افندی ۴ م مدالیہ  
کرید

قول اغایی صالح افندی	الای کاتبی محمد افندی
طاور کاتبی صالح رحیمی افندی	طاور امامی احمد جدی افندی
اجزاجی یاولاکی افندی	جراح محمود عونئی افندی
سنجماقدار ملازم ثانی شکری افندی	چشمافچی عمر افندی
یوز باشی علی افندی	یوز باشی احمد افا
یوز باشی اول امین افندی	یوز باشی ثانی محمد افا
یوز باشی مصطفی افا	ملازم اول محمود افا
ملازم اول احمد افا	ملازم اول احمد جیل افندی
ملازم اول کابل افا	ملازم ثانی محمد افا
ملازم ثانی علی عزمی افا	ملازم ثانی حمزه افا
ملازم ثانی خلیل افا	ملازم ثانی حسین افا
ملازم ثانی ابراهیم افندی	

( یکرمی التبحی الایک مار دینده بولنان ایکنجی نظامیه )  
( طاوری )

بیگباشی ایوب افندی ۵ م

قول اغایی محمد افندی      طاور کانی      افندی  
طاور امامی عثمان افندی      یوز باشی سلیمان افندی  
ملازم اول شاهین افندی

( ردیف سکران سکرنجی الایک دیار بکرده بولنان مقدم )  
( طاوری )

قائم مقام سلیمان بک

بیگباشی ولی افندی

الای کانی مصطفی افندی      طاور کانی محمد افندی

بلوک

بلوک

۱ یوزباشی شهاب بک      ۱ یوزباشی ثانی حاجی محمد افندی

۲ » » علی افندی      ۲ » » علی اغا

۳ » » مصطفی افندی      ۳ » » عثمان اغا

۴ » » احمد اغا      ۴ » » رجب اغا

۱ ملازم ثانی احمد اغا      ۲ ملازم ثانی عمر اغا

۳ » » محمد اغا      ۴ » » احمد اغا

دبوی مأموری ملازم ثانی      تفنگچی عبداه اوسته

مصطفی افندی

ردیف سگسان سگزنجی الایک دیار بکرده بولنان تالی  
طاہوری

بیکباشی علی زیور افندی

طاہور کانی محمد طیفور افندی

قول اغاسی عارف اغا

بلوک

بلوک

۱ یوزباشی ثانی حسین اغا	۱ یوزباشی اول علی اغا
۲ » » طورسون اغا	۲ » » حسین اغا
۳ » » محمد اغا	۳ » » حسن افندی
۴ » » احمد اغا	۴ » » محمد اغا
۲ ملازم اول محمد شاہین اغا	۲ ملازم اول مصطفی اغا
۴ » » بلال اغا	۳ » » محمد اغا

( - مار دین ردیف مقدم طاہوری - )

قائم مقام اسماعیل بک

بیکباشی درویش افندی

طاہور کانی اشرف افندی

قول اغاسی عبداہ اغا

بلوک

بلوک

۲ یوزباشی احمد اغا	۱ یوزباشی علی افندی
۴ » » مصطفی افندی	۳ » » احمد اغا
۳ » » ثانی منحل	۲ » » حاجی احمد اغا

۴ یوزباشی ثانی حاجی	دبوی مأموری ملازم اول
علی اغا	محمد افندی
۱ ملازم ثانی عمر اغا	۲ ملازم ثانی عبده اغا
۳ » منجمل	۴ » اسماعیل اغا

( ماردین ردیف تالی طاہوری )

بیکباشی عثمان افندی

قول اغامی عمر افندی	طاہور کانی سیف الدین افندی
بلوک	بلوک
۱ یوزباشی حاجی صالح اغا	۲ یوز باشی سعید اغا
۳ » اسماعیل افندی	۴ » محمد افندی
۲ » محمد افندی	۳ » افندی
۴ » جمال افندی	۱ ملازم اول ایوب افندی
۲ ملازم اول افندی	۳ » امین افندی
۴ » نوری افندی	

( جزره مقدم ردیف طاہوری )

بیکباشی حاجی عاکف افندی

قول اغامی	منجمل	طاہور کانی عمر افندی
بلوک		بلوک
۱ یوز باشی	»	۲ یوز باشی مصطفی اغا
۳ » طورسون افندی	»	۴ » رضا افندی



بلوك	بلوك
۱ ملازم ثانی علی اغا	۱ ملازم اول یمن اغا
۲ » » ابراهیم اغا	۲ » » عبده افندی
۳ » » عثمان اغا	۳ » » مصطفی اغا
۴ » » علی اغا	۴ » » منحل

( جزیره ردیف تالی طاہوری )

بیکباشی رضا افندی

طاہور کاتبی عبده افندی	قول اغایی علی افندی
------------------------	---------------------

بلوك	بلوك
۲ یوزباشی حتی اغا	۱ یوزباشی احمد افندی
۴ » » عثمان افندی	۳ » » علی افندی
۱ ملازم ثانی قدر افندی	۲ ملازم اول منحل
۲ » » احمد اغا	۲ » » منحل
۳ » » محمد افندی	۳ » » عمر اغا
۴ » » نوری اغا	۴ » » شاکر اغا

( ایچہ ردیف مقدم طاہوری )

بیکباشی حاجی حسین افندی

طاہور کاتبی ابراهیم افندی	قول اغایی حاجی حسین افندی
---------------------------	---------------------------

بلوك	بلوك
۱ ملازم ثانی مصطفی افندی	۱ یوزباشی ابراهیم افندی

- |              |                  |
|--------------|------------------|
| » » سلیم اقا | ۲ » » حسن اقا    |
| » » منحل     | ۳ » » عطا افندی  |
| » » حسین اقا | ۴ » » محمد افندی |

( - لیجه ردیف تالی طاہوری - )

ییکباشی حاجی محمد اقا

طاہور کاتبی افندی	قول اغاسی ابراہیم افندی
-------------------	-------------------------

بلوک

- |                      |                       |
|----------------------|-----------------------|
| ملازم اول ہاشم اقا   | ۱ یوزباشی ابراہیم اقا |
| ملازم اول محمد افندی | ۲ » » محمد افندی      |
| ملازم اول محمد اقا   | ۳ » » عبدالرحمن افندی |
| ملازم اول حسن بک     | ۴ » » محمد اقا        |
|                      | مسافر » » عثمان اقا   |
|                      | مسافر » » کامل افندی  |

( معدن ردیف مقدم طاہوری )

ییکباشی حسین اقا

طاہور کاتبی ابراہیم افندی	قول اغاسی اقا
افندی یوزباشی	یوزباشی یوسف افندی

معدنہ دخی ردیف صنف مقدم وتالی طاہوری ضابطانی وار ایسدهہ بھلندن مورود دفترارده مذکور طاہوررہ دائر صراحت

کوریله مدیکنی و بونلرله ماردین، جزیره، لجه داتره لنده بولنان  
طابورل ضابطانجه ای دیلان تدقیقات دخی بوندن ایلری  
واردیر بله مدیغنی مع الاعتذار بیان ایدرز.

( داخل ولایتده بولنان رؤسای روحانیه )

روم قتلکی	روم ملتی
دیاربکرده افندی	دیاربکرده منهل
سریانی ملتی	ارمنی ملتی
ماردینده پطریق پطریس	دیاربکرده وکیل پاپاس او هنس
افندی ۱ م	افندی
دیاربکرده پستقوس جرجیس	معدینه کشیش ما طیوس
افندی ۳ م	افندی
	سبلوانده پاپاس وارطان افندی
	چونکشد پاپاس میناس افندی
	ارغنی ده پاپاس او هنس افندی
کلدانی ملتی	ارمنی قتلکی ملتی
دیاربکرده متره پولید عبدیسوع	دیاربکرده فرحیان اوسیب
افندی ۲ م	افندی ۳ م
جزیره ده یعقوب افندی ۳ م	مازدینده ملکون افندی ۳ م

( دول اجنبیه قونسلاوس مأمورری )

انکلتره قونسلاوس و کیلی تومس افندی ۳ م

فرانسه قونسلاوسی موسیو بیرتران

ایران شهیندر و کیلی توماس افندی ثالثه ۴ م

تشکیل ولایتدن صکره داخل ولایتده و مقدمات دیاربکر ولایتده  
مروط بولمان مهوره العزیز ولایتی داخلنده دیاربکر ولایت  
نظامنک موفق اولدقلری اثار عمرانیه نک خلاصه سیدر

( دولتلو مصطفی پاشا زمانلرنده )

مشار الیه حضر تلرینک والیلکی زماننده ولایت تشکیل  
بیوریاب درت بیچی ماه صکره بشنجی اردوی همایون مشیر لکنه  
تحویل مأموریت ایش و اگرچه قبل تشکیل خیلوجه امور  
خیریه عمرانیه موفق اولمش ایسه ده تحویل مأموریتله تشکیل  
اراسنده پک آز مدت کچدیکندن بومدت ظرفنده تشکیلک اصول  
وفروعیله اشتغاله انجق وقت بوله بیلشدر .

( دولتلو درویش پاشا حضر تلری زمانلرنده )

ابواب مملکندن طاغ و ماردین قپولرینک تعمیری - ایج قلمده  
مجدداً کساد اولنان قپو - حکومت قوناغنده مقدمات محترق اوله رقی

انشا اولئان بيوك اوڭه - سيور كده تعمير اولئان حكومت  
قوناغى - ارغنه قشله سنده انشا اولئان قله -

( دولتلو اسماعيل حقي پاشا حضرتلرى زمانلرنده )

داخل ولايتده بش باب جامع شريف - ارغنى قلعه سنده  
حضرت ذوالكفل نبى عليه السلام تربلرى اتصاليده زواره  
مخصوص دائره - حضرت سليمان بن خالد بن وايدك تربلرى  
تعميري - مكاتب رشديه باب ۸ - ولايت قوناغى - اوراق  
مخزنى - اصلاحخانه - حوض كبير عدد ۲ - آخور - ضبطيه  
قغوشى باب ۲ - ضبطيه اوڭهسى باب ۲ - بورجلو حبسخانهسى  
پوليس اوڭهلى ۱۶ - قشله مجدد - ۲ تعمير ۱ - خسته خانه -  
دكان عدد ۲۱ قهوه خانه - فرون - دباغخانه - چشمه عدد ۵  
صوبندلى ۴ - ديار بكر حروات صوبولى مجراسنك تعميري  
زراع اعشارى ۱۷۵۰۰ - رديف دبويلرى مجدد ۳ تعمير ۴ -  
مطبخ - حخانه عدد ۷ - قضاالده حكومت قوناغى عدد ۵  
مجدداً قرا عدد ۱۸ - دكرمن - غرس اولئان اشجار ۵۰۰۰۰  
انشا وتسويه اولئان طرق مترو ۱۸۰۰۰۰ - قالديرم مترو ۳۰۰۰۰  
كوپرى عدد ۱۹۰ - حروف و ليطو جرافيا مطبعه لىك كشادى  
غزته و سالنامه اخراجى -

(مرحوم توفیق پاشا حضرتلری زمانلرنده)

قلعه جامه‌نك تزیینی - آب حروات كمرلینك تعمیری - دوه  
پكدی کوپریسنگ اکیال انشاسی -

(ابهنگلو دولتلو عبدالرحمن پاشا حضرتلری زمانلرنده)

مشار الیه حضرتلرینك مأموریتلری روسیه محاربه متدفعه سنك  
بدایتنه تصادفی ایلدیکندن برطرفدن اموز ولایتی ادارهیه بئیل  
جهتدوهیت و بریاندن دردنجی قبول اردوی همایوننه بوولایتدن  
مرتب مبالغ و ذخائر و سائر اوازم عسکریه‌نك تدارك و سوفی کبی  
خصوصات مهمه‌یی ایفایه مسارعته پک بیوله هممات  
مشکوره ابرازینه موفق اولمشلردر .

(دولتلو عزت پاشا حضرتلری زمانلرنده)

رشدیه عسکریه مکتب‌نك متین و مستحکم صورتده وضع اساسی  
والت قاتنك اکیال انشاسی - دیار بکر تلغرافخانه‌سی ایچون مکمل  
برقوناق انهرق ابنیه میریه‌یه الحاق اولدیفی - تعمیر اولنان  
طریق مترو ۲۵۰۰ قالدیرم مترو ۴۰۰ -

(دولتلو ساح پاشا حضرتلری زمانلرنده)

رشدیه عسکریه مکتب‌نك منتظماً اکیال انشاسی - انشا و تعمیر  
اولنان طریق مترو ۴۷۰۱۰ - یاییلان کوپری مجدد ۲۷ تعمیر -

قالد بزم انشاسی مجدد و تعمیر مترو ۶۵۰ - دیار بکرده بر و ماز دینده  
دخی برباب اناث مکتبی کشاد او اندیغی - و ماز دین وارغنی معدنی  
قصبه لرنده، ایکیشرباب مکتب ابتدائی کشادی - چرمیک جامنک  
خراب محملارینک تعمیری -

( دولتلو عزیز پاشا - حضر تلی زما نلرنده )

مشار الیه حضر تلی ولایتی تشریف لرندن بش آی قدر بر زمان  
هرور ایتمسینه بمن ولایتنه تحویل مأموریت بیورمش و مدت قلیله  
مذکور هیده ولایتک ملحقاتی دور و مواقع محلیه به کسب و قوف  
ایله بچور مشدر .

( سعادتلو عارف پاشا - حضر تلی زما نلرنده )

اسکی حکومت قوناغنک ، دایره بلدییه نیک صورت  
مکمله ده اساس وضعیه انشاسی - سیوز کده بلدی نامه یوز  
اون بیک غروش مقابله نده برخانک استملکی - خارج سورده کی  
قشله ایله اسکی حکومت قوناغنک تعمیری - اسکی حکومت  
قوناغنک خسته خانه انخازینه جهت عسکر به به ترکی - ماز دین  
معدن طریقلرینک اعماری .

( دولتو سروری پاشا حضرتلری )

مشار الیه حضرتلری مرکز مأموریتلر بنه موصلات ایتکمزین  
تجویل مأموریت بیور مشلردر .

( دولتو سری پاشا حضرتلری زمانلرنده )

ایچ قلمه قپوسندن حکومت قوناغنه منتهی اولان جاده -  
حکومت قوناغنده ایکی چشمه - معدن و سیورک طایقلندن  
بعضیلرینک تعمیراً بر مقدارینکده مجدداً انشاسی - طاغ قپوسندن  
ماردین قپوسنه قدر متمد اولان جادهنک شوسدیه تجویلی -  
نقصانی آلات و ادوات و وارداتدن طولایی سکنه تعطیله  
اوغراش اولان مطبوعه مرکز کشادی .

( والیء لاحق عطفوننا و حاجی حسن بک افندی حضرتلری )

( زمانلرنده )

مرکز ولایتک دلیکشا و فرح فزا بره موقعنده و غایت مکمل و منتظم  
صورتده بر مکتب اعدادیء ملکی انشاسی - بلدی نامه  
شهری شمیدیلک ۲۵۰۰ غروش واردات انسان و جوانب  
اربعه سی ۴۹ عدد دکان و ۵۵ متر و طول و ۴۵ متر عرضنده  
بر عرصه بی محتوی بولمان کبیر چارشونک تأسیسی -  
مذکور عرصه نک وسطنده بش ماصوره صو اجراسیله بیوک  
بر حوض یا پلیسی - خارج سورده کی عسکری قشله سنه جروان  
صوبی اجراسی - مکتب رشیدیء ملکیه دن ایکی اوطه و بر



صااونك تفريقيه مكمل بر مكتب ابتدائى اتخانى - ايج قلمه  
 دروننده مجدداً كار كير بر حبسخانه ، برده كذاك كار كير و غايت  
 الوبرشلى ژاندرمه قشله سى و اوزرنده ضابطه دائره سى انشاسى -  
 كچه لرى اسواق و محلات اراسنده متعدد فنارلر ايقاديله بکچيلر  
 تعيينى - مكتب رشديه عسكريه نك تعميرى - نفس ماردينده  
 عسكرى قشله سنك انشاسى - جيديه قضا سنك تشكلى - قضاي  
 مذكوره صورت مكمله ده حكومت قوناعى تاسيسى - جزره  
 جسرينك اعمارى - پالو قصبه سنده تنغرافخانه كشادى -  
 مارديندن ديار بكر حدودى اولان آبكوره قدر مجدداً انشا اولان  
 طريق مترو - ۱۴۶۰۰ ديار بكر دن شيطان دره سنه قدر - ۱۴۵۶۸  
 شيطان دره سندين سيور كه قدر مترو - ۱۸۸۰۰ - كه چعا ۴۷۹۶۸  
 مترو طريقك مجدداً انشاسى ، بغدادك پوسته بجاده سى اوزرنده  
 واقع او اوب كچن سنه شدتله هجوم ايدن سيلابه قارشى مقاومت  
 ايدمه يهرك خراب اولان شيخان كوپر بسنك اوچ طونوز كرى  
 و ۵۰ مترو طولى حاوى اوله رق يكيه دن تاسيسى - سيورك  
 طريق اوزرنده مجدداً و تهميراً كوپرى - ۲۰ - مترواق ( ۱ ) ،  
 ۸ مترواق ( ۵ ) معدن طريق اوزرنده كى قلندران كوپر بسنك  
 تهميرى - نفس پانوده سكر طونوز كرى و ۱۹۳ مترو طولى  
 محتوى اولق اوزره مكمل كوپرى انشاسى - طرق موجوده  
 اوزرنده تهميراً منفذ ۱۰ اجراءات ساثره غزنه لده محرردر .

✽ ولایتک موقعی ابله احوال حاضرہ و معلومات مختصرہ ✽  
✽ جغرافیہ سی ✽

کردستانک برقطعه سندن و قسماً جزیرہ ابن عمر ابله دیار ربیعہ دن  
عبارت اولان دیار بکر و ولایتک حدودی شمالاً معہ و رة العزیز و ولایتی  
تفریق ایدن معدنک بہر اماز اوو اسی و شرقاً بتلیس و ولایتی  
تحدید ایا مان سیلووان و جنوباً دخی موصل و ولایتک حد فاصلی اولان  
جزیرہ و غرباً دہ حلب و ولایتی تفریق ایلیان سیورک قضااریتک  
منتهال یدر .

دیار بکر و ولایتی : - دیار بکر ، ماردین ، معدن نامندہ اوچ سنجاق  
تشکیل ایدیور .

نفس دیار بکر ، لیجہ ، سیلووان ، سیورک ، دیرک قضااریلہ شرق  
کیکی ترکان ، غرب عمرکان ، بہرامکی ، بشری نواحیستی و لیجہ  
قضاسی ہانی و سیلووان قضاسی حضرو و مہرانی و سیورک  
قضاسی ، یکیشہر ، قرہ بکی ، قرہ جہ طاغ ، چم عرب ، بورہان ،  
ہوشین ، و دیرک قضاسی ، محل متینان ناحیہ لرینی حاوی اولوق  
و درت قضا و طقوز مدیرلک مرکزی بولوق اوزرہ - دیار بکر  
سنجاقی - وحیدیه ، جزیرہ ، مدیات ، نصیبین ، عوینہ قضااریلہ  
آلبان ، سلوی ، حسنکیف ، غورس ، نواحی اربعہ نام لرنندہ کی

بش قضاواوچ مديرلك مقريني شامل اوله دق ماردین سنجاغی -  
 ومعدن قضایى ارغنی واکیل - وپالوقضایى قره بکان - وچرمیک  
 قضایى چونکش ناحیدلرینی محتوی بولنق وایکی قضاودرت  
 مديرلك مرکزی اولق اوزره معدن سنجاغی تشکل ایتشدیر .

دیاربکر شهری : ۱۱۱۲۴ نفوس ذکور ایله ۴۱۶۴ خانه و ۲۹۱۶  
 دکان کین و مسقفات سائرهدن و عموم سنجاغ ۶۹۳۶۸ اهالی  
 ذکور دن و ۱۰۵۶ قرا و ۲۳۵۹۷ خانه دن عبارتدر که نفوس  
 محرره نك ۵۲۳۱۶ سی مسلم و ۱۷۰۵۲ سی غیر مسلمدر .

ماردین قصبه سی : ۷۷۳۷ نفوس ذکور ایله ۲۲۹۱ خانه و ۱۱۵۹  
 دکان و بر او قدرده مسقفات سائرهدن و عموم سنجاغ ۵۰۷۵۹  
 اهالی ذکور دن و ۱۰۶۲ قرا و ۲۸۵۸۸ خانه دن عبارتدر که :  
 بونك ۶۰۱۹۱ سی مسلم و ۹۲۷۱ سی غیر مسلمدر .

معدن قصبه سی : ۳۴۷۰ نفوس ذکور و ۱۲۷۲ خانه ایله بر بچق  
 مثلی دکان و مسقفات سائرهدن و عموم سنجاغ ۵۰۹۵۲ نفوس  
 ذکور دن و ۱۰۶۲ قرا و ۲۴۷۰۳ خانه دن عبارتدر که : نفوس  
 محرره نك ۳۹۷۵۱ سی مسلم و ۱۱۲۰۱ سی غیر مسلمدر .

شوقه دیرده ولایتک محرر اولان ۱۷۱۰۷۹ نفوس ذکور دن  
 ۱۳۳۴۵۵ سی مسلم و ۳۷۶۲۴ سی دخی غیر مسلم ایدوکی و قرای

ملحقه نك عددی ده ۳۱۸۰ دن عبارت اولدیغی اكلا شیلور .  
 حسابدن خارج اولان نفوس انانث ، ذكوردن دها چوق و نفوس  
 ذكورك عمومی ولایتك یراوسی اولوب خارجدن آمد و شد ایله  
 علی الدوام موجود بولانسان غالبه لك نفوس مذکورهنك ایکی  
 مثلندن زیاده تخمین اولتمده در .

دیار بکر - دجله زهرینك غرب جهتنده واقع اولوب دجله به نسبتله  
 موقعی پك بوكسك بولندیغندن شرق طرفی كاملاً دجله به نظارت  
 اینلکده در .

بوشهرك ۳۶ درجه ۵۸ دقیقه عرض شمالیسی واستانبول  
 نصف النهارینه نظراً ۱۱ درجه و ۲۳ دقیقه طول شرقیسی  
 وارد در .

اطرافنی برسور جسم احاطه ایتکرده در که بوسور دوراً بشبیک  
 زراع اعشاری و دیوارلینك ارتفاعی اون طقوز و بعضاً اون  
 بش زراع اعشاری وقاعده سنك ثمنی بعضاً ایکی بچق و بعضاً  
 درت زراع اعشاریدر .

مذکور دیوارل دن ارتفاعی نقصان اولنلرك موقعلری بوكسك  
 اوله رق دوری اراضینك حالنه تطبیقاً یا پلش و یا لکر درت  
 قهوه سی یکدیگرینه موازی بولنمشدر .

سور مذکورده ساکسان ایکی عدد جسم قله بواندیغندن هر بر قله  
 محیطاً الی بر و ارتفاعاً یکر می بر و یکر می ایکی زراع اعشاری  
 اوله رق جله سی متین و مستحکم کار کیر اولق اوزره بنا  
 اولمشدر . قله ل فوقانی و تحتانی ایکی شریک انباری جامع  
 و هر بر انبار یکر می شریک کیل اعشاری ذخیره اله جق درجه ده  
 و اسعدر .

بوندن بشقه ده نصفی شهرک جهت شرقیه سنده بوانان برج  
 و جدار و بر نصفیده سور اصلیه مملکت اراسنی فاصل و ساگز  
 یوز زراع اعشاریه قریب دیگر بر سور اولوب ایج قلعہ نامیه  
 درون مملکتده اون الی قله بی و هر بر قله کزلك تحتانی و فوقانی  
 جسم انبارلی محتویدر . حکومت قونانی ژاندرمه دائره و قشله سی  
 و جسمخانه و عساکر جنکزیه و مغول طائفه سنک اثای هجو منده  
 یقلمش و بنا اثرلی حالا موجود بولنش اولان و ارتفاعی سطح  
 زمیندن الی زراع اعشاریه قریب و مملکتہ ناظر جسم و ویران  
 قلعہ نامیه یاد اولنان قلعہ بو قلعہ نك ایچنده در .

مملکتی احاطه ایدن سورک خارجه آچیلور درت قپوسی و ایج  
 قلعہ دائره سنک مملکتہ طوغری آچیلور ایکی و سور خارجه سنه  
 آچیلور بنه ایکی قپوسی وارددر .

شهر اهالیسی عثمانی انسانی ایله سویلشور . اختلاط لری حسبیه  
اکثریسی کردی و بعضیسی عربی اسانلرینی دخی بیاورلر . فرط  
ذکا ایله مشهوردرلر .

هوانک فن نقطه نظرندن موقعاً جیادتی لازم کلبورسه ده داخلاً  
خارجاً بعض محلامده زیل بغندیلرینک و برطاقم مرزغی  
بطاقه قلمله اسفل تعبیر اولنان باغچ - هرك شهرک چرکایله  
صولندیرلسی عادتک وجودی و شهر اطرافنک سور ایله محاط  
وسوقا قلمک غایت طار اولسی هواده کی جیادتی و خاصته منقلب  
ایلیور . بوحوالیده هر سنه فصول اربعه تمایله حکمنی اجرا  
ایتمکده اولدیغی ایچون یاز موسملری حرارت ؛ سانتیغراد حسابله  
اوتوز الی اوتوز یدیدن قرق قرق بر درجه یه قدر چیقار .

بودرجه یه کلان حرارتدن صولر بالطبع ایچیمه میه جک قدر  
برصیقا قلمق حاصل ایدر سه ده قیش موسمنده تحت الصفر بش  
الی درجه ده صاووقلریوز کوستر دیکندن خارج سورده بولنان  
۸۳ قطعه بوز کولی ایچنده صولر بعضاً یکر می یکر می بش بعضاً ده  
اوتوز سانتیمترو قالمغنده انجماد ایتدکن صکره منتظماً پارچه لوب  
موجود اولان ۱۶ عدد بوز خانه یه باصدیقلده و یاز موسمنده  
اوجهتدن متحصل احتیاج بو واسطه ایله دفع ایدلمکده در .

نفس دیار کرده ۲۸ جامع شریف و ۳۲ مسجد و دروس سارنده  
 یوز اوتوز نفر طلبه بوانان طقوز مدرسه و بر اعدادی  
 ملکی و بر رشیدیة عسکریه و ملکیه ایله بر ابتدائی و اوتوز  
 قدر عادی مکتب ، ۷ کتبخانه ، ۵ تکیه و ۱۱ کنیسا و ۹۱  
 خرسنجان مکتبی و ۳ مرخصخانه موجود و یوز عدد صو  
 رازوسی ایله یوز اوتوز عدد چشمه جاری او اوب ایچ قلعه ده می  
 صو ایله برابر شهرده اقان صو بیک بشیوز ماصوره دن عبارتدر .  
 بونک بیک ماصوره دن زیاده سی قوناقلرده حوضار ، قوارهل  
 تشکیل ایدن و چشمه لرده آقوب اهانیک استعمالنه مخصوص  
 اولان حروات صوبی در . فقط : بولنید صویک مرور زمان ایله  
 شهر ایچنده می بحراری اکثریت اوزره بوزوق اولدیغی و نصلسه  
 عمومک یردن تعیرینه قالمیشل دیغی جهتله بحاری مذکوره ده  
 بر چوق سقطلر پیدا اولمش و حقیقه آب حیات دینکه سزا اولان  
 بو صویک ایچه مقدارینی بوسقطلر تلف ایلکده اولدیغندن  
 یاز موسملرنده شو یوزدن حاصل اولمده بوانان صقندی بر طرف  
 اولقی اوزره تعمیری درجه و جویده بولمیشدر .

بوصودلرن بشقه هر خانه ده بر ایاکیشر صو قوبولری اولوب بونلر  
 یازین صاووق ، قیش موسمنده معتدل بوانورلر .

شهرک خارجنده بر چوق باغچهلر بوانوب در او در او سبره  
 واشجار بشمکده ایسه ده اشجارک اکثریسی توت ، قوتاق ،

سکود اولدیغندن توت یاراغندن حریر و قواق و سکود اغاچلرندن  
دخی کلکار اعمال اولنهرق دجله واسطه سیله موصله سوق  
واخراج قلنور .

خرما پورتقال لیمون مستثنای اولق اوزره هر نوع میوه یتشور .  
باغچه لده بنفشه و کلکار وارد که : ایلاک بهارک ایلاکنده بنفشه  
نه پایتنده کل و فریاد عنده ایب زمانی حلول ایدرک تماشا لری یوز  
کوستر مکه باشلار .

هر بریسنک برقاج خاصه سی اولان بو کوزل چیچکلرک کثرتله  
برابر تماشا لرندن بشقه ، انواع مشروبات اعمالیله استعمال لرندن ده  
بشقه جه استفاده اولمقده در .

دجله نك ایکی طرفنده قاوون ، قارپوز حاصل ایتک ایچ-ون  
بوستانلری یتشدریل-ور که : ارالردن نهرک کمال سکون و بهض  
یرلده شدتله جریان-ت تشکیل ایلدیکی منظره حقیقه لطیف  
و بو یوزدن تمحصل ادواتی متنوعه سزای توصیف و تعریفدر!

هر سنه رومیه اغستوسی حلول ایتسیله اهالیدن اکثریسی چغت  
قصطالدين عجم کولی دینلان محله قدر نظارتی کوزل اولان  
یرلده چادرلرکز ایله قامشدن عاداتا قوناق کبی او طه ، صوفه لره  
منقسم بشقه بشقه حرم و سلامتی دائره لری یایدروب چواق



چو چقلریله بر لکده اورالره کیدرلر .  
 نهرک جانب غریبسی پک یوکسک اولدیغی جهتله کوندوز  
 ساعت اون بچقدن اورالک هر طرفنی کولکله احاطه ایدرک  
 موقعک طراوتی آرتدیجه آرتار .

مهتابک وقوعی کیجه لده :- دجله ، بهار موسمنک یئشدردیگی  
 چنلر آراسنده طبیعی آچیلوبده مهتابه قارشى عرض اندام  
 لطافت ایلان براق صوجدهوللرینک حصوله کتوردیگی نظارت  
 دلکشانک برقاج مثلنده لطافت پیدا ایدر .

مهتاب اولدیغی کیجه لده :- جابجا ایقاد ایدیلان فنارله قنادیلک  
 نهر دروننه منعکس اولان ونجوم ایله رقابت ایلان اشعه دلباری  
 انظار اولی الابصاره قارشى کره ارضک بوقسمنی سمایی تنظیمه  
 قالمش کی بر صورتده کوستر .

هله سحرانفلاق ، قوشلر کوکرچینلکاردن ، نهرک جانب  
 غریبسنده کی باغچه لردن اهتراقی ایدرک صویه طوغری کلدکری  
 زمان چیقاردقلى اوازه لک سانه نواز محظوظیت اولان  
 اهتراری حقیقه پک سویلی در . شو تماشای فرخفا اغهستوس  
 اون بشندن ایلول نهایتنه قدر دوام ایدر .

بو بوستانلرده قرنی الی قیه اغراغنده قارپوز ویکرمی قیه

وزنه دده قاونلر يتشدیر يلور . بطماني موسنده اون بشر  
يكر ميشر پارهيه قدر صاتييلور . بونلرك اكلري پك لذيدر .

ديار بكرك : بوندن بشته ده مسيرلري واردر . ايلك و صوك  
بهار موسملرنده دجله بوينده كي واديلره صحاري ( فس قياسي )  
ذيلان موقعدن تماشا ايديلور .

غایت زينتلی بر اوحه طبیعی کورمک ایستیانلر، دجله نك او واديلره  
صحرازدن چاغلیه برق آقوب کلسنی و بعضی بر زده صوبک  
بر قسمی مجرا سندن چقارق چنلر اراسنده اطهر تشکیل ایلسنی  
تماشا ایچون فس قیاسنه کیدرلر .

روم قیوسنده واقع ( بنوسن ) موقعی دخی بر چنستانلر که :  
سنه نك طقوز آبی ایچنده ظراوته خلل کلز .

بو موقعک هر طرفندن اویله صافی اویله براق صور نبعان ایدر که  
کونشه ، مهتابه قارشى مائل اولان سطحلردن آفدیغنی کورنلر  
طول جریانیلرینی کوشدن یا یلش اوحه لره تشبیه ایلکده تردد  
ایتمزلر .

طماغ وزوم قیولری بیئنده واقع صوبک لری اطرافنده کی اراضی  
وسینه ایلک و صوك بهار موسملرنده چمنلره تزیین ایدر . عسکری

قشله سنك شمال جهتنده بولانان (سیران تپه) موقعی ایله یکی  
 وماردین قپولری یلینده کی موقع وینه ماردین قپوسنده کبار  
 اولیادن شیخ محمد حضرتلرینک قبر شریفنک جنوب جهتی  
 وشمسپلر نام موقعک الت و اوست طرفلرنده واقع باعجهلر وسممان  
 اوغلی، حامی، پوق، علی کشکور، حاجی اغا، قوس ناملر یله  
 نام اولان قصرلر تنزه ایدیله جک مواقع لطیفه دندر .

خارج سورده واقع چفت قصطال دنیلان پکارک غربنده طاشدن  
 اوبولمش و طولی ۲۱ زراع اعشاری بولنمش اولان مغاره آثار  
 عتیقه دندر .

دیار بکر ابدیه سی وقتیه ملون مرمر وعلیق جامعنک مناره سی  
 دخی قبل الاسلام انشا اولنمش بر اثر اولدیغی مرویدر .

شهره یارم ساعت مسافده و جنوب جهتده دجله نهروی  
 اوزرنده اون برکرا اوزرنده بنی جسیم و مستحکم برکوپری واردر .

بو کوپری: خلفای بنی امیه دن هشام زمانده یاپیش آثار نفیسه دندر .  
 صکره لری بعض محملاری تعمیر ایداشدر .

ذکری بوقاروده کچن دجله نهرینک برآزی بیچار طاعنندن  
 و برآزی دخی ارغنی معدنه اون ساعت مسافه سی بولانان

( کیدان ) قریہ سندن نبعان و جریان ایدرک معدن ادار سنده کی  
 اکیل ناحیہ سی طور اچندہ بربرینہ قارشور و دیار بکر صورینی  
 دخی الہرق کچدکن و یولده برچوق انہار ایله برلشہرک موصل  
 و بغداددن سرور ایله بغداد و بصرہ ارا سندنہ نہر فرات ایله  
 برلشدکن صکرہ شط العربی تشکیل و بصرہ کور فرینہ انصباب  
 ایله . طول جریانیسی ( ۱۲۰۰ ) کیلو متر در .

دیار بکرده صرمدلی چارشف و ہر در او چناری و جانفس کی  
 حریر و پوق قاشلرک نفیسی و غیرسی نسج و سختیان اعمال  
 او انور و ہر نوع مطبخ و سفریہ متعلق باقر آوانی یا پیلور .  
 و مصنوعاتی دخی اقسام مختلفہ بی شامل بولور . اراضینک  
 قوہ انباتیہ سی ہر در او محصول یتشدیرمکہ مستعد اولوب  
 محصولات ارضیہ و مایعہ سی و مہولات و مصنوعاتی و ادخالات  
 و اخراجانی اقسامی ولایتک مربوط اولان عموم استاتستیک  
 جدولی تعیین ایدر .

— لیجہ قضاسنک قائم مقام مقری لیجہ در ، لیجہ قصبہ سی :  
 تاریخلرده مذکور اولان ( عشاق ) نام قلعہ مشہورہ در .  
 قلعہ سی شمسی خرابدر . باغلی باغچہ لی بر پردر ، قصبہ یہ ایکی  
 ساعت مسافہ سی بولسان ( مالک ) قریہ سندنہ و طاشلیق  
 رحملہ بر محلہ بولنوب بوندہ بہری اون ایکی زراع اعشاری

عمقنده ایکی عدد قیو و ایکی حوض و التمش بش تابه موجوددر .  
 سنوی طقسان بیک قبه اعشاری طوز چیقار یله رق صرف  
 اولنور . قصبه ایکی بچی ساعت مسافه اوزاق اولان  
 و طولی یدی و عرضی بش زراع اعشاریدن عبارت بولنن  
 بر قراکق مغاره نك ایچنده طاشیدن او بولمش دکان و زردبان اثری  
 بولدیغی کی بونک سققندن بر صاووقی صو طاملیوب موسم  
 صیفده قطراتی یره دوشدیکی آنده انجماد ایدر .

( فس ) نام قریه جوارنده طاشیدن او بولمش آخور و او طهل  
 بولنیور .

کریک لیجه نك و کریک بر ناحیه سی اولان هانینک آب و هواسی پک  
 لطیفدر . لیجه دهده هانی دهده بر رشیده مکتبی وارددر .

- سیلوان - قضا سنک قائم مقام مقری مفارقین قصبه سیدر .

شو قصبه تاریخلرده احوالی مذکور اولان ( میسافارقین ) ملوک  
 سالغه سنک مقری اولدیغی حالده سیلاب حوادث و انقلاب  
 اوکنده یو وارانه یو وارانه اوفاجق برقریه هیئته کر مشدر .

اطرافنده کی سور خراب و قصبه دروننده دیوارلری باقی بعض  
 اینیه آثار عتیقه دندر .

حين تأيس وانشاسنده متانت و رصانتته بك زياده اعتنا  
اولديغى جهته الآن بدرجه به قدر معهوريتنى محافظه ايتكده  
اولان وقصبه نك جنوب غريبسنده واون بش دقيقه مسافه  
بمدنده بونمان برمناره نك موقعى وقتيله قصبه نك وسطى اولديغى  
روايت اولمقده در .

درون قصبه ده مصنع بر بنا وارد در كه آثار عتيقه دندر . شامل  
اولديغى اون ايكي بنجره نك وضع بنا سنده موازنه مخصوصه به  
رعايت ايدلديكندن كوش نقطه اعتداله واروب تساوى  
ليل و نهار وقوسنده مذكور بنجره لك هر برينه متساويآ برر ساعت  
اوروب صكره غروب واقع اولور .

سيوانك طاغ جهته و اوج ساعت مسافه بمدنده برقریه  
وارد در كه اسمى ( بو شات ) در . بوقریه ده اللی مترو و اشاغیسی  
قالین یوقاروسی نسبتله اینجه برقیسا و اوزرینه چیقیله جق  
صعب المرور یرول اولوب قیانك زروه سنده طاشدن او بولاش  
صو صهرنجلیرى و بعض اوطه لر موجوددر .

بتلس ولاينده صاسون قریه سندن چقان صو ايله قیل بدن  
آقان صو برن شوب بطمان نهر جسمینی تشکیل ایتدکن صکره

سیلوان قضاسی درویندن مرور ایله حسنکیتمده دجله یه منصب  
اولور .

سیلوانه درت ساعت مسافه ده بولنان بظمان نام قریه ده ونهر  
مذکور اوزرنده بولنان کویری کورلکه شایاندر . کوپرینک ایکی  
طرفنده بر کوچک کوز وار ایسه ده اورتیه کوزی صودن کر  
مرکزینه قدر یکرمی زراع اعشاری مرتفع وقائم لیک آرامی  
اون بر زراع اعشاری قدر واسع اولوب بیوک کرک هر ایکی  
طرفنده فوقانی ایکی اوطنه بولنیور .

شمدی حضرتو ناحیه سنک مرکزی اولان حضرتو تاریخ اساننده  
( ترجمیل ) نام قلعه مشهوره در . بونیده کونک انقلابانی اوفاق  
برقریه شکنده بولندیر بیور . تفرج ایذبله بیله جک موقعلری و باغ  
وباغچه سی چوقدر .

( خود ) نام جبل ده کی متعدد مناره لردن چیقسان صولر مؤسم  
صیفده در عقب انجماد ایدرک بوز وشتنا جلول ایتمیله برابر  
اریوب ینه صو اولور .

سیورک قصبه سنک : هر طرفی کوزلی اوزوملر یئشدر بر یاغله  
محاط اولوب آقار صوینی پک آزدرد . قلعه سی بیوک ویومه طاشلردن

یا پیش آثار عتیقه دن معدودایسه ده شمعی خرابدر . قصبه دروننده آثار  
عتیقه دن و شمعی ایشلدلکده بولنان زیرزمینده برجام موجوددر .

سیورک داخلده مبارک بریده ایوب نبی علیه السلام مدفن  
عابلی و اردر . قوچ علی بابا اسمیله . موسوم بولنان زیارتگاه  
دروننده صحابه کرامدن اوج شهیدک جسد شریفلری خصوصی  
محفظلر ایچنده بیک اوجیوز سکز سنه دن بری تغیر عارض  
اولقسزین حالیه طور مقده در که کور مسنی آرزو ایدنلر هر زمانده  
زیارت ایده بیلورلر .

سیورک قضاسی اهلینک اخذ و اعطایه عاقد معاملات و لایق  
دیگر قضایه نیه نسبتله دهها زیاده و مزروعات و حاصلاتی نیه  
بودر چه در . قضا اهلینک کثرت اوزره معامله سی بولنان  
عشیرت لیک بریسی قره کچی نامنده سی عشیرت اولوب سیورکله  
ویران شهر اراسنده هم خیمه نشین و همده زراعت و حرایشله  
اشتغال ایلدکلرندن زراعت موسمنک غیرنده قریه و خانه لنده ممکن  
بولورلر . ویران شهر دخی اولکله سنه زور سنجاغندن  
بالتفریق سیورک قضاسنه الحاق اولمشدر که اونا حیمه بی تشکیل  
ایدن ملی عشیرتک اکثریسی تاجرو ایچمه ثوته مالکدرلر .

خابور صوبی اوزرنده و بشیوز چادر قدر بولنان شرابی عشیرتی  
دخی حیوانلرندن حاصل اولان برخیلی یاغلی سیورک اهلینسه



صانعانه متعیشدرلر ، ویران شهرده بعض آثار عتیقه و سیور کده  
بر مکتب رشديه وارد در .

— دیرك قصبه سنك: هواسی لطیف ، و صوری غایت چوقدر .  
هر طرفنده بیوك بیوك زیتونقلر موجود اولدیغی کی کثرت اوزره  
اینجر اغاجلری ده بولنور . کوز موسنك نهاییتمده پتشان  
زیتونلرینك بر قسندن یاغ آلهرق صاندقلری کی بر قسمنی ده دانه  
اولهرق فروخت ایدرلر . اینجر و نارلرینی ده دیار بکرده صاندبروب  
بولرك حاصلاتندن و بولردن ماعدا همیشه لکارنده حاصل اولان  
مازو و تفرعاتندن دخی ایچمه مستفید اولورلر .

دیرك اوچ سنه اوله قدر توابعيله برابر ناحیه حالنده اداره اولتمقده  
ایکن اهمیت موقعه سنه مبنی جوارنده بولنان محل مینان ناحیهلری دخی  
الحاق اولندهزق قضا هیئته قونلش و اوصورتله اداره اولتمقده  
بولمشدر . ناحیهلرین سر قومتهن اهلایسنك یایلارنده کی نباتاتك صوك  
درجه ده قوت و لطافتی کثرت اوزره بولنان قویونلرینك همان هیچ  
بربرده مثلی کورلییه جك درجه ده طائلی و قونلی یاغ و برهسنی ایجاب  
ایتدیردیکی جهتله اهالی بویوزدن خیلجه تجارت و تأمین  
معیشت ایلیورلر .

ماردین — دیار بکرک جنوب شرقیسنده و اون سکر ساعت مسافه  
بندندر . موقعی مرتفع و هواسی غایت صاعلام و کوزل ایسه ده .

صوبی آذر: یاغور یاغدیغی زمانه خانهده کی صو  
صهرنجلی مجاری، خصوصیه دن آقان صولزه طولار .

ماردین قصبه سنک: جانب جنوبدن باقلدیغی زمانه بیاض طاشدن  
اکثریتله مصنع اوله رقی یاپلش اولان خانه لری بربری اوزرنده  
کورینور. قصبه نك شمال جهتی طولاً بشیوز و عرضاً اوچیوز  
متروی حاوی بولنان قلعه جسیه و جهت جنوبیه و غربیه سنی  
کوز کسیدر دیکه باقیله بيله چك چول دینیلان صحرای واسع الانحا  
و شرقی دخی برطاقم جبال متلسله تشکیل ایدیور .

قلعه مذکوره دروننده طاشدن او بولش طولاً و عرضاً بکرمی  
بشر زراع اعشاری و عمقاً پک درین برصو صهرنجلی و خیلجه  
بارولله اینه سازه ودها برچوق صهرنجلی و خضر  
علیه السلام مقام مبارک لری بولمقدده در .

ماردینک اشالیسی عمومیت اوزره عربی اللسان اولوب اکثریسی  
ترکجه دخی بیلورلر . اعشارت غیری اوله رقی قریه لده بولنان  
هب کرددر . نفس قصبه ده معهور اوله رقی قرقیش و مدرس  
اولق اوزره دخی بکرمی جامع و اوچ مدرسه و بکرمی قدر  
مکتب عادی و پرشدیه مکتبی و غیر مسلم اهالی به مخصوص  
کتیبا و مکتب لری موجوددر .

قصبه به یارم ساعت قدر اوزاق بریده و (قاسم شاه)  
اسمنده بر مدرسه وارد که حقیقه وضع بنا سنده اولان لطافت  
و منانت اذهان و عقوله حیرت و بر . (قاسم شاه) ک قبریده  
و مدرسه نك ایچنده در .

قصبه به درت ساعت مسافده اولان قوجحصارده حقیق  
و خراب بنار والی ساعت مسافده بولنان (دارا) نام قریه ده  
خیلیجه خراب اثرل بوانوب بورال اسکندر ایله دارانک جنک وجدال  
ایلدگری برلدر . بوقریه و قتیله نك شهیر و معمور بر شهر اولدیغنی  
آثار باقیه سی کوستریور . اوراده قلندر ان نامیله بنام اولان  
بر یوک قصرک خراب اولمش اثرلی مشاهده ایلمکده در که کمر  
ایاقلی بر طاقم نقوش محکو که دن و طاشلی اوچر مترو مکیدن  
عبارتدر . بوندن اوچ ساعت اوتده بولنان (سرچه)  
قریه سنده دخی بر خراب قصر وارد . جسامتی (قلندر ان) دن  
دها زیاده در الی یلی ساعتک مسافده مشاهده  
اولنور :

ماردینه برایکی ساعت مسافده منظم بر چوق باغچه لوهرنوع  
سیره یقشدیرر ترلال و تممدد سیرانگاه و باغچه لرنده قصرل و معمور  
بنار بولنهرق موسهلرنده اوراله کیدن کلن اکسک اولمز .

اورالده انبذ اوزوم واعلا بطوم وانجاز و صوجوق او اور که  
 هر برده شهرتلی واردر . اولجه حاجی بهرام ناحیه سنده برکور  
 معدنی کشف اولوب بر مقدار دجله نهری  
 واسطه سیه بغداده ارسال و واپورلده استعمال اولمش ایسه ده  
 محلی ایله شهر اراسنده اون بش ساعت قدر مسافه صعب المور  
 اولق حسبله نقلنده مشکلاته تصادق اولدیغندن ترك  
 اینلشدر .

جزره قصبه سی : اتصالتده بر و اوچ ساعت مسافه سنده و شرق  
 طرفنده بولنان شاخ قریه سنده قیصر روم نامیله یاد اولنور اوچ  
 و درت بچق ساعت محله چاکو نام جبل اوزرنده ده بر و ایکی  
 ساعت مسافه ده کلی نام بوغازده ده ایکی و اوچ ساعت  
 اوزاقده و شمال جهته فک نام قریه ده ینه بر که : جماسکر عدد  
 خراب قلعه لر و اینده و اثرل مشهوددر .

جزره اوکندن پکن دجله نهری اوزرنده خراب اولمش بر کار گیر  
 و حالا استعمال اولنور برده اخشابدن کوپری واردر . بو اخشاب  
 کو پرنک رسم مروزی جزره نک بلدیسه سنه عائد اولوب هر سنه  
 یوزیک غروش قدر بدالله طابلسنه احاله ایدیلور . اطرافده بولنان  
 عشایر و عربان بایلابه کیده جنکاری زمان قویونلرینی مذکور کوپریدن  
 پکوریرل . تعداد معامله سی دخی اوزمان اجرا ایدیلور .

جبل جودی دینیلان سلسله نك بر مجلنده دخان علامتی مشهود  
اولقیدن ناشی یاغغه باشلا دینی اکلاشیلان بر کور معدنی  
وارد .

نصیبین قصبه سی : پیشکاهنیدن جریان ایدن جاغجاغ نهروی  
اوزرنده پك چوق ابنیه نك آثار عتیقه سی کور بنه بور .

بونهر : قصبه نك جهت شمالیه سنده و درت ساعت مسافه ده بولنان  
دالین قریه سنده آق صو ، قره صو ناملریله ایکی منبعدن چیقوب  
تصادف ایلدکاری مزرعه لری سقی واروا ایله خابور نه رینه  
منصب اولور .

نصیبنده ( قصرالنجان ) دیککه معروف قریه ده ابنیه عتیقه  
آثاری نمایاندر .

نفس نصیبنده بولنان درت عدد دیکلی طاش التیشر زراع  
اعشاری طولنده در .

مدیات - قضا سنده و علی الخصوص قضای مذکوره مضاف  
حسنکیف ناحیه سنده لایه و لا یحصا مغاره لر و خانهل موجود  
اولوب جله سی طاشدن اویولاش و متعدد اوطلر و دایره لر تشکیل  
ایلدشدز .

حسب کیفیت : او اولده بک جسم بر شهر اوله رق بعض ملوک مقرر بولندیغنی تاریخ اثبات ایدیور . دجله اوزرتده خراب برکو پریمی طور بیور . اوراده ( عقب ) چوق و بونلرک سمی مادتا قاتل اولدیغندن صانع دیغنی کسه لک ترک حیات ایتمیانی همان دنیله بیلور که بوقدر . اهالی بومضر و مزر دار حیوانک شردن محافظه ایچون یازین یاندقلمی برلر اطرافنه آت و بوکا مائل حیوانات قویر و قارندن اعمال ایداش و ( قزیل ) نامیله یاد ایدلمکده بولنمش اولان بر نوع ( ایپ ) چویرمک مجبوریننده بولدیورلر .

هوینه قضا سنک قائم مقام مقرر اولان صااور : قصبه سنک آب و هواسی چوق کوزادر . متعدد باغچلمی واردر بو باغچلملرده کترله قواق اخاجی و قبوغی بک بوققه جویریندهور اهالی بونلری قضالرنه یقین اولان محله کوندره رک صاتارلر .

حیدیه : یکی تشکل ایش بر قضا و چوانده واقع اولوب عشایرک جولانکاهیدر شمدی بر طرفدن بعض عشیرتله کنوریلوب اسکان ایدلمکده بر طرفدنده اسکانلرنه چاشلقده در . سکنه سی چوخا دیغنی حالده قضا و حیات عندینک حصصی طبیعی در . بوقضایه چوقار جهیز مله سالنامه یه اطرافیه درج اولنده چقدر .

ماردين برهسي عرب و مستعرب عشايك بارينه جق محلي اولوب  
بو عشيرتلردن برهسي شمر عشيرتيدر .

عشيرت مر قومه اون بيك دن متجاوز خيمه بي جامع اولوب  
برقسي زور سنجاغنه و برقسي ده بغداد ولايت جليله سنه مر بو ط  
اواديغي كبي بو ولايته تابع اولانلري دخی ماردين و سيورك طرفلرند  
بولمقده در . بو عشيرت اوچ قاملمايه نلسوبدر . برهسي (الجره)  
ايكنجيسي (الزايان) ، اوچنجيسي (العمور) بونلرک فروغندن  
الخريسه و الصباع و النجم و الثابت و العمود و الفداغه و العبد  
و القلتيان ناملرله ياد اولنور بعض قبيله لر دخی صايلور . كلتلي  
اغنام و دويه مالكدلر . يياغي ، روغن ساده ، قيون ، قوزي ،  
دوه حاصلات و صرفياتدن يك چوق تجارتلري اوور . كندی  
مالزمله لر يني چوله جوار اولان اهالي مسكونه دن اشتر ايدرلر .  
بيع و سيرا ايچون ايچلرينه تجار كيدر كلور .

عشيرتك برهسي ده (طلي) در بو عشيرتك جشمات اصليه سي  
اولوب اداغا اوچ حورت بو خانهدن و طلي دنبلان برقبيله دن  
عبارت اولمقده اخصي بعض سيار اوزرينه پكاره ، غنامه ،  
ججيش ، هرب ، ساده ، شرابي عشيرتلري و جهور عشيرتك  
برفرعي بونلره مكد اولمقده اوچ بيك خيمه قدر اولدیلر .  
(جانچاغ) صوبي اوزرنده خيمه نشيندیلر .

حرکات و سکناجه شردن فرقلری بوقسهده اولدقجه زراعت  
وتکالف میره لرینی ادا ایدرلر .

عشایرک بریسی ده : جبور عشیرتیدر . الی بوز قدر چادرلی  
ونصبین طوراغنده زراعتلری واردلر . حاللری طی عشیرتی  
کبیدر .

پکاری نامنده می عشیرتکده بیوت و سکناسی بوقدر زرکان  
صوبی اوزرنده بوانورلر . طویلجه دکدرلر . معامله لری  
ماردین حوالیسنبجه پک چوقدر . ایجه دوه واغنام و حیوانات  
سائره مالکدرلر .

مللی عشیرتی ایکی فرقه در . بریسی و بران شهر طرفلرنده خیمه نشین  
تماوی قبیله سی دیکری ده رأس العین ایله ماردین اراسنده بوانان  
قبیله اولوب زراعتلری و موسم زراعتک غیرنده اقامته مخصوص  
خانه لری واردلر . عشایر سائره مثلاؤ حیوانات متنوعه حاصلات  
و صرفیاتندن تجارت ایدرلر . عربی و کردی اسانیله متکلمدرلر .

کیکی عشیرتی : کیکی چرکان ، کیکی خلجان ناهلرنده ایکی فرقه به  
منقسمدر . حال و حرکنجه مللی عشیرتی کبیدرلر . رأس العین  
ایله ماردین اراسنده بوانان بعض محللار ، موقع اقامتلریدر .



دقوری عشیرتی: کیکی عشیرتی کی مار دینله رأس العین  
اراسنده در. هر حال لری اوته کیلر کبیر .

اوانک محصولات ارضیه و مایه سی و محصولات و مصنوعات  
مخایه سی ولایت نامه تنظیم ای دیلوب مربوط بوانان ایستاتستیق ده  
کورینور .

مدن - دیار بکرك اون سکز ساعت مسافه به دنده و جهت  
شمالیه سنده در . موقعی یوکسک و بیوت و مسکنی پکده منتظم  
دکسه ده هواسی صوبی غایت لطیفدر .

نفس معدنده بوانان اهالی ترکیه و قراسنده مسکون اوانلرده  
کردجه و زازاجه تکلم ایلدکاری کی اکثریسی ترکیه ده بیاورلر .  
دجله نك بر قسیمی معدنک اوکندن کپور . قصبه نك اتصالیانده  
برکار کیر و دیگر محارنده ده متعدد اخشاب کوپریلر وارددر .

هجرتک ۶۱۲ نجی سنه سنده کشف اوانان ارغنی معدنک کبریت  
نحاسدن عبارت اولان جوهری یوزده یکر میدن اوتوزده قدر  
نحاس و یوزده اوتوز مقداری کوکرت و یوزده قرق مقداری  
تیوردن مر کبیر .

مربعی و یا خود مثنی الشكل اولوب قرستلانیس و ابعاد ثلثه بی  
 حاوی بولنش اولان اشبو جوهرک رنگ طبیعیسی تو بجه مشابه  
 و اکثریا سیاهه مائل صاریدر .

شو جوهر : اغز کورکنده اذابه اولنه رق بجه لنور . جب سدر :  
 مقناطیسی تیمور اولق اوزره کورینور .

کوز اوزرنده دومانی ظه - ور ایدرک بوندن تشار ایله خالص  
 نحاس حصوله کلور . بو کبریت نحاسی طبیعاً التون ایله کبریت  
 جدیده بکزر سه ده چاقی ایله کساک ایستنیلور کن پارچه پارچه  
 قویوب طاغدیغندن التون اولدیغی اکلاشیلور .

کبریت نحاسک جوهری خرائیت اولوب ( عقب ) طبقه سی  
 درونده کبریت جدیدر .

اکثریا کبریت : رصاص و توتیا و فحم نحاس ایله برکنده بولنور  
 بونک رنگ طبیعیسی و غایت صاری اولمامسی و چکجه کلسی  
 پکده نماو اولدیغنی کوسترر . فقط : اریدیلوب باقر حالده  
 قونلقدده هرایشده استعمال و کوز طاشی و اجزای کیمو یهدن  
 چلیک دخی استحصال اولنور . بو معدنک جوهری ( جین  
 دره ) نامیله یاد اولنان یرده کومه حالده بولنش و تربیعاً بکرمی

بيك زراع اعشارى قدر محلى استيعاب اينشدر . سطح ارزنده  
عمودى . اولقى اوزره اوتوز متروده جوهره يتشيلور .

(التون دوزى) تعبير ايديلان محلهده و سطح زمينده دخی  
جوهر وارسهده چين دزه کبی نمالو اولديغندن اعمال اولتيور .

ارپه ميدانندهده جوهر طبقه لری بوانديغی بعض اماره لره  
مشهوددر .

مذکور ارغنى معدنى : بر صوبولى ايله طقوز مغاره دن عبارت  
اولوب بونلرک اتيسى اعمال اولتمقده واوچى صو بوانه منفذ  
انخاز ايدلمکدهدر . بونلردن سنوى اون ايکى مليون قيه اعشارى  
راده لنده جوهر آلهه بيلور .

کبريت نحاس طبقه لرينک بوانديغی محل اوزرينه قار وياغور  
ياغدقچه صولر طبقه لردن ايچرى کچهرک صوبک ترکينده بوننان  
مولدالچي موضه ايله نحاس اراسنده برامتراج کيميوى حاصل  
اولديغندن صوبک ايچنه قونيلان تيمور برقاچ کون ظرفنده خام  
باقره نحول و شوخام باقر قال ايدلمکده بوزده يتمشه قدر نحاس  
صافى تحصيل ايلمکده و بناء عليه صوبولى تعبير ايديلان باقرلى  
صوردن شو بوانده استفاده ايدلمکدهدر .

معدن مذکورده بجزارستان قاعده سی اوزره درت عدد اذابه  
فرونی وایکیوز اوتوز درت عدد فلقه اوجاقلری واردر .

معدنک جوهرینه حد و نهایت اولیوب یالکز احراق واذابه سنه  
مقتضی قیرمه وقرارتمه کورنیک محلی اوزاقلاشمشدر .

پالوقضاسی - مرکز اولان پالوقصبه سی : باغلی باغچه لی بریردر .  
هواسی ، صوبی ، موقعی لطیفدر . نتره ایدبله جک مسیره لی  
واردر . پالودن کچن مراد نهری اوزرنده یکی انشا اولمش  
برکوپری و نفس قصبه ده یکپاره طاش اوستنده بر قلعه و حصار  
اولوب دروننده کذلک طاشدن اولوش ویاپیش برعتیق کلیسا  
ویرمکتب و برطاقم او طاهر بوانیور .

قضای مذکوره مضاف ( هوشین ) ناحیه سنده دخی طهرحانده  
برنجاس معدنی بولنوب جوهری یوزده بشدن اونه قدر نجاس  
صافی ویرر کبریت نجاسدن و بر عدد مغاره و بر صویواندن  
عبارتدر .

جوهری هر نقدر ارغنی معدنی جوهری کبی نمالو دکسه ده  
هر طرفی آردج اناجلری همیشه واورمان ایله محاط اولدیغندن  
مخروفاتنک تهیه واحضاری سهولتی و معدن مذکوره نسبتله  
ایکنجی درجه ده بر معدنر .

هوشبندہ ایکی عدد اذابہ فرونیلہ برقال اوجانگی وسکز عدد فلقہ  
موجود اولہرق التزاماً حفر واعمال ایڈیلور .

چرمیک قضاسی - جر کزی بوانان چرمیک قصبہ سی : درونندہ کی  
عتیق قلعه وقتیلہ سور ایله احاطہ اولنمشکن سور مذکور خراب  
اولس وابنیہ آثاری قالماشدر . اورادہ امر اض جلدیہ بی دافع  
ونافع اولہرق مشهور بر ایلیجہ واردر .

یاز ہوسمنده بوحوالیدن یقائنق ایچون اہالی کترلہ اوراہ  
کیدرلر . قصبہ اہالیسی ، کیدنلرلہ بیعوشرا ایدرک خیلجہ مستفید  
اولورلر .

قصبہ نک ارقہ طرفندہ طاغیردن چیتوب جریان ایدن صورت  
براشوب سنان نہرینی تشکیل ایدر وطولانہرق فرات نہرینہ  
منصب اولور چرمیک چوارندہ برکار کیر کوپری واردر باغی  
باغچہ سی چوقی واوزملری کوزلدر .

ارغنی ناحیہ سی - جر کزی اولان ( ارغنی ) قصبہ سنک موقعی  
غایت مرتفع وتبدیل هوا مقصدیلہ اوراہ کیدنلر ، آب و ہواسنک  
لطاقتدن مستفید ومتنفعدر .

( ذوالکفل نبی ) علیہ السلامک ارغنی قلعه سی اوزرندہ مقام  
عالیبر ہواندیغی کی قلعه دہ برج وبارولر اثری ودرت عدد

صو صهرنجی واردر . صهرنجلر : عتیق و طاشدن او یولاش  
 وینلری مستحکم کمرلره متصل بولنش اولدیغنی حالده دروننده  
 دائما ازیذ صو طو او در که : بو صواک صیحاقی زمانلرده اغز  
 طیانه میله جتی در جهده صاو و قدر . ارغنی نك اطرافنده کترله  
 بولتمده اولان باغلردن متحصل بیاض و قره اوزونلردن پستیل  
 و صوجوق و شراب اعمال و اهلینک اکثریسی بونلره باعجه لرنده  
 یتشدیر دکری دیگر نوع میولری صاتهرق تمیش و زراعتله  
 اشتغال ایدرلر .

ارغنی نك قبله سیده غریبسی اراسینده و ایکی ساعت مسافده کی  
 سلطان پکارینک اوتله جانینده طاشدن او یولاش بر مغاره و دروننده  
 اندینجه بر صو ، مغاره نك قیوسندن صویه وارنجیه طاشدن  
 او یولاش درجه لر موجوددر .

اکیل ناحیه سی - مرکزنده ایکی نبی ذیشانک در فن مقدسلی بواندینغی  
 عرویدر . ناحیه مذکوره داخلنده پرچمان نام قریبه بر قورشون  
 معدنی اولوب بو قورشونک بهر قیه سنیده بر بغدادی قدر خالص  
 سیم اولدیغندن ککوش چیقارمق ایچون اعمالندن استفاده  
 اولنده من . فقط قورشون ایچون اعمالی فایده ایدر . معدن  
 مذکورک بریسی فحم دیگر کی کبریت رصاصدن عبارت اولق  
 اوزره جوهری ایکی نوعدر .

معدن مذکوری بعض کسمل الترام ایلدیکندن انلر معرفتیه  
 قورشون اعمال اولمقدردر .  
 قصبهده اوزوم باغلی چوق اولدیغندن غایت تقیس یستیل  
 و صوجوق یا بلور .  
 نفس معدنه ارغنی ، اکیل ، چرمیک ، چونکش ، ناحیه لرنده برز  
 رشده مکتبی وارددر .  
 اولنک محصولات ارضیه و معمولات محلیه سی ولایت نامنه  
 تنظیم ایلدش اولان مربوط ایستاتستیکده کورینور .

— خطوط وواصله —

دیاربکر شهری (مزوپوتامیا) تعبیر اولنان الجزیره قطعه سنک  
 منتهای شمانده بوانوب بغداددن صامسونه ، ارضرقومدن  
 دیاربکره ، دیاربکردن حلب طریقیه اسکندرونه ایصال ایدن  
 ودها سائر برچوق تجازت و سوق الجیش خطارنک نقطه  
 تلاقیسی اولدیغندن اشبو طرق مختلفه نك الك مهم لرینی ذکر ایتک  
 فائده دن خالی اولدیغندن بوجه زیر تعدادینه ایتدارقلنور .

۱ - دیاربکردن حلبه اوغرایه رق اسکندرون

طریق ۹۹ ساعت

اشبو طریق دیاربکردن بدأ ایله بول جنوب غربی به توجه ایلدک

قره جه طاغك شماله طوغرى تمتد اولوب فرات نهريله دجله  
 نهرينى تفريق ايدن شعبه لر ينى آشهرق قره باغچه ( ديار بكر دن  
 ۸ ساعت ) واسطه سيله فرات واديسنده بولنان سپورك  
 ( ديار بكر دن ۱۸ ساعت ) قصبه سنه وبعده ميلي اووه سنده  
 بولنان اورفه ( سيورك دن ۱۸ ساعت ) و بورا دنده ( آدم آخاج )  
 واسطه سيله فرات نهري اوزرنده بولنان بيره چك ( اورفه دن  
 ۱۸ ساعت ) قصبه سنه واصل اولور .

بوراده طريق ايكي يه آريلوب برى شمال غربى به توجه ايدرك  
 زيب قصبه سى واسطه سيله يكرمى بر ساعت طرفنده عيتاب  
 قصبه سنه واصل اولور . ايكنجى طريق ايسه بره چكى  
 كچك دن صكره فرات نهرينه منصب اولان اوفق اوفق صولرى  
 و برطاقم كوچك تپه لرى آشهرق قيويق صوبى بونجه جنوبه  
 طوغرى امتداد ايدرك يكرمى درت ساعت طرفنده حلب شهرينه  
 واصل اولور . حلب دن اسكندرونه ايصال ايدن بول قره صو  
 و آفرين صولرى برر كار كير كوپرى ايله كچك دن صكره يازين  
 غايت صيحا ق و قيشين چاه و رلى اولان عميق اووه سنى قطع  
 ايدرك آق دكر تخبير اولنان جسم كولى صولده براقوب طار  
 بر بوغاز ايچنده بنا اولنان و حلبه اون سكر ساعت مسافه سى  
 بولنان بيلان قصبه سنه و انندن ده اوچ ساعت طرفنده اسكندرون  
 شهرينه واصل اولور .



## ۲۰ - موصل جاده‌سی

دیار بگردن موصله دزت یول ایصال ایدر . بونلردن بری  
 دیار بگردن اون سکز ساعت مسافه ده بولانان ماردین قصبه سنه  
 اوغرایه رقی موصله ایصال ایدن طریق قدر که : ماردین دن طریق  
 مزروع و منبت بر اووه بی قطع ایدرک نصیبین ( ماردیندن  
 ۱۴ ساعت ) قصبه سنه واندن اتی ساعت مسافه ده بولانان  
 آزاووز قریه سنه اوغرایه رقی صیجاق و صوسز بر چولدن  
 هرورله قرق ساعت ظرفنده موصل شهرینه واصل اولور .  
 ( دیار بگردن ۷۸ ساعت )

ایکجه طریق : دیار بگردن دجله زهرینک ساحل یمینی بونجه  
 تمتد اووب ماردین طاغلیرینک شمالندن طولاشه رقی بهرامکی  
 ناحیه سندن بعدالمرور ماردینه اوغرا تقسزین دیار بگردن ۲۳  
 ساعت مسافه ده مدیات قصبه سنه و مدیاتدن ۲۰ ساعت مسافه ده  
 بولانان جزیره و اورادن دخی ۳۳ ساعت ظرفنده موصل شهرینه  
 واصل اولور که بالاده دگری سبقت ایدن طریق ایله بر لشور  
 بو طریق ایله دیار بگردن موصله ۸۰ ساعت مسافه در .

اوچنجی طریق : برنجی طریقندن نصیبینه و صوانده طریق ، شمال  
 شرقیه طوغری آریله رقی ۲۲ ساعت ظرفنده جزیره واصل

اولوب اورادن ايكنجى طريق ايله براشوب موصله قدر امتداد  
ايدر . بويول اك زياده ايشاك برجاه اولوب بول اوزرنده صو  
وما كولات تدارنى ممكن اولديغندن ۴-۵م كاربان-لر بورادن  
ايشلر .

دردنجيسى : دىنى نهر طريقيدر كه ديار بگردن كلكر باغله نهرق  
نهر ساحلنده بوننان حسنه كيف ، جزره موقعلرته اوغزادقدن  
صكره موصل شهرته واصل اولور مدت مواصلت ايسه  
موسمه كوره نهرك سرعت جزياشه وابسته بولنديغندن برحد  
تبيين اولنه مز . نهرك على العاده يعنى صورك آز بولنديغنى  
بر زمانده سرعتى ساعتده درت ميل ودها دون وبعضاً صورك  
ارتديغى بر زمانده التى وايلك يهار يعنى كترلى ياغور موسملرنده  
ساعتده اون بش ميل مسافه قطع ايتكده در .

بوسرعت ايسه فوق العاده بر صورتده وعادتا كلكارى تهاكديه  
القا ايدجك درجهده دهشتلى بولنديغندن بوزمانلرده كلكه  
سياحت مخاطره دن سالم دكلدر .

بناءً عليه ديار بگردن موصله نهر آقاج ككونده واريله جغى  
كديريله مز . فقط : موصله و صوالدن صكره نهر هر ايكنى  
ساحلدن الديغى تابعلرله كسب حسامت ايتديغندن ديار بگردن

ترتیب اوانان کلک زهرک سرعت جریانہ بحمل ایدہ مدکارندن  
موصلا دہ یکیدن جسم کلک یاغ۔ لامق مجبوریتی هر وقت  
موجوددر .

کلک دینلان شی عادتاً بزبلائی فنکدر . شوبله که : برطاقم طلوملر  
هوا ایلہ املا ایدیلوب بربرینہ محکمجه ربط ایدلکدن واوزلری  
احمالک ثقتہ کوره برطاقم اغاجلرله فرش اولندقدن صکره  
یولجیلرک اختیار ایدہ جکلری مصارفه کوره نختہ دن ویا کچہ دن  
مربع الشکل برر او طء جق یا پیله رقی ساح بر حاله کتوردلکدن  
صکره کلکک جسامتنه کوره برقاج کورکه اداره اولته رقی زهرک  
اقدیسنه تہیت ایتک اوزره صالیدوریلور . شو قدر که : بو کلکله  
طلوملرده بوانان هوانک دوام وبقاسنه ودها طوغریسی جناب  
حافظ حقیقیک ید حفظ وامانتہ تودیع اولندقدن و کچہ  
حرکتلری تہلکه دن سالم اوله میہ جغندن غروبده هر هانکی  
موقعدہ بوانان کلک ساحله یناشدیریلوب یولجیلر قرده ویا خود  
کلک اوزرنده بیتوته مجبور اولورل .

۳ - موصلدن بغداد طریق :

موصلدن بغداده ایکی طریق موجود اولوب بونلرک بریسی  
دجه نك صاغ ساحلنی تعقیب و دیگری دخی زهرک مذکورک  
صول ساحلی بویجه امتداد ایدن طریقدر .

برنجی یول : بویول هر نقدر ایکنجی یولدن قیصه ایسه ده مرور  
ایده چکی برل خراب و بر طاقم اهالیسی فقیر قریه لر و صومسز  
چولاردن عبارت بولندیغندن بک نادر ایشلر .

ایکنجی یول : موصلدن ( نینوا ) خرابه سنه بر قابق کوپری ایله  
بک کدن صکره یول - جنوب شرقی به طوغری توجه ایدرک  
( غازی ) صوینی و کلک موقعندن ( ساعت ۸ ) ( ذاب الکبیر )  
صوینی عبور ایدر . بعده طریق - ( ذاب الصغیر ) . قدر ممتد  
اولان واسع بر اووه به واصل اولوب اووه نك وسط تنده بولانان اربیل  
( کلکدن ساعت ۱۷ ) قصبه سنه واصل اولور . بورادن یول  
بک دوز ایسه ده اوفق اوفق تپه لری آشمغه و برقاج برده صو  
قننه اوغراغنه مجبور اولور . اربیلدن صکره طریق - جنوبه  
طوغری میل ایله اربیله اون ایکی ساعت مسافه ده بولانان  
( آتون کوپری ) قصبه سنه واصل اوله رق بوراده کار کیر  
بر کوپری ایله ذاب الصغیر صوینی مرور ایدر . بورادنده یول  
چاقلی بر اووه بی قطع ایله اولد قجه دیک بر بوقیشی چیققدن  
صکره کرکوک ( آتون کوپری دن ساعت ۹ ) قصبه سنه واصل  
اولور . بورادن یول بر کوچک سلسله بی قطع ایدرک دیگر  
بر اووه به داخل اولور و اووه نك وسط تنده بولانان طاقون و یا خود  
طاقون قصبه سنی ( کرکوک دن ساعت ۸ ) قطع ایتد کدن صکره  
بر طاقم کسک و عارضه لی زمین اوزرندن مرور ایدر و طاقون

قصبہ سنہ اون بش ساعت مسافہ دہ بولمان کفری قصبہ سنہ  
 واصل او اور . و بورادن جبل صحری نک نہایتنی تشکیل ایدن  
 قرہ تپہ کفری دن ساعت ۷ ) قریہ سنی بعدالمرور دلی عباس  
 ( قرہ تپہ دن ساعت ۱۰ ) قریہ سنہ واصل اولوب دوزو مستوی  
 بر اراضی بی قطع ایدرک ہب ہب ( دلی عباس دن ساعت ۷ )  
 موقعندن کچہرک اون ایکی ساعت ظرفندہ بغداد شہرینہ واصل  
 او اور .

۴ . سیواس طریقہ :

دیار بگردن سیواسہ ایصال ایدن یول دیار بگردن شمالہ طوغری  
 بدأ ایلہ دیار بکرہ ۴ ساعت مسافہ سی اولان دوه کچیدی صوبینی  
 رکار کیر کوپری ایلہ بعدالمرور اون ایکی ساعت ظرفندہ ارغنی  
 قصبہ سنہ و اورادندہ ۴ ساعت ظرفندہ معدن قصبہ سنی مرور  
 ایتدکن صکرہ اون بش ساعت ظرفندہ معمرورہ العزیز قصبہ سنہ  
 واصل و اورادن خان کوی و کورخانی نام محلاری قابق  
 ایلہ ایزولی موقعندن فرات نہرینی بعدالمرور معمرورہ العزیز  
 ۴۱ ساعت مسافہ سی اولان ملاطیہ شہرینہ داخل او اور .  
 بورادن یول شمالہ طوغری توجہ ایدرک حسن بادرق قریہ سنی  
 کچدکن صکرہ ملاطیہ بہ ۱۴ ساعت مسافہ سی اولان حکیم  
 خانہ و اورادندہ سکر ساعتہ حسن چلبی بہ و اون ساعت  
 ظرفندہ الاجہ خانہ و سکر ساعت ظرفندہ دخی دلیکلی طاشہ

ودایک طاشدن ۴ ساعت مسافده بولنان اولاش قریه سنی  
 بعدالمرور ۱ ساعتده سیواسه واصل اولور . بورادن ۹ ساعت  
 مسافده اولان یکی خان قریه سنی بعدالمرور یکی خاندن اون  
 ایکی ساعت غربده بولنان و بر طار بوغازده انشا اولان طوقد  
 شهرینه واصل اولور . بورادنده ( طورخال ) قصبه سیله  
 ۴ ساعت امتدادنده بولنان چنگل بوغازینی بعدالمرور ۲۱ ساعت  
 طرفنده آماسیه به واورادنده مرزینون قصبه سنی صولنده ترك  
 ایله دوز براووه دن بکهرک حوضه قصبه سنی و اوچ خانتری  
 و چاقلی نام موقعلری بعدالمرور ۲۳ ساعت طرفنده صامسون  
 اسکله سنه واصل اولور . بویول عربنه و صنوف ثلثه عسکرینه نك  
 مرورینه مساعدر :

### ۱۵ - ارضروم طریق :

ارضروم - دن دیار بکره ایکی بول ایصال ایدرله : بونلرك  
 ارضروم دن غربه طوغری توجه ایدوب ارضروم اووه سنی قطع  
 ایله ۱۲ ساعتده ماما خاتون قصبه سنی بعدالمرور چیمچه بوغازی  
 نامنده بولنان طار بوغازدن ( ۳۳ ) ساعت طرفنده دردیجی  
 اردوی همایون مرکزی بولنان ارزنجان شهرینه واصل اولور .  
 بورادن فرات نهرینك ساحل یعنی تعقیب و کماخ بوغازند  
 مرور ایدرك ( ۱۲ ) ساعت مسافده بولنان کماخ قصبه سنه

واورا دندہ گاہ دوز و گاہ عارضہ لی برطاقم اراضی بی قطع ایله  
 ( ۱۸ ساعت ) ظرفندہ اکین قصبہ سنہ واصل او اور • بوزادن  
 فرات نہری بونجہ امتداد ایدرک کاخدن ( ۱۶ ساعت ) مسافہ دہ  
 بولنان کبان ویا کوش معدنی قصبہ سنہ ووصول ایله اون درت  
 ساعت ظرفندہ معبوزة العزیز قصبہ سنہ واصل اولہرق بالادہ ذکر  
 سبقت ایدن سیواس طریقہ برلشوب دیار بکرہ واصل او اور •  
 ساعت ( ۱۰۸ ) الی ( ۱۱۰ )

ایکنجی طریق : ساعت ۶۴ ارضرومدن دیرسم طریقہ ایصال  
 ایدن بول اولوب بلان دوکندن کچہرک ترجان وادیسنده واقع  
 شواندرہ یہ ارضرومدن ( ۷ ) ساعت ووصول ایله وبنکول وادیسنده  
 دخول و ملک خان ( شواندرہ دن ) ( ۱۰ ساعت )  
 قصبہ سنی بعدالمورور بنکول صوبینی تعقیب ایدرک کوشم طغانی  
 کدیگمدن وکیغی قضا سناک مرکز اداره شی اولان تمران ( ملک  
 خاندن ) ( ۸ ساعت ) قصبہ سنی بعدالمورور تمران دن ۱۴ ساعت  
 مسافہ دہ بولنان پالودیار بکردن ( ۲۳ ساعت ) قصبہ سنمدن مراد  
 نہرینی عبور ایدرک مراد چابنی دجلہ توابعمدن تقریبی ایدن  
 طاغلی آشہرق دجلہ یہ منصب اولان اوچ پکار صوبینی  
 تعقیب ایله اکیل قصبہ سی جوارندہ دجلہ نہرینی بعدالمورور  
 ( ۹ ) ساعت ظرفندہ دیار بکرہ واصل او اور • اشبو بولارک  
 برلشوبی مواسم اربعہ دہ هرورہ مساعد ایسده ایکنجی بول

تشریح نائیدن صکره مروزه مساعد دکدر • وایکسندند  
عربه کچھ مرز •

— خطوط مخابره —

دیار بگردن — حلیہ صامسونہ ، ارضرومہ ، بغدادہ ایصال ایدن  
بولار یوقارودہ تعریف اولمش ایسه ده پوستہ وچانظہ لہ تلغراف  
خط لربنک ذکر ی لازم کلدیکندن بوجہتی دخی روجہ آئی بیان ایدرز •

دیار بگردن اسکندرونہ بالادہ تعریف اولنان جادہ ایله پوستہ حرکت  
ایندیکی کی تلغراف خطی دخی بو یوادہ تنظیم اولمشدر •

دیار بگردن درسمادہ کیدن تاتارک خط حرکتی دیار بگردن  
صامسونہ تعقیب ایدن یواندن عبارتدر •

ارضرومہ کیدن تاتار وچانظہ معموره العزیزده ارزنجان  
وارضرومہ عائد اوراقی خصوصی بر چانظہ به وضع ایله  
معموره العزیزدن ارزنجانہ تعقیب ایلیان جادہ بی طوته رقی ارزنجانہ  
واصل اولور • بورادن دخی استانبول پوستہ سیله برابر طربزون  
طریقنی تعقیب ایله گوشخانہ به وصولندہ ارضروم ووان وبتاس  
ولایتلرینه عائد اوراقی بالتفریق درسماتدن طربزون طریقہ  
ارضرومہ کیدن پوستہ به تودیعاً ارضرومہ ایصال واورادندہ  
مواقع مذکورہ به چانظہ واسطہ سیله ارسال اولنور •



دیار بگردن بغداده کیدن تانار برنجی وبعده اوچجی موصل  
بولرینی قطع ایتد کدن صکره اورادنده ایکنجی طریق ایله  
بغداده آمدوشد ایدر .

تلغرافی خطاری

دیار بکر مرکزی داخله ترکیه هر موقعه مخابره ایله یاوزسه ده  
فرانسزجه موصل ، بغداد ، بصره واورادنده تحت البحر  
ر ( قابل ) واسطه سیله هندستانک بومبای شهریه و حلب  
واسکندرون و شام وارضروم و طربزون و یوزغاد و در سعادت  
وصامسون مرکزیله و بونلری بالتوسیط کره ارضک مواقع  
مختلفه سیله مخابره ایتکده در .

دیار بکر ، سیواس ، معموره العزیز و لایشلری تلغرافی وپوشته  
باشمدیریتی دائره سندن بالکر مدیریت مرکزی بولنان دیار بکرده کی  
مخابره ماکنهلر بله عدد مخابراتک و سائره تفرعاتک مقدراری و ولایت  
داخلنده اولان تلغرافی وپوشته مرکزی بوجه آیدر .

تلغرافی وپوشته مرکزی      دیار بکر مرکزی ماکنهلر

دیار بکر	عدد
سیلووان	۴
سیورک	۴
	ترکیه مخابره به مخصوص
	فرانسزجه » »

ولایت داخلنده بولنان خطوط	ماردین
کیلو مترو	مدیات
۶۶۰ مسافه سی	جزره
۱۲۶۰ طولی	معدن
	پالو
	ارغنی

بومی تعاطی اولنان تلغرافنامه مقداری

عدد

۴۶۰ مع وسط رسمی و غیر رسمی ترکیه

۶۳۰ » » فرانسیزجه

- ( جبال ) -

بوولایت ( جودوی ) و ( اق طاغ ) جبال مرتفعه سنک سلسله لری به محاط اولوب جنوب و بعضاً غرب جهتلری جودی و شرق و شمال و بعضاً غرب جهتلری دخی ارمن طاغلرینه التصاق ایدن اق طاغ سلسله لرندنیز .

- آق طاغ سلسله سندن دیار بکرک غرب جهتنده بولنان جبال -

- محراب طاغلری معدن حدودنده در .

- قره طاغ چرمیک و سیورک قضالری میانه سنده در .

- |                                    |                     |
|------------------------------------|---------------------|
| چرميك قضاسى داخلنده در .           | - بوسه طاغلى        |
| چرميك داخليدر .                    | - کروان چن طاغلى    |
| چرميك داخليدر .                    | - شيخلر طاغلى       |
| چرميك داخليدر .                    | - كلنجك طاغلى       |
| چونكش ناحيه سنده در .              | - چونكش طاغلى       |
| ديار بكر ك شمال جهته بولنان جبال - | - اق طاغ سلسله سندن |
| چونكش ناحيه سنده در .              | - ابو طاهر طاغلى    |
| ارغنى ناحيه سنده در .              | - گومايك طاغلى      |
| ارغنى ناحيه سنده در .              | - ارغنى طاغلى       |
| پالو قضا سنك بر جهته در .          | - سيوان طاغلى       |
| پالونك جهت جنويه سنده در .         | - تيمور قبو طاغلى   |
| اكيل ناحيه سنده در .               | - پيران طاغلى       |
| اكيل داخليدر .                     | - نيرب طاغلى        |
| اكيل ناحيه سنده در .               | - اكيل طاغلى        |
| ليجه قضا سنده در .                 | - خوبلين طاغلى      |
| ليجه داخلنده در .                  | - ليجه طاغلى        |
| ليجه داخلنده در .                  | - عناق طاغلى        |
| حضرو ناحيه سنده در .               | - ششم طاغلى         |
| حضرو ناحيه سنده در .               | - حضرو طاغلى        |

- آق طاع سلسله سندن ديار بركرک جانب شرقیسی اولان -

- جبال -

- مهرانى طاغلى • حضرو داخلنده در •

- ترجيل طاغلى • حضرو داخلنده در •

- مفارقين طاغلى • سيلوان قضاسى داخلنده در •

- جودى طاغى سلسله سندن ديار بركرک جهت شرقیسنده کی -

- جبال -

- بهتان طاغلى • بهتان داخليندر •

- مديان طاغلى • مديان قضاسنده در •

- كرجوش طاغلى • كرجوش ناحیه سنده در •

- چلبك طاغلى • چلبك ناحیه سى داخلنده در •

- حسنكیف طاغلى • حسنكیف ناحیه سنده در •

- اجدى طاغلى • حسنكیف ناحیه سنده در •

- جودى طاغى سلسله سندن ديار بركرک جنوب جهتنده بولتان -

- جبال -

- صاور طاغلى • صاور ناحیه سنده در •

- عمریان طاغلى • عمریان ناحیه سنده در •

- ماردین طاغلى • ماردین قصبه سنده در •

- قباله طاغلى • ماردین داخلنده در •

- دیرزعفران طاغلى • ماردین داخليندر •

- عمر اظہار کاری طاغری مار دین داخلندہ در •

- شپخان طاغری مار دین داخلندہ در •

- سور کچی طاغری مار دین داخلندہ در •

- مازو طاغری مار دین داخلیدر •

- متینان طاغری متینان ناحیہ سندنہ در •

- غورس طاغری مار دین داخلندہ در •

- جودی طاعی سلسلہ سندن دیار بکرك جهت غریب سندنہ کی -

- جبال -

- قرہ جہ طاع سیورک داخلندہ بولنشدر •

بو طاغرك بعضی سندنہ ال واغز طیانہ چق صورتہ صغوق  
صوور تنبع و بك لطیف هو ال تنسم ایدر قرہ جہ طاع کورنشدہ  
مر تفع دکسہدہ ارتفاع موقعیسی فنا ثابت اولمش و بو طاغك  
رف و بردی بك شدتلی واقع اولسی دخی ارتفاعنی اثباتہ کافی  
بولنشدر جودی طاعی حضرت ( نوح ) صلووا اللہ علی نبینا  
وعلیہ افضلہ و طوفان زمانندہ الی ماہ قدر ایچندہ بولندقلری  
سفینہك ایلیشوب طور دینگی جبل اولوب زیادہ سیلہ مرتفع  
اولدینگی اهل قبحہ منفقدر • رسول مشارالیه حضرت تبارك زروہ  
جبلدہ مقام عالیبری بولنہرقی حالا زیارتکاه انامدر •

﴿ ملحقانك مركز ولايتہ و اووا و قضاہ اولان بعد مسافہ سنی ﴾  
 ﴿ مبین جدوادر ﴾

مركز ولايتہ	مركز اووا	مركز قضاہ	مركز اولان	مركز جدوادر
ساعت	ساعت	ساعت	ساعت	ساعت
۳	۳	۳	۳	۳
۳	۳	۳	۳	۳
۸	۸	۸	۸	۸
۱۸	۱۸	۱۸	۱۸	۱۸
۲۴	۲۴	۲۴	۲۴	۲۴
۲۲	۲۲	۲۲	۲۲	۲۲
۹	۹	۹	۹	۹
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	۲۰
۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۸	۸	۸	۸	۸
۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲
۱۶	۱۶	۱۶	۱۶	۱۶
۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲

(۱۰۵۵)

	ماردین		۱۸
خمس	۶	۶	۲۴
		۱۳	۳۰
ایلیان	۲	۲۴	۳۲
		۱۰	۲۸
حسنکیف	۱۰	۲۴	۲۸
		۳۶	۵۴
		۶	۱۲
	ارغنی معدنی		۱۵
ارغنی	۳	۳	۱۲
اکبل	۶	۶	۸
	چرمیک	۹	۱۸
چونکش	۵	۱۴	۲۳



( دیار بکر سنجاغنگ استاتستق جلد اولیدر )

صرفیات	یکون محصول	محصولات ارضیه
خارجی	کبل اعشاری	نوع محصول
عمومی	۲۳.....	حنطه
کذا	۱۶.....	شعبه

	کذا	۳۰۰۰۰۰	حیوانات سائره
		عدد	
	کذا	۲۸۰۰۰۰	کسیلان اغنام
		قیه اعشاری	
۳۰۰۰	۲۰۰۰	۵۰۰۰	بال مومی
	عمومی	۷۰۰۰	فتیک
۱۷۰۰۰	۳۳۰۰۰	۵۰۰۰۰	پیانغی
۱۷۰۰۰	۳۳۰۰۰	۵۰۰۰۰	فیل
	عمومی	۵۵۰۰	کوک بویا
۲۵۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۲۸۰۰۰۰	مازو و تفرعاتی
۶۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰	نار قبوغی
	عمومی	۱۱۰۰۰۰	صماق یاراغی
	کذا	۲۲۰۰۰	صماق
	کذا	۵۵۰۰	فتیک
۲۳۰۰۰	۱۱۰۰۰	۳۲۰۰۰۰	کتره
۱۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۲۴۰۰۰۰	پنبه خام
۲۲۰۰۰۰۰	۱۶۵۰۰۰	۳۸۵۰۰۰	صافی ارز
۱۶۵۰	۲۷۰۰	۴۴۰۰	جلد صکسار
۷۷۰۰	۳۳۰۰	۱۱۰۰۰۰	جلد تلکو
عمومی		۱۱۰۰۰	جلد طوشان
	عمومی	۳۵۰۰۰۰	حریر قوزه سی



۱۲۰۰	۲۳۰۰	۳۵۰۰	بادم
			محصولات صناعیه
			طوب
۱۴۰۰۰	۲۰۰۰	۱۶۰۰۰	چتاری
۴۰۰		۳۰۰۰	قوطني
۱۸۵۰۰	۶۵۰۰	۲۴۰۰۰	غزایه
۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	قرمزی ایپلک
۲۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	مانوسه
۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	یرلی بصره
۲۰۰۰	۱۰۰۰	۳۰۰۰	چارشف
			عدد
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	ملون مشین
۷۰۰۰	۶۰۰۰	۱۳۰۰۰	ملون سختیان
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	کاوساله
۲۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	ایاق قابی
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰۰	تفتیک
۱۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰	شال عبا
۲۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۴۰۰۰۰	حریر پوشی
۲۵۰۰۰	۵۰۰۰	۳۰۰۰۰	جنفس
۵۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰	مهرکه
۵۰۰	۵۰۰	۱۰۰۰	اکر طاقی

۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	معمولات اخشایه
۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	چوراب
۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰	کلاه
			قیمه اعشاری
۳۸۰۰۰	۳۲۰۰۰	۷۰۰۰۰	موتابیه
	عمومی	۵۵۰۰۰	معمول جلد جاموس
۴۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	۶۵۰۰۰	نحاس اوانی
۷۵۰	۱۲۵۰	۲۰۰۰	معمول کروش
۲۷۰۰	۲۳۰۰	۵۰۰۰	معمول خرازیه
۴۴۰۰	۳۲۰۰	۷۶۰۰	معمول تونج
۳۵۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۴۵۰۰۰	معمول تیمور
	عمومی	۲۰۰۰۰	چفت آلاتی
	کذا	۴۰۰۰۰	صوجق و پستل
۵۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	لوله و سیبل
			محصولات مایه
			قیمه اعشاری
	عمومی	۳۳۰۰۰۰	پینز
۵۵۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۱۶۵۰۰۰	روغن ساده
	عمومی	۳۳۰۰۰	ایچ یاغی
۷۷۰۰	۳۳۰۰	۱۱۰۰۰	زیتون یاغی
۱۶۵۰۰	۱۱۰۰۰	۲۷۵۰۰	صابون یاغی

۵۰۰۰۰	۳۹۰۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	سیسام یاغی
	عمومی	۱۹۰۰۰۰	بکمز و عقید
۱۷۰۰۰	۱۱۰۰۰	۲۸۰۰۰	مشروبات مشوعه
	عمومی	۱۶۰۰۰۰	میوه خشک و تر
	کذا	۲۲۰۰۰	عسل

## ( یار دین سنجاغنک ایستاتستق جدوایدی )

	عمومی	۱۲۶۰۰۰۰	حنطه
	کذا	۵۶۷۰۰۰	شعیر
	کذا	۵۴۰۰۰۰	حبوبات ساره
		قیه اعشاری	
۲۲۰۰۰	۶۶۰۰۰	۸۸۰۰۰	دخان
۲۶۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۱۶۰۰۰	پنبه خام
	عمومی	۶۶۰۰۰	ارز
۱۱۰۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	۱۰۵۴۰۰۰	دانه زیتون
۲۲۰۰۰۰	۶۶۰۰۰	۲۸۶۰۰۰	مهلب
۱۸۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۲۳۰۰۰۰	تفتیک
۱۶۵۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	۲۷۵۰۰۰	بطوم
۵۵۰۰۰	۳۹۰۰۰	۹۴۰۰۰	پیاغی
۲۲۰۰۰۰	۴۴۰۰۰۰	۶۶۰۰۰۰	سوسام
۷۰۰۰	۱۱۰۰۰	۱۸۰۰۰	بادم
۱۱۰۰۰۰	۲۲۰۰۰	۱۴۸۰۰۰	مازو و عشوف

۴۴۰۰۰	۶۶۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	صفاق
	۴۰۰۰	۲۲۰۰۰	نارقبوغی
۴۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۹۰۰۰۰	صوجوقی
۵۵۰۰۰	۴۵۰۰۰	۱۱۰۰۰۰	پستیل
			مخصوصات صناعیه قید
۳۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	۵۵۰۰۰	نحاس معمولاتی
۳۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	۵۵۰۰۰	تیور معمولاتی
۶۰۰۰	۱۶۰۰۰	۲۲۰۰۰	جلدجاهوس معمول
۳۷۰۰۰	۱۰۳۰۰۰	۱۴۰۰۰	قرمزی و بیاض اپک
۲۰۰۰	۲۲۰۰	۴۲۰۰	معمول طونج
۶۰۰	۱۶۰۰	۲۲۰۰	بطوم صابونی
۵۰	۱۱۵	۱۶۵	کوش معمولاتی
۱۱۰۰	۲۲۰۰	۳۳۰۰	موتابیه
		۵۵	
۸۵۰۰	۱۵۰۰	۱۰۰۰۰	شال عبا
۱۸۰۰۰	۲۵۰۰۰	۴۳۰۰۰	ملون مشین و سختیان
۲۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۸۱۰۰۰	ایاق قابی
	۴۰۰۰	۵۰۰۰	کلاه
۲۵۰۰	۲۵۰۰	۵۰۰۰	یوک عبا
	۴۰۰۰	۱۰۰۰۰	منذیل
	کذا	۴۰۰۰۰	کسیلان اغنام
۲۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۲۸۰۰۰۰	اوله وسبیل

		طوب	
۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	غزایه
۶۰۰۰	۱۸۰۰۰	۲۴۰۰۰	بیاض و قرمز بیر
		قیه	محصولات مایعه
	عمومی	۴۵۰۰۰	ایچ یاغی
	کذا	۸۶۵۱۰	پینز
	کذا	۶۶۱۰۰	روغن ساده
۲۲۰۰	۳۱۰۰	۵۰۰۰	بطوم یاغی
۱۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	۵۳۲۶۸	عسل
۱۱۰۰۰	۲۲۰۰۰۰	۷۷۲۳۳	بکمز و عقید
	عمومی	۶۰۰۰۰	میوه خشک و تر
۱۱۲۳۴۱	۱۱۰۰۰۰	۲۲۳۵۰۰	اوزم
	عمومی	۲۲۰۰۰	مشروبات
( معدن سنجاغنك ایستاناتستیق - اولیدر )			
	عمومی	۸۸۹۷۰	حنطه
	کذا	۳۳۳۲۲۷	شعیر
	کذا	۲۴۰۰۰۰	حبوبات سائرہ
۱۳۱۰۰	۱۴۰۰۰	۲۴۰۰۰	جویر
		قیه اعشاری	
۱۲۳۰۰	۳۱۲۰۰	۴۲۱۰۰	ارز
۶۱۳۰۰	۱۶۲۰۰۰	۲۴۳۰۰۰	پنبه قوزہ سی
	عمومی	۶۸۰۰۰	حرر قوزہ سی

	کذا	۴۵۰۰۰	ذکرک
۱۱۰۰۰	۱۴۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	سیسام
۱۹۲۰۰۰	۱۰۸۲۰۰	۲۹۸۰۰۰	اوزم
۱۵۶۳۰	۱۲۹۸۱	۲۵۴۲۱	بادم
۵۶۸۳۱	۱۱۴۲۰۰	۱۵۶۴۲۰	صوغان
	قیمه اعشاری	محصولات صناعیه	
	عمومی	۳۶۳۴۱	بیاض بیز
	کذا	۱۸۴۲۰	سختیان
	کذا	۶۳۵۱	مشین
	کذا	۸۵۳۱	کار ساه
۷۴۱۳	۵۴۲۰	۱۲۵۰۰	کتره
۵۴۶۱	۱۳۴۰۰	۱۵۲۹۰	چرایش
	قیمه اعشاری	محصولات مایه	
	عمومی	۲۱۳۲۰	عسل
۵۴۳۱۰	۱۴۳۱۰۰	۱۵۶۷۱۰	بکمز
۴۶۲۳۰	۶۴۳۱۰	۱۲۳۱۰۰	روغن ساده
	عمومی	۱۸۴۱۲۰	پینز
	کذا	۲۳۱۰۰	ایج یاغی
۳۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۸۵۰۰۰	صوجق و پستیل
	عمومی	۲۱۴۲۰	بزر یاغی
	کذا	۷۵۳۰	هندیاغی
	کذا	۱۴۲۰	سیسام یاغی

ولایتک ۳۰۵ سنه و عیدہ سی واردات عمومیہ سنی بمین جد و ادرا

	مدن	ماردین	دیار بکر
	سنجانی	سنجانی	سنجانی
املاک و عقار و رکوسی	۸۱۴۶۶۷	۹۸۹۵۱۵	۱۰۱۱۳۱۲
تمتع و رکوسی	۶۸۲۵۵۱	۹۴۱۳۰۵	۱۴۱۶۹۰۲
بدل عسکری	۳۹۰۷۸۴	۴۳۸۵۹۸	۷۱۸۱۵۷
اغنام رسمی	۷۹۲۵۱۹	۱۷۴۲۳۸۵	۱۸۴۷۵۴۸
مقطوع اعشار بدلی	۲۳۳۶۵۸۶	۲۱۷۰۹۱۶	۲۶۰۳۲۱۰
امات اعشار بدلی	۸۲۸۸۶		۹۰۰۰
انواع معادن	۲۸۲		
املاک و طایفہ خرج جاری	۴۸۴۰۳	۳۰۲۹۲	۱۹۳۸۳
صید بحری	۱۷۵۰		۰۰۲۸۱۰
صید زمینی	۶۶۱		
محاکمہ خرج جاری	۳۰۴۱۰	۷۴۱۹۵	۹۷۰۳۸
رسوم مشوعه و ایجار	۵۹۱۷	۲۳۱۵۲	۳۱۳۴۰۹
حاصلات متفرقه	۱۵۱۵۶	۱۴۶۰۷	۲۶۱۶۷
	۵۲۰۲۴۸۲	۷۴۶۶۹۵۹	۷۰۳۴۹۳۶
	۲۸۲۰۲۵	۶۰۶۳۲۳۶	۷۸۳۳۰۸
	جمعا	۱۸۷۰۲۳۷۷	

## - اخطار و اعتذار -

ولایتک موافقی ایله احوال مختصره، جغرافیه سنه و سائرہ به متعلق اولوب سالنامه به درج ایده بیلدیکم بعض معلوماته علاوه اوچیز ایکی سنه هجریه سنده چیقاریلان سالنامه به مندرج وانسان (دیاربکر) تاریخنی دخی حرفیاً یازمق آرزوسنده بولندیسده مطبعه مرکز نقصانی آلات و ادواتی هم بوارزونک تمامی حصوانه و همیده ولایتزه حاند اولوب دسترس اوله بیلدیکم معلومات سائرہ نیک اطرافیله درج ونشرینه مانع اولدی. بلطفه تعالی نواقص معروضه نیک اکیانه موقعیله برابر کله چک سنه چیقاریله جق سالنامه نیک مکملیتینی شمیدین درعهده ایدرک بوسنه لک تاریخ قسمیدن یالکز بعض معلوماتک تلخیص و بیانیه اکتفا اولندی.

اگر خطیبات واقعتم قارئین کرامک دامن عفو و عاطفتلریله مستوز بیوریلوبده دوچار مؤاخذه اولیه جق اولورسم کندی بی بختیار عه ایدرم.

طلعت







✽ دیار بکر شهر یله سور مشهورینک بناسی ✽

ملوک پیشدادیانک دردنجیسی اولان ( طهمورث ) دیار بگری  
بنا ایلدیکنی مرآت کائنات یازیور سهده اووقنلار فن تاریخ  
مضبوط اولدیغندن بوقیده صحت نظر یله باقیله میور .

دیار بکرک نام دیگرى انتها مقناسنه کلان ( آمد ) اولوب جزره  
حدودینک انتها سنده واقع اولدیغی ایچون عربلر بونامی  
وردیلر .

بروقت ( بنی آمد ) نامیله بر عرب قبیله سی دیار بگر حوالی سنده  
اسکان ایلش اولدیغندن انلره نسبتله بونامی آلدیغی دخی  
محمدر .

دیار بگره ( آمدالسودا ) اطلاقیده اینده سنک قره طاشلردن عبارت  
بولدیغندن نشئت ایلشدر .

بانیسی حقیقه کی روایات مختلفہ در . نام اصلیہ سنک دلات  
ایندیکی (بکر بن وائل) دن مقدم شهر مذکورک نہ دیار بکر  
نہدہ آمد نامیلہ وقوعات تاریخہ سندن بحث ایدر بر تاریخہ  
تصادف اولہ مدیغندن اسنک کوستردیکی بکر بن وائل دن  
بشقہ مؤسس طائفاسنی اصول تاریخہ اقتضا ایدر .

بکر بن وائل : بنی ربیعہ قبائلنک رئیسیدر . اشکائیان دولتی  
ماو کندن (مہر داد) ، قبل الہجرہ تقریباً ۷۸۰ سنہ مقدم بوذاتی  
باشندہ . جولان عرب قبیلہ لیلہ برابر دیار بکر شهرینک بواندیغی  
موقع سرگز اولقی اوزرہ اسکان ایتدیروش وشو سر کردہ تأسس  
ایدن بیوت انک نامہ اضافتلہ (دیار بکر) دیہ شہرت بولاشدر .

بعض جغرافیاء و تاریخ کتابلرندہ - (دیقرانکرد) - دیار بکرک  
نام قدیمی اولدیغی یازلمش ایسده فرانسن جہ آنسقلو بیدیلرده  
کوستردیکی اوزرہ دیقرانکرد نهر دجلہ ایله نیسہ فوربوس  
(بظمان) نهرینک ملتقاسی جوازندہ و کردستان قطعہ سی  
دائرہ سیندہ در ، دیقرانکرد دیار بکر دن بشقہ برشهر در کہ خرابہ لری  
الیوم مشہود و موقعتہ (شکفتان) نامیلہ برقریہ موجوددر .

ذکری آئیدہ کلاہ جنک محاربات و وقوعات ماضیرہ نک ظہوریلہ  
شہر مذکور فیصر ایکنجی قسطنطنینک بد استیلا سنہ یکدیکی

زمان قبل الهجرة ( ۲۸۴ ) تاریخندہ اطرافندہ کی سورک بناسنہ  
 باشلانمش و وندن ضمکرده خبلی زمان ینہ وقوع ولان حرب  
 وقتسال اور زینہ شهری ضبط ایدن عرب و عجملرک الیدن  
 قیاصره دن انتظام سبوش بالاسترداد معهوریتنی اعاده و قبل الهجرة  
 ( ۱۸۸ ) تاریخندہ سورک بناسنی کمال رخصانته اجمال ایلش  
 و بوتقدیرده سورک انشاسی ۱۶۶ سنہ ظرفنده ختام بولشدن .  
 سورک قیاصره دن والیتیانک اثری اولدیغی مروی ایسه ده  
 بروایت سور اوزرنده ( والیتیان ) اسمی یازیلدی بر طاشدن  
 منبعت اولوب قسطنطنین ثانی زماننده بناسنہ باشلاندیغنی  
 وانتظام سبوشک زماننده ختام بولدیغنی تاریخ ضبط ایلشدن .

— احوال ماضیه —

اسکلی یونانلرک ( خز و پوتانینا ) ، عربلرک ( الجزیره ) تسمیه  
 اشدکلری جزیره مابین النهر قطعه جسمیه سنک بر چوقی تحولات  
 و تبدلاته تصادفی ایلیان اقسامندن فتوحات اسلامیه اثناسننده  
 دیار بکر دائره سندن بدأ ایله تکریمه قدر امتداد ایلیان قسمنه  
 جزیره نامی و بریلرک آندن اشاغیسی عراق عرب دائره سنه  
 الحاق ایلدیش و دولت امویه زماننده موصل دائره سی بالتفریق  
 دیار بکر و لایتک شمدرکی هیئت و خروث و لایتله اورفه سنجاغک  
 جزیره جهتده کی محکلمی و رأس العین دائره سی برولایت اتخاذ  
 ایلدیلرک ش. ولایت جزیره نامی و برلشیدی .

بوقطعه نك : قطعات سائره به غبطه بخش اوله جق درجه ده کی  
 معموریت و ثروتی و حاوی اولدیغی اراضی و سیاه اوزرنده  
 ابدیلان زراعتک اذهان و عقوله حیرت و بره جک راده ده  
 حاصلات و برهسی و طاغیرنده آتون ، کوش نحاس ، تیمور ،  
 قورشون معدنلریله ده ابرچوق منابع ثروتک موجود اولسی . بتون  
 دول واقوام قدیمه بی ده ها اولکه مربوطاتیله برابر حرص  
 استیلاسنه دوشورمش و او حرصک سابقه مجمره سیله خبیلی  
 محاربه لر وقوع بوله رق برچوق قائلر دو کیشدر .

قطعه مذکوره ایله مربوطات قدیمه سی - منابع معدوده دن  
 چیقان زلال ثروتک قوه محرکه سیله مدنیت و معموریتک درجه  
 اقصی الغایه سنه واردیغی و آثور و بابل دولتلرینک بد حکمرنده  
 بولندیغی زمان که : هجرتدن مقدمه که اون دردنجی عصرک  
 اواسطی ایلی . محاربات مذکوره شدتله حکمنی اجراییه باشلامش  
 و دولت آثوریه منقرض اوله رق بابل دولتی بلاد آثوریه بی بد  
 ضبطنه بچورمشدر .

اندن صکره اگرچه بو محاربه له ختام و برلشسه ده متعاقباً بابل  
 و مادی و بعده مادی و کیانیان و دارا و اسکندر یونانی و سفاکیه  
 و اشکانیان و روم و ارشاکیان و ساسانیان ملوک و دولتلری و قبائل  
 عربدن جزیره قطعه سنده کی بنی عدنان ، بنی فضاغه ، بنی مضر

بنی بکر، بنی تغلب بطونیلہ قبائل ساثرہ ارارندہ لایمہد ولایحصا  
مخار بہل سبق و محاربات مذکورہ دہ ہجرتدن بیک اوچیوز سکسان  
سنہ مقدم سوء تأثیراتی کوسترمکہ باشلیوب ایکییک اوچیوز  
سنہ قدر امتداد ایتمش و بوصولتک نتایج طبیعیہ سی اولان تخریبات  
قطعه مذکورہ نیک حیفماکہ معہورتنی احجابنشدرد .

حوادث کونیہ نیک یاقوب بیقدینی بوقطعه دہ بروقت بتون جہانک  
نظر حق و حسدینی جلب ایلیان او ثروت منبعہ لری حالا باقی  
وجہیات متمدنہ نیک یابدقلمری ہیکیلرہ مدنیہ لری شمدی کوزمزه  
طاشلقدن عبارت کوریشان طاشلرہ اونلرک ستر ایلیدیکی طوپراقلر  
التدہ الآن موجوددر .

( قطعه مذکورہ دن برقطعه اولان چولده زراعت ایدن بعض  
کویلیلرک چفت سوررکن آلتون کلچہ لرنشہ ، اسکی سیکلرہ  
چوق دفعہ ل تصادف ایللی اثبات مدعا بہ شاهد عادل صورتندہ  
کوستریلہ پیلور . )

اراضیمز اوزرنده کی قلعه لک هر بریسی بر روم حکمدارینک  
ایادیء مستقلہ سنده ایکن وقتسا کہ مشرق سعادت و نبوتدن  
آفتاب قرتاب حضرت محمدی ظهور و هجرت سنیه نیک اون  
سکرنجی سنہ سی حلول ایلیدی . اون قدر حکمدارلق

اراضی به بولنش اولان قلاع مذکوره برزبر ضبط و تسخیر  
اولمه به باشلادی .

### ✽ دیار بکرک اسلام بر طرفدن فہمی ✽

مورختر زمان حضرت صدیقین خلافت حضرت فاروقہ  
اندھاسنہ قدر آسیاجہ اولان فتوحاتک بر قسمنہ فتوح شام دیگر  
قسمنہ فتوح عراق اطلاق ایدرل .

ہجرت سنیدنک اون سکرنجی سنہ سنہ و حضرت عمر افندمنزک  
زمان خلافتلرندہ ایدیکہ : ( سعد ابن وقاص ) حضرت تری فتوح  
عراقہ و ( ابو عبیدہ بن الجراح ) حضرت تریلہ ( خالد بن الولید )  
حضرت تری دخی فتوح شامہ مأمور اولدیلر .

بوارالق روم امپراطوری ہرقل ، اورفہدہ بولندیغی حالہ  
اسیا حوالیسنک غزاة مسلمین طرفدن خاقل خاقل فتح و استیلا  
اولندیغی کورمسیلہ دیار بکرک ، نصیبین اورفہ شہرل یسینی  
محافظہ دن عاجز اولہ جغنی آکلیہرق کوز یاشی دو کہ دو کہ استانبولہ  
طوغری حرکت ایش و اسلام فتوحاتنک دھا زیادہ ترقی ایلدیکنی  
کورمسیلہ بر طالع امنحانی یاریشنہ دھا کیرہرک اوچبوز بیک نفر  
موجودی حاوی طویلادیغی بیوک براردو ایلہ ہپسی فرق بیک  
دلاوردن عبارت اولان اسلام اردوسنہ قارشی کلشندہ ایش  
ہرمقلہ منہزم اولہرق اردوسنک بقیہ السیوفی طالعہ بر یسینی  
کمشدر .

شورمه ( عیاض ) بن غنم حضرت تلمی مار دینی صامصادی  
 سزوحی رأس العینی نواحی فزاتی قرقیسابی فتح بیوردون  
 صکره روملر بدنده بولنان ( آمد ) دیار بکر شهری دخی محاصره  
 ایلشدر .

شهرک غازی مشار الیه ایله رفاقتنده کی اصحاب کرام و عساکر  
 اسلام طرفدن محاصره اولاندیغی صروده حاکمسی قیره دارا  
 بادشاهنک کریمه سی ( مریم داریه ) ایدی .

شمعی سیلوان دینلان ( میافارقین ) قلعه جسیه سنی برکیجه ده  
 محاصره ایله فحینه موفق اولان غزاة مشار الیه هم بو محاصره دنک  
 تمام بش آی امتداد و بو جهته قلعه نک تسخیری مشکلاته  
 تصادف ایلدیکنی کورملریله - بر فرقه ایله مار دین قیوسی  
 طرفنده بولنان عیاض بن غنم و روم قیوسنده مترصد اولان ذید  
 و طاغ قیوسی جهته کی معاذ بن جبل و شهرک جانب شرقیسی  
 محافظه ایلان خالد بن ولید حضرتانی بالشاوره شمیکه حکومت  
 قونای اتصالینده اولان باغچهلر جهته کی سور دیوارنده واقع  
 صودایکی از توسیع ایلدیلورسه اورادن ایچی کیریله  
 بیه جگنی قرارلشدرملریله کیجه قراکلق باصندقده شبعان غزاة  
 کر آمدن بمضیلری اودایکی توسیع ایلدیلر .

ابتدا اصحاب کرامدن حضرت (صصصه) و متعاقباً سلیمان بن  
 خالد بن الولید حضرت ناری دایکدن ایچری کرد کدن صکره مجاهدین  
 عظامدن قرق ذات شجاعت صفات دخی اناری تعقیب  
 ایدیلر .

مدخل مذکور دن ایچری کیرن غازیلر اورابه بوز خطوه مسافه سی  
 اولان و بعد الفتح (باب الفتح) تسمیه قلنان قیویه طوغری هجوم  
 ونوبت ایچری اعدام ایله قیوی کک شاد ایدرک اوجهنده کی  
 محاصرین تکبیر صد الرینی صماخ کرو پسانه قدر اولاشدیره رقی  
 ایچری کیردیلر .

شو قضا ی ناکهسانی بی مدافعه به چالیشان روملرک ایچ قلعه  
 محافظلرله او کچه صباحه قدر محاربه ایلیان دین فداییلرندن  
 سلیمان بن خالد بن الولید حضرت ناریله یکر می قدر ذوات کرام  
 شربت شهادتی نوش ایله نائل اقصی الغایه مراد و مراد  
 اولشلر ایسه ده کرک درون شهرده و کرک ایچ قلعه ده بولنسان  
 روم عسکرلری طرفندن - هر بریسی دین بولنده فدای حیات ایدن  
 بو بهادرله قارشو مقاومت قابل اوله میه جغی اکلا شلمیله شهر  
 عیاض بن غنم حضرت نارینه تسلیم اولندی . شهدای مشار  
 الیه مک مدفن مقدسلری ایچ قلعه ده کی جامع شریفده در -  
 رضی الله عنهم



قلعه : شو صورتله فتح اولندقدن صکره (صه صعه) بن ماذن المذنی  
 حضرتلری بنی حضرت عیاض بن غنم شهره عامل نصب  
 و محافظه یه ده بشیوز آنلو تعیین بیورمش و حاکم یشار الیه فتح  
 کجه سنده الدیقی یاره لدن متأثراً برقاچ کون صکره عازم  
 دار الجنان اولمشدر . مدفن شریفلری وسط شهرده ناملرینه  
 منسوب جامعده در . رضی الله عنه .

فتوحات مذکوره جانب خلافتیه لدی العرض عیاض بن غنم  
 حضرتلری دیاربکر و جزیره به والی تعیین بیورمش و مشار الیه  
 هجرت سنیه ننگ بکر منجی سنه سنه قدر والیلکده قالوب اوتارمخده  
 ارتحال دار بقا ایلدیکندن یرینه سعید بن خدیج و اوده متعاقباً  
 وفات ایتدیکیچون دمشق ، خوران ، حص ، دیاربکر ، جزیره  
 و لایتلری برلشدیریله زک و الیلکی ینه بکر می تاریخنده اصحاب  
 کرامدن عمر بن سعد الانصاری حضرتلری عهدیلرینه توجیه  
 بیورمشدر .

ایکی سنه صکره دیاربکر ، جزیره و لایتلری ولایات مذکورده دن  
 تفریق ایدیله زک ولایت مستقله اعتباریله و الیلکی عمر بن سراقده  
 و آز برمدت صکره عمر بن سراقده باب حوالیسنی فتحه ماور  
 ابدلکاء یری زیاد بن حنظله به توجیه بیورلدی .

حضرت عمر رضی الله عنه افندمن شهیداً حازم روضه رضوان  
اوله رق بکرمی اوچ سنه سی ذی الحججه سنک بکرمی برنجی  
کونده حضرت عثمان افندمنه بیعت اولتمسیده ولایت مذکوره  
بکرمی درت تاریخنده واید بن عقبه یه ویکرمی الی تاریخنده  
حصص وقتسر بن ولایتی ده منضم اولدیغی حالده عمر بن  
سعد الانصاری به وبش سنه صکره یعنی اوتوز برتاریخنده مشار  
ایله خسته نهرک استعفا ایتکله ولایات مذکوره والیلکی علاوه  
مأموریت اولق اوزره شام ولایتی والیسی معاویه ابن ابی سفیان  
برسنه صکره جزیره و دیار بکر ولایتی معاویه عهده سنده کی  
دائرة دن افراز اوله رق جریر بن عبدالله عهده سنه تفویض  
واحواله بیورلمشدر .

حضرت عثمان رضی عنه المثنان افندمن ارباب قیام طرفلرندن  
شهید ایدیلرک اوتوز بش سنه سی ذی الحججه سنک بکرمی بشنجی  
کونی حضرت علی رضی الله عنه افندمنه بیعت اولندی .

جبل وقعه مشهوره سندن صکره حضرت خلیفه کوفه یی  
تشریف بیوره لربله اوتوز تاریخنده جزیره و دیار بکر ولایتی  
والیلکنه مالک الاشتر و صفین وقعه سندن صکره معاویه نک  
عمر بن العاصی مصره طوغری بوله چیقاردیغی ایشیدلدیکندن  
طرفی خلافتیناهیدن مالک الاشتر مصره والیلکنه بالتعین عسکرله

کوندولش و ۳۸ سنه سنده جزیره و دیار بکر و البلیکمه شیب بن  
بجامر تعیین بیورلشدر .

امیر المؤمنین حضرت علی رضی الله عنه افندمن ابن ملجمک سوء  
قصدیه شهید اولوب نجل نجل عالیاری حضرت حسن  
رضی الله عنه افندمنه ۱۷ رمضان سنه ۴۰ تاریخنده بیعت  
اولندی .

پدر جنت مقرری زمانده برچوق فناقلره ، خیانتله منصدی  
اولان ارباب نفاقک گوستر دکری اختلاف حصول اثلافی نتیجه  
ورمیه چکنی اکلا دفری جهته امام مشار الیه خلافتی بعض  
شروط ایله ۴۰ سنه سی ربیع الاولنده معاویه به ترک و تسلیم ایتملیله  
معاویه : جزیره ، دیار بکر و لایتنی حبیب بن مسلمه وانک  
وفاتله ۴۲ تاریخنده کندی همشیره زاده سی عبدالرحمن بن عثمانه  
توجیه ایلدی .

عبدالرحمن : ۶۰ تاریخنده فوت اولغله یرینه - زمانده کربلا  
وقعه مؤلمه سی وقوع بولان یزید طرفندن عیص بن الحرشی  
والی تعیین اولندی .

یزید عزم دار مجازات ایدرک اوغلی معاویه ده خلافتدن ال  
چکدی .

بودند یعنی : دیار بکر حکومتی حوزه اسلامیه به دخوانده مشار  
 ایله صمصامه حضرت نرنگدن ابتدا ایدوب خاندان راشدین ایله  
 دولت اوویه و خلافت عباسیه زمانلرنده تعیین ولایه اداره  
 اولاندقدن وشو صره زده برطاقم خوارج وطوائف و فرسار  
 وروملر و ترکرا ایله برخیلی محاربه لر وقوعه بوالقدن صکره خلفای  
 عباسیه زمانده و هجرتک ۲۵۶ تاریخنده دیار بکر خوالیسی  
 عیسی بن شیخ الشیبان نام خارجینک بد استیلاسنه کچمش  
 و کندوسیه اولادی خیلی زمان حکومت ایلشدر .

۲۶۹ تاریخنده عیسی وفات ایلکله اوغلی احمد و ۲۸۵ ده احمدک  
 اوغلی محمد دیار بکر ولایتی بالاستقلال ضبط ایش اولدیغی  
 حالده معتضد خلیفه منه مذکوره ذی الحججه سنده عسکره  
 دیار بکره کلهرک محمد بن احمد قلعه قبولینی سد ایله مدافعه به  
 قیام و خلیفه منجیه قتل و ضعیله ۲۸۶ ربیع الاخرینه قدر محاصره به  
 دوام ایلدیکدن محمد طلب امان ایله دیار بکره خلیفه به تسلیم  
 ایدوب خلیفه دیار بکر سورینک چوق برلینی تخریب ایدر مشدر .  
 بوارالی محمد بن احمد قاچق اوزره بولندیغی ایشیداد کده  
 کندوسی و عائله سی طوتیه رقی توقیف و دیار بکر و ایلاتکی خلیفه  
 طرفندن اوغلی ( مکنفی ) به توجیه اولندی .

عیسی ایله اوغلی احمد و حنفیدی محمدک دیار بکرده مدت تغایرلی

معتضد خلیفه ۲۸۹ ده وفات ایلکاه مکتفی مسند نشین خلافت  
اولش و ۲۹۳ تاریخنده دیار بکر ، موصل ، دیار ربیعہ طرفہ  
خلافتدن ( ابو الہیجا عبداہ ) بن جدان عہدہ سنہ توجیہ  
ابدیہ رک بنی جدان خاندانی خبیلی زمان حکومت ایشدر .

- بی جدان -

۲۹۵ ده جلوس ابدن معتبر خلیفہ سہ بہ قارشی ابو الہیجا  
عبداللہک فاردائی حسین بغداددہ سردار ایکن قیام ایشدہ  
برایش کورہ سہ جکنی حس ابدک موصل طرفلرینہ قاپچش  
و ابو الہیجا خلیفہ نک امریہ کندبسی طوتوب بغداددہ کوندرمش  
اولسبلہ دیار بکر و دیار ربیعہ و ایلکاه تہببن اولمشدر .

و ماہوریتدہ کوستردیکی مخالفت اوزرینہ وزیر مونس عسکرلہ  
کلہرک حسینی و ابو الہیجایی طوتوب بغداددہ کوندرمش و حسین  
اعدام اولنہرقی ابو الہیجا ۳۱۴ ده تکریت طرفلرنہ کی ایشقیانک  
تکملارینہ ماہور ابدیلوب موفق اولغله جزرہ دیار بکر ، مصر ،  
دیار ربیعہ حوالدسی کاملاً عہدہ سنہ احوالہ قلنشیدی . ۳۱۷  
تاریخنده ابو الہیجا وفات ایلکاه خلیفہ موصل و دیار بکر ملحقات

مذکورہ ایلہ برابر اوغلی حسنه توجیہ و ناصر الدولہ اقبلی دہ  
علاوہ ایلدی .

( ناصر الدولہ حسن بن ابی الہیجا ) والی اولدقده جزیرہ ذہ  
ظہور ایدن خار جیلری برر اورتہ دن قالدیر دقن صکرہ مقتدر  
خلیفہ ابتدا دیار بکر ، دیار ریہہ ، نصیبین ، سنجبار ، خاور ،  
میافارقین دائرہ لرینی بر اشدیروب ۳۲۲ دہ ناصر الدولہ یہ  
ویردیسہ دہ عمر اده سی سعید یوانی بولوب موصلی کندی سہ دہ سنہ  
توجیہ ایتدیر مش و موقع مأموریتنه کلدکده ناصر الدولہ نک  
ادمیری در حال کندوسنی اعدام ایش اولسبلہ خلیفہ ناصر  
الدولہ بی عزل ایلوب اوزرینہ عسکرہ برابر وزیر مونس  
کوندیر مشدر .

مونس بر لزوم اوزرینہ عودت و با کرد دلی موصل و ملکتانہ  
والی تعیین ایلدوب ناصر الدولہ ایلہ حرب ایش ایسہ دہ منہ زما  
رجعت ایش و خلیفہ یہ وقوع بولان دخالتی اوزرینہ ۳۲۴ دہ  
ناصر الدولہ بالاستقلال بنہ دیار بکر ، موصل ، دیار ریہہ و لایترینہ  
والی تعیین قلمشدر .

۳۲۴ دن ۳۵۶ سنہ قدر ناصر الدولہ مجال مذکورہ یہ متصرف  
اولوب شومدت طرفندہ خبلی وقوعات کچور مش و بغداد دہ  
متصرف امور سیاسیہ اولان مہر الدولہ عسکرہ اوزرینہ کلوب

مصالحه ایله منصبی حفظ ایش اوادیغی حالده تاریخ مذکورده  
عنه کتوردیکندن اوغلی ابوتغاب منصبی ضبط و کندیسنی  
کواش قلعه سنده حبس ایله ماردین و رجبیه مقاطعه لرینی اکا  
تخصیص ایلدی .

( ابوتغاب فضل الله الغضنقری ابن ناصر الدوله ) اوتاریخده  
باباسنک منصبی تصرفه باشلادیسه ده برادر ایله ارازلده اوزون  
اوزون منازعه لر وقوع بولشدر .

۳۶۱ مخرمنده روملر کیتلی عسکرله اورفیه نصیبینه و سائر  
جزیره بلادینه هجوم ایلدکری سرده دیار بکر اهالیسندن  
رجم غفیر محافظلر بچون طالب ایلدکری عسکر کلدیکندن  
بغدادده خلیفه طائع للهک متصرف اور حکومتی اولان عز  
الدوله بختیار دن استعانه ایلدیلر . بختیار : عسکرک تجهیرینی  
حاجب سبککنینه امر و عسکرک علاوه و اوازم سائره سنی تهیه  
ایلسنی ده ابوتغابه اشعار ایلدی .

شوصرده روملرک استیلا قصدیه آمده هج - وم ایتک اوزره  
اولدیغی دیار بکر والیسی هزار مرد طرفندن موصلده بولمان  
ابوتغابه خبر و برلکله بغداد عسکرینک ورودندن مقدم ابوتغابک  
عسکرله کوندردیکی برادری هبه الله هزار مرد ایله بالانحاد

روملری تارومار و سرعسكرلری دستقی مجروحاً اسیر و گرفتار  
ایلدیلر .

بختبارك عمیسی بولنان عضدالدوله ایله بینلرنده خصومت ظهور  
ایلدیکدن ابوتغاب بختیاره اتجا ایدن قرداشی حمدانی کندوسنه  
تسلیم ایتک اوزره معاونت ایلمکی تههد و بختیارده بوصورتی  
قبول ایللری اوزرینه برچوق عسکر جمع ایدرک بالاتفاق محاربه به  
کیرشمشلسده بختیارمقتول اولوب ابوتغاب دخی منهزماً فرار  
ایدرک ینه دیاربکره کلش و عضدالدوله نك تحریسی ایچون تعیین  
ایلدیککی ابوالوفا طاهر عسکر یله کندیشنی تعقیب ایلش اولدیغندن  
رحبه یه قاچش و ابوالوفا دیاربکری ضبط ایدرک ۳۶۸ تاریخنده  
ابوعلی التیمی بی والیلمکه تعیین ایتشد .

۳۷۲ ده عضدالدوله نك وفاتی متعاقب بادالکردی نامه ده بریسی  
ظهور و میافارقین ایله دیاربکری ضبط ایلدیککی امیر بغداد  
صمصام الدوله ایشتمیله محاربه ایچون عسکر کوندرمش  
ایسه ده برایش کوره مدیکدن صلحه مجبور اولدی .

۳۷۹ ده عسکر یله موصله هجوم ایلدکه ناصرالدوله نك اوغلاری  
عسکرینی پریشان و بادی بی نام و نشان ایلشلردر .



بادك عائله سى حسن كنفده ابدى . همشيره زاده سى ابو على حسن بن مروان اورايه كيدر ك كيفيتى اشاعه وبادك زوجه سنى نكاح ائلسيله ۳۸۰ سنه سنده بولنديغى نقطه بنى واندن صكره ديار بكر ايله بادك يندنه بولان قلاع وبقاع سااره بنى برر برر ضبط ابدى .

- ال مروان -

ابو على حسن بن مروان : ناصر الدوله نك اوغلارى ابو طاهر و ابو عبدالله ايله حرب ايدر ك غلبه چالقدن صكره كنديسنه مخالفت ايليان ميفارقين شيخ البلدى ابو صقرى دخی قتل و اعدام ايله مظفراً ديار بكره عودتده ديار بكر شيخ البلدى عبدالبراهالدين ابن دمنه نام جسورى تشويق ايله او اوقت باب الماء و شمى يكي قبودينيلان محلدن ايجرو كير كنى كنديسنى خنجرله اولديرتدريمش و اگرچه عبدالبر او صروده ديار بكر حكومتى ضبط ائلسهده ابن دمنه كوستردىكى جسارتك ثمره سنى عبدالبرك اقتطاف ائلسنى چكه مديكندن اعدامنه يوريمش واندن صكره حكومتى ضبط و تسخير و عضد الدوله نك تخريب ايلدىكى سورى ترميم و تعمير ائلسدر .

ابن دمنه ايله بينلرنده مصافات واقع اولان ابو علي نك برادرى محمد الدوله ميفارقين ده و ابن دمنه ديار بكرده حكومت ايلديلم .

محمدالدوله بی کندی عسکری اکابرین شروه لیجه قلم سنده  
 قبل ایتدیردکن صکره ( ایوالنصر احمد بن مروان ) سورددن  
 کلرک شروه بی ده ابن دمنه بی ده دفع ایله ۴۰۲ تاریخینده  
 دیاربکری تملک ایتدیش و ختقاسی عباسیه دن قادریاه کندیسنه  
 نصرالدله اتینی ویرمشدر .

بوزات ۵۲ سنه صیرت مکملده سلطنت سوزمش و سگسان  
 یاشنی تچاوز بولمش اولدیغی و مدت سلطنتیه برکته دن  
 بشقه سنه سیاست معامله سی اجرا ایتدیکی حانده ۴۵۲ سنه سی  
 شوالک ۲۹ نجی کونی سعید و نصر نام لرنده ایکی اوغلی ترک  
 ایله وفات ایدرک میافارقینده محدثه نام ایله بنا ایتیش اولدیغی ریاط  
 مقبره سنده دفن اولمشدر .

زمان سلطنتیه ابو عبدالکاز رونی دیاربکره کلکه بوحوالده  
 مذهب شافعی منتشر اولدی .

مخدوماری میانه سنده حکومت منازعه سیله حرب قیوسی ایتیش  
 ایسده صکره پدرلرینک وزیری فخرالدوله نک تدبیریه ( نصر )  
 دیاربکرده زمام سلطنتی قبضه تصرفنه ایدیندن ( سعید )  
 برهنت میافارقینده و بده یاردینده اقامت ایسدی . و ۴۶۲  
 تاریخده سعیدک وفاتیه نصر بلا نزاع مقامه کندی .

( نصر بن نصر الدوله ) ۴۵۵ دن ۴۷۲ سنه سنه قدر حكومت  
ابتد كندن صكره وفات ايدرك اوغلى منصور يرينه كچدى .

منصوره ۴۷۹ تاريخنده ملك شاه سلجوقيك كوندرديكى عسكر  
غاب كاهرك ديار بكر و متعاقباً مياقارقين ايله بلاد ساره بدنن  
التمش و كنديسى ده جزيره ابن عمره فرار ايدرك اوراده وفات  
ايش اولديغندن ۹۹ سنه حكومت ايلسان ال مروان دولتى  
مقرض اولوب ديار بكر ملك شاه طرفندن وزير فخر الدوله ابن  
جهيره توجه ايداشدر .

فخر الدوله ۴۸۶ سنه سنه قدر حكومت ايتشهده ( سلجوقى  
تاج الدوله تمش ) كنديسى عزل ايله يرينه امر اسندن ( امير  
ابراهيم بن ينال تركانى ) بى نصب ايتكاه ديار بكرده ( ال ينال )  
حكومتى تشكىل ايتدى .

امير ابراهيم ۵۰۳ ده وفات ايتكاه اوغلى امير بيسان و بوده ۵۲۰  
تاريخنده ترك حيات ايلديكندن اوغلى امير نور الدين و ۵۳۵ ده  
دخى امير نور الدينك اوغلى امير مراد الدين و ۵۵۱ ده انك اوغلى  
ابوالقاسم و ۵۵۳ ده اوغلى امير قاسم و ۵۶۲ ده امير قاسمك  
برادرى امير بيسان و ۵۶۸ ده امير نيسابك اوغلى امير بهاء الدين  
ديار بكره حكمدار اولديلر .

امیر بهاء الدین ۵۷۹ سنه سی محرمنه قدر حکمدار اراق مسندنده  
بولنش ایسده ساطان صلاح الدین یوسف بن ایوب ۵۷۸ سنه سی  
ذی الحججه سنک اون یدنجی کوننده دیار بگری محاصره ایلدیکندن  
طلب امان ایله تسلیمه مجبور اولمش وسلطان مشار ایله دخی  
حسنکیف حاکمی اولوب اولجه دائره اتفاقنه اریغی (تورالدین  
محمد بن قره اسلان بن داود بن سقمان بن امیر ارتق) ه دیار بگری  
توجیه واعطا ایلاکه ال ینال دینیلان ترکان طائفه سنک ۹۵  
سنه دن عبارت اولان حکومتلری کسب انقراض ایلندر .

ارغنی جوارنده کی نحاس معدنی ۵۱۶ تاریخنده وال ینال حکومتی  
دورنده ظهور ایلدی .

### - دولت ارتقیه -

دولت مشار ایله سنک سنسوب اولدیغی ( ارتق ) ترکان طائفه سندن  
ارتق بن اکسک نام زاندر - مسقط رأسی ماوراءالنهر ده شهرمان  
نام قریه در . تاج الدوله تنش طرفندن قدس شریفده بش سنه  
حکومت ایلندر . سقمان وایلیغی نامنده ایکی اوغلی وار  
ایلی .

وفاتندن صکره حکومتی اوغلاینه ترک ایلیدی . تاریخلمرده

ایلیغازییه سقمانیه دیه تشکلی ایلیدیکی کوریلان شهبه لر بونلرک  
نامی التنده در .

بوقاروده ذکر اولندیغی وجهله سلسلهٔ نسبی ارتقه منتهی  
اولان سقمانک حنفیدی نورالدین محمد سلطان صلاح الدین  
طرفندن آمد حکومتنه تعیین اولنه رقی ۵۸۱ تاریخنده وفات ایلکله  
ترك ایتدیکی ایکی مخدومندن بیوی اولان عمادالدینک کوچک  
قرداشی قطب الدین دن دهها زیاده لیاقتی اولدیغی حالدده پدرینک  
وفاتی هنگامنده موصالده اولدیغی ایچون مسند حکومتنه  
قطب الدین اقعاد ایداری .

عمادالدین وقعه دن خبر الهرق حسنکیفه عزیمتله پدرینک مسندی  
تحصیل املنه دوشدیسده ووفق اوله نایدیغندن خربوتی ایتیللا  
ایلیدی .

قطب الدین ۵۹۷ سنه سنه دکین آمد و حسنکیفده حکومت  
ایدرك او تاریخنده حسنکیفده کی قصر طامنندن اشاغی دوشمکله  
وفات ایتشدر .

کوجک قرداشی ناصر الدین صالح محمدود: اول وقت دیار بکر  
دائرة سنک نهایتی اولان حصننصورده والی وکوله سی ایاس

دخی قطب الدینک وئی عہدی ایکن صالح محمود دیار بکرہ  
 کلہرک ایسی جس ابلہ حکومتی ضبط و مؤخرأ روم حکمداری  
 قلیج ارسلانک شفاعتی ابلہ سبیلنی اخلا ایشدر .

صالح محمود دیار بکر سورینک بن وسن اوزرنده کی ایکی بیوک  
 برحنی بنا ایلدکن صکرہ ۶۱۸ دە وفات ایتمکله امده شهرنده  
 اوغلی ( ملک المسعود ) سریر حکومتہ او طور دی .

جلوسندن مقدم دیار بکرده الا آن موجود مهورا ولان مسعودہ  
 مدرسہ سنی بنا ایشیدی .

ملک مشار الیہ سوء اخلاق الیہ متخاق بولندیغنی ایچون اہالین  
 بعض مخدرات نسوانی متشبث اضلال بولندیغنی اہالی  
 کور مسیله علیہنہ قیام و اوصردہ بو طرفارہ کلک اوزہ بولان  
 سلطان مصر ملک الکامل ابن ملک العادل ابویدن مسعودک  
 ازالہ و جودینی کال سوز و کداز ابلہ استمدعا واسترحام  
 ایلدیلر .

ملک الکامل اسعافی استمدعی اہالی ابلہ بالمحاصرہ شہری ضبط  
 و مسعودی جس ابلہ اوغلی ملک الصالح نجم الدینہ اعطا ابدرک  
 بوجہتہ دوات ارتقیہنک سہمانیہ شعبہ سی منقرض و مسعودہ  
 جسدہ فوت اولمشدر .

ملك كاماك وفاتده ملك نجم الدين ۶۳۷ ده مصر سلطان لغنه  
 رفيع ايداد كده ديار بكر، حسنكيف، سنچار حكومتى بر اشديريله رك  
 ( ملك صالح اسماعيل ) د و آندن صكره ده ( ملك جواد بونس )  
 و برلدى . ملك جواد بونس دخى ملك نجم الدين ابوبينك اوغلى  
 ( ملك معظم قوران شاه ) ى استخلاف ايلدى ۶۴۸ ده پدرى  
 نجم الدينك وفاتيله قوران شاه مصره سلطان اولدى . قوران  
 شاه دن صكره ۶۵۸ تاريخده قدر هلاكونك اوتارينده هلاك  
 ايلدىكى ( ملك موحد عبده ) حكومت ايتشدر .

موحد دن صكره ده اوغلى ملك كامل سحر يالكز حسنكيف و بشيرى  
 و سهر طرفلر بى الده ايتش و وفاتده اوغلى ملك مجير الدين  
 سليمانى استخلاف ايتشدر .

هلاكو بغدادى استيلا ايتد كدن صكره بو خوالى به كليرك موصلدن  
 اعتباراً فرات بونه وارنجه حكومتنى اوغلى بشهونى به وره كله  
 بشهونى : باباسنك امريله ميا فارقى ضبط و واردى محاصره به  
 قيام ايلدى .

دوات ارتقيه نك ايلغازيه شعبه سندن ملك السعيد قلعه به قيامدىغندن  
 بشهون محاصره بى شدتندردى . ملك مشار اليه بو ارتقى وفات  
 و اوغلى امير مظفر قره ارسلان هلاكو به دخالت ايلكله هلاكو

طرفدن ماردين حكومتى قره ارسلانہ اعطا اولدى .  
 بوندن صكره ده اگرچه ديار بكر وماردين حواليسنده ايلغازيه  
 شعبه سى براز كسب مكنت ايشسه ده خيـ ول تاتارك هجو ميله  
 اسيا قطعه سنك قسم اعظمى هرج و مرج حالته كلش و حلب  
 حكومتى ده شعبه مذكوره بندن چم شيدى ملك مظفر الدين ۶۸۴  
 سنه سنده وفات ايتكله يرينه مخدومى ( ملك منصور ) او طوردى .

ملك مشار اليه بنى ارتق حكومته براز قوت ويرمش و ۷۱۱  
 سنه سنده عالم فاني به وداع ايله ديكندن يرينه اون سكر كون  
 حكومت ايدرك وفات ايليان اوغلى ( ملك عادل احمد ) و اندن صكره  
 ديكر مخدومى ( ملك صالح ) كلشدر . مشار اليه صالح حقيقه  
 صالح و ديندار ايدى . ديار بكر و ايلكنه اوغلى ملك ( نصر  
 محمد ) نى تعيين ايدوب وفات ايلديكندن يرينه ديكر مخدومى  
 ( ملك عمر ) و بوده وفات ايلدكدن صكره ديكر اوغلى ( ملك  
 سليمان ) و ملك سليمانى تعقيباده ( ملك عادل ) كچم شيدى .

۶۹۰ دن ۷۱۷ تاريخنه قدر ديار بكر حكومتى شو بولنده اداره  
 اولدق دن صكره حكومت مذكوره به خانان جنكيز به دن ( ابو سعيد  
 بهادر خان ) ( امير ارنجين ) نى تعيين ايشدر .



مدیار بکرده ال جنکیر و ایلیانیه حکومتلری -

امیر ارنجین : ۷۱۸ ده ابو سعید خان ایله محاربه ایدرک مقتول  
اولغله دیار بکر ولایتنه ابو سعید خانک داییمی امیر علی پادشاه  
تعیین اولندی . مؤخرأ دیار بکرک مناسب بذات واسطه سیله اداره  
حکومتی لازم کلکله و بوجهت ماردین حکمداری ابی ملک العادله  
حواله اولغله ملک مشار ایله اوغلی محمد انصیری وکیل تعیین  
ایلشدر .

۷۳۰ ده امیر علی پادشاه دیار بکره کلرک بالذات اجرای حکومت  
ایتدی .

۷۳۶ ده ابو سعید خان وفات ایدرک حکومت ایران (ارپا خان) ده  
واندن صکرده ده ( موسی ) ه خانه انتقال ایلدی .

روم ولایتی والیسی امیر شیخ حسن ایلیخانی احفاد هلاکودن  
محمد خان بن بوقتلی جلوس ایدریمک اوزره موسی خان ایله  
امیر علی پادشاهک علیهنه قیام ایدرک بینلرنده وقوع بولان  
محاربه ده موسی خان منهزماً فرار و امیر علی ده مقتولاً وفات  
ایلدیکندن محمد خان جلوس ایتدی .

بوندن صکره خانان و امرای ایران بینلرنده تحدت ایلیمان اختلافات

و منازعات یکدیگرینی ولی و تعقیب ایلدیکندن شیخ حسن ایلخانی  
۷۳۹ تاریخنده بغداد و موصل و دیاربکر دأره لرینی کابلأ ضبط  
ایدرک بغدادده استقلالانی اعلان ایلاکه اوغلی ملک ایلکانینی  
دیاربکر و ایلاکنه تعیین ایلاشدر .

۷۴۲ ده شیخ حسن ایلخانی پادشاه ایران سلیمان خان ایله برنجی  
دفعه که محاربه سنده منهرزم و ایکنجی سنده غالب اولهرق ۷۵۹  
تاریخنده وفات ایلدی .

اوغلی و خلفی سلطان اویس طرفندن کوندریلان ملک ایلکانینی  
دیاربکر و ایلاکنده دوام ایتمش اولدیغی حالده قاضی محی الدین  
ردعیانک تشویق بقله پادشاه دشت قیچانی جان بردی بک خان  
ازربجان طرفلرینه هجوم ایدرک سلطان اویسک مدافعه سیله  
کچوانه کتریده سلطان اویسک بغداده عودتندن صکره  
ازربجاندن دیاربکرک منتهای حدودینه قدرمتمد اولان بلده لری  
تسخیر ایله قرداشی اخنی چون بکه وردی .

۷۶۱ ده سلطان اویس عسکره هجوم ایدرک اخنی چون بکی  
اولدیرد کدن صکره دیاربکر و موصل بلادی آق قیونلی عشیرتی  
رئیس طور علی بکه توجیه ایلدی .

دیاربکر ولایتی ۷۸۸ سنه سنه قدر طور علی بک یدنده قالوب  
اوتار بخدمه قره قیونلی بدینه کچمشدر .

- دیاربکرده قره قیونلی - واق قیونلی حکومتلری -

بیراقلرنده قره قیون رسم ابتدکارندن طولایی بونام ایله شهرت  
الان قره قیونلی ترکان طائفه سنندن برعشیرت و رئیسلری بیرام  
خواجه نامنده بزات ابندی . ایچنده بارینه مدقلری ترکستاندن  
ازربجانیه و سلاطین ایلیخانیه دن سلطان اویش زماننده ده موصل  
حوالیسنه کیده رک اورالری ضبط ایادیلر .

اگرچه ۷۶۷ ده سلطان مشار ایله کندیلرینی تعقیباً موش  
حوالیسنه فراره مجبور ایلشسه ده بیرام خواجه نك وفاتیه قرداشی  
قره محمد بنه او بماقلیله برابر عودتله موصل حوالیسنی ید  
استیلاسنه المشدر .

بودفمه عسکرله اوزرلرینه کیدن سلطان اویش قرداشی سلطان  
حسین ایله سنوی بکر می بیگ قیون ویرمک شرطیه یدنلرنده  
اذقادر ایلیان مصالحه قره محمد عهد سنه ۷۷۷ سنه سنده سلطان  
مشار ایله طرفندن موصل و دیاربکر حکومتلرینک توجیهنی ایجاب  
ایتدیرمش و نو توجیه اوزرینه ۷۸۵ تاریخنده قدر قره محمد

حکومت ایدرک اوتاریخده وفات ایتسمیله مسندی اوغلی قره  
یوسفه ویرلشدر .

قره یوسف توسیع ملکه حصر فکر و اقتدار و بوفکرینی مرجع  
اتخاذ ایلایکی سلاطین ایلیخانیدن بغدادده کی سلطان احمدده  
عرض و اشعار ایلیکده ایلی .

۷۹۵ ده امیر تیمور - بغداد حوالیسنه کلهرک سلطان احمدده  
قره یوسفی ده ممالک مصریه قاجر مش و تیمور بغداد حوالیسندن  
کترکده سلطان احمد بغدادده یوسفده دیار بکره عودت ایلشدر .

تیمور بنه بغداده کلدرکده بونلرک ایکیسی ده یلدریم بایزید خانک  
یانسه قاجارلیله انقره وقعه مؤله سی بوزلردن ظهور ایلیدی .

تیمور طرفندن دیار بکر حکومتی ۸۰۰ تاریخده آق قیونلی رئیس  
بایزیدی قره عثمان بکه ویرملکه دیار بکرجه قره قیونلی حکومتی  
زائل اولدی .

سجاقلرینه بیاض قیون صورتنی رسم ایلیان آق قیونلیلر دخی  
قره قیونلیلر کی ترکان قبائلاندند .

برنجی رئیسلی - نسبی اغوز خانه منتهی اولان طور علی  
بکدر . علی بک : ( فخر الدین قطلی بک ) ، ( احمد بک ) ، ( علی

بك ( نامسلرنده اوج اوغلى ترك ايدرك وفات ايتمش و فخرالدين  
بك ده بر مدت رياست ايتدكدن صكره انتقال دار بقا ايلش  
اوللريله شجاعت و بسالتى حسبيله عشيرت بيننده زياده معتبر  
اولان عثمان بكه برادري احمد بك بينلرنده يكديكرندن حاصل  
اولان منافرت اوزرينه عثمان بك سيواس طرفنه عزيمت ايدرك  
اوراده برهان الدين ايله محاربه و بعض بلدلرلى ضبط ايتلشيدى .

۸۰۰ تاريخنده تيمور طرفندن ويزيلان ال تمغالى فرمان ايله ديار بكر  
حكومتنه كچهرك ۸۳۷ تاريخنده قدير اداره ايلدى .

تاريخ مذكورده سلطان مصر ملك الاشرف بر سببى عسكره  
ديار بكرى محاصره ايدرك ضبط و سكه و خطبه نامه اولق اوزره  
عثمان بكه عقد مصالحه ايتدى .

عثمان بك ۸۳۸ ده وفات ايتلكه برينه اوغلى على بك كچدى .

على بك : داعيه استقلال ايله قرداشى حزه بكك اجرا ايلديكى  
تعرضاتدن قورتيله ميوب متماديا يكديكريله مقاتله دن فراغت ايله مدكلى  
حاله على بك مصر دن عودت ايدركن اثنای راهده - حزه  
بكه متعاقباً وفات ايتلريله ۸۴۸ تاريخنده على بكك مخدومى  
( مهراالدين جهانكبير ميرزا ) مسند نشين حكومت اولدى .

جهانگیر میرزا: بر طرفین امور حکومتک تنظیم و اصلاحیله  
 و بر طرفین دنده قره قیونلیلر ایله اوغراشوب عقد صلح  
 و مسالمت ایتدیگی صروده - برادری حسن بکله ده بینلرند،  
 منافرت حاصل اولغله حسن بک کندیسندن افتراق ایله خارجاً  
 بهض محاربه له کرشد کدن صکره او اراق جهانگیر میرزا بکک  
 قره جه طاغده کی یا ایلایه عزیمتی فرصت عدایدرک علی الغفله دیار بکره  
 صوقیلوب شهری ضبط ایلدیکند دن ۸۵۵ تاریخنده دیار بکر  
 و ملحقاتی حسن بک یدنده قالدی .

جهانگیر میرزا: اگر چه اعاده حکومت اغورنده بر چوقی فداکار لقلره  
 تشبث و حتی دشمن خاندانلری اولان قره قیونلیلردن بیله استمداده  
 قدر تنزل ایلشده تشبثات واقعه سی هیچ بر صورتله کار کر  
 تأثیر اوله میهرق مغلوب و غیر مظفر و والدلر بکک رجاسیله  
 فردشی حسن بکک عفوینده مظهر اولمشدر .

میرزا بک: نهایت ماردین قلعه سنه صوقیلله رف برادریله  
 مصالحه یه مجبور اولدی .

حسن بک: ۸۶۴ ده دولت ایوبیه نك حسنکیف شعبه سی یدندن  
 حسنکیفی ده ضبط ایلدیکی کی ۸۷۱ ده ازربچان و خراسان  
 ممالکنی ضبط و فتح ایدرک روم و شاهک امر او حکمانی تحت

طاعتش المش و کرجهستان قرانک بدنده بی اسلام اسیر لرینی ده  
جبراً قورتاروب جافور قلاه سنی و دیار بکره عودنده بر چوق  
قلاع و بیقاع منجاوره بی ده تسخیر ایشدر .

ابوالفتح سلطان محمد حضرت تریله طرزون اوزرینه ارالنده ایجه  
بر گفتکو جریان ایلدیسه ده وقتت کوستردیککی اقتضا اوزرینه  
طرزوندن کفید ایلمسی حقهده حسن بکک سبق ایدن التماسی  
اسعافی یورادی .

شوصرده قره قیونلی جهانشاهک حسن بکک بیوک بر محاربه یه  
کیریشه رک مغلوب اولدیغنی کورن ان تیموردن ابو سعید خان  
حسن بکک شمس تابانی نظیره باشایان شمشه اقبالنه قارشی  
حاصل ایلدیککی مرض حسد و غرضک سوقیله ۸۷۲ تاریخنده  
طوپ-لادیغنی اوج-پوز بکک موج-ودلی براردو ایله  
مالکنه طوغری کلمش و حسن بکک بادی امرده خاندان تیموره  
اولان عبودیتنی محافظه اولیله حرب ایلك ایستامش ایسه ده  
ابو سعید خان افکارینی اجراده اصرار کوستردیککدن ایکی طرف  
عسکری محاربه یه باشلادی .

حسن بکک قوه عسکریه سی نسبتله از ایکن بغنه بر هجوم  
ایتمیله ابو سعید خانک محاربه لرینی مضمیل و بی نام و ابو سعید

خانیه اسیر و اعدام ایلدی .

حسن بك جهانشاه كبی ابو سعید خان كبی زمانلرینك بر پادشاه نامداری اولان ایکی ذیقمدت پادشاهی بوصولته اورته دن قالدیردقن صکره ۸۷۳ ده دیار بکر ، عراقین ، کرجستان ، کرمان ، فارس ، کردستان ممالکنده اوازه سلطنت واستقلانی اعلان ایله دارالملکنی دیار بکر دن تبریزه تحویل و پادشاه عنواننی اجرا ایدرک اوغلی یعقوبی دیار بکر والیلکنه تعیین ایلدی .

بونک اوزرینه حسن پادشاه قرامان امراسنی تحریک ایله ممالک عثمانیه یه ده تعرض ایتمکله باشلامش و امرای مومی الیهم سلطان محمد حضرتلرینک سطوت عسکر یه لرینه قارشى منهزم اولمش اولدیغندن سلطان مشار الیه حسن پادشاه اوزرینه بالذات عطف عنان عزیزتله ترجانده قارشوسنه چیقان پادشاه مشار الیهی ۸۷۸ سنه سی ربیع الاولنک اون التنبهی کونی عسکر یله برابر منهزم آ طاغله فرار ایتدیردی .

حسن پادشاه - اغور او محمد ، مقضود بك ، زینل بك ، سلطان خلیل ، یعقوب بك ، یوسف میرزا ، مسیح میرزا ، ناملرنده بدی اوغلی ترك ایله ۸۸۲ سنه سی شوالنک غره سینده عازم دار بقسا اولدی .



بيوك اوغلى سلطان خليل فارس ولايتى واليسى ايكن پدريتك  
 وفاتنى خبر المصيله تبريزه كلهر ك ۸۸۳ ده برينه جلوس ايلدى .  
 اخلاقى نغى حسبيله برادرى مقصود بكى اعدام ايتدرديكى  
 كى اهالى بي ده تنغير ايلديكندن عزمادهسى مراد بكاه حرب  
 ايدركن برادرى يعقوب بك چار جابوق تبريزه عزيمتله اعلان  
 سلطنت ايلدى . بيدلرنده وقوع بولان محاربهده خليل بك مقبول  
 اولشدر . مدتى التى آيدر .

سلطنت ايرانى احراز ايدن سلطان يعقوب ديار بكر واليكنه  
 امر ادين سليمان بكى تعيين ايلدى .

سلطان يعقوبك برادر زادهسى الوند بك شيرازده ، امر ادين كوسه  
 حاجى اصفهانده ، امير پشتك داودار شاهده اظهار مخالفت  
 و بوارالوق شيخ حيدر صفوى ده خروجه جرأت ايلدكلرندن  
 سلطان يعقوب هپسنى ده پریشان و شيخ حيدر صفوى بي بي نشان  
 ايدرك كندوسيده ۸۹۶ صفرنده ارتحال دار بقا ايلدى .

سلطان مشار اليهك وفاتنده اق قيونليرك بر فرقهسى حسن  
 پادشاهك مخدومى مسيح ميرزابى برينه كچورمك سوداسنده  
 بولتشلر سده انا بك صوفى خليل ايله طرفدارلوق مانع اولدوق  
 بكى فرقه بيشنده اچيلان مخالفت قپوسى ميرزا مسيحك قتلى

وسلطان بهتوبك اوغلى ( بايسنغر ) ك جلو سيله قیاندی .

صوفی خایلك بووقه مددن بالطبع تمحصل ایدن نفوذ واستقلالانی  
 دیار بکر والیسی سلیمان بك چكّه بهرك طوپلادیغی عسکرله  
 تبرزه طوغری هجوم ایلدیکی سرده بايسنغرله صوفی خلیل  
 عسکرله قارشوسنه چیقدیله . وقوع بولان مقاله ده صوفی خلیل  
 مقتول اولدیسه ده سلیمان بك بايسنغرله اطاعته مجبور اولدی .

شوارالق آق قیونلوسلر - سلطان خلیل زماندنبری الحقی  
 حصارنده محبوس بولان حسن پادشاهك حقیقی رستم میرزایی  
 چیقاروب زمام سلطنتی کنديسنه تسایم ایلدیکلرندن ۸۹۸  
 تاریخنده بايسنغر قائم پدری شیروان شاهك یانه سلیمان بك ده  
 دیار بکره قاچدی .

اولوقت دیار بکرک اشرفندن اولوب سلیمان بكك قتل ایلدیکی خلیل  
 بكك فرداشی اوغلنك انتقامنی المی ایچون خلیل بكك اوغلی  
 علی بك سلیمان بکی حسین بك حماننده قتل ایلکله برینه تبر بزه  
 قائم پادشاهك فرداشی قائم بك کوندرادی .

سلطان بهتوبك زمان سلطنتنده باشنده کی صوفیلرله برابر حروج  
 ایلرک سلیمان بك واسطه سيله وجودی محو وازاله ایلدیکی

بیان اوانان شیخ حیدر صفوی بنک اصطخر قلمه سنده کی مجسده آتیلان  
سلطان علی وسید ابراهیم واسماعیل نام لرنده اوچ اوغلی اطلاق  
ایدیلرک بایبغز علیهمنه سوق ایچون ترتیب ایدلمش اولان اردو  
قوماندانی ایبه سلطانه رفیق ایدادیلر . اگرچه بونلرک اطلاقندن  
اول برطاق صوفیلر بایبغزک یانه طویلاندیش ایدیه لرده مومی  
الیهمک اطلاق ایدادکارینی ایشتلریله در حال کله هرک ایبه  
سلطان اردوسنه الحاق ایدیلر .

یدیلرنده وقوع بولان محاربه ده هیچ بر طرف غالب کلمدی . بوندن  
صکره رستم میرزاده شیخ حیدر زاده لرک باشنده کندیسنه مقاومت  
ایدیلرک بر درجه ده غلبه لک طویلاندیغنی کور مسیله اوزر لرنه  
ایبه سلطان قومانداسیله بر اردو سوق ایبرک سلطان علی بی  
قتل ایدیلر مش وسید ابراهیم ایله اسماعیل دخی کیلانه قاچشلر  
ایدی .

وصره ده خاندان جبل الشان عثمانی به دخالت واحراز شرف  
صهریت ایلر کدن صکره وفات ایدن حسن پادشاهک اوغلی  
اغورلی محمد بکراده احمد بک که : ابوالفتح سلطان محمد خان  
حضر تلبینک حقیله بدر آقی قیونلی حکومتنی ضبط ایتمک اوزره  
طرف دولته لیه دن مرتب بر اردو ایله تبریز اوزرینه یوریوب حرباً  
رستم میرزایی قتل ، تبریزه دخول ایله اعلان سلطنت ایددی .

سلطنتی التي آى دوام ايترا كدن صكره ولايات واليلى برالشهرك  
احمد بكى قتل اولديلى .

بوندن صكره حكومت بايندر به اوچ شهزاده يندنه قاهره قاله رقى الوند  
بك عراقده ، محمد ميرزا اصفهانده ، سلطان مرادده ازربيجانده  
بولند قتلدن يكر يكريله متمادياً بحار به ونهايت اوچى ده اهلليني  
اجرايه موفقى اوله بيه رقى وفات اللى - لريله اق قيونلى حكومتى  
۹۱۳ ده منقرض اولدى .

اق قيونلى حكومتك سطوننى مح - وه سببوت ويرمكده اولديغنى  
كورن نفاق وانشفاقدن استفاده امله كيلانده بولان شيخ حيدر  
زاده ( شاه اسماعيل ) هنوز اون ايكى ياشنده ايكن خروج ايتمش  
وخطه عراقه بى يد اختصاصه بكره رك مذهب اماميه بى اعلان  
ايله ازربيجانده بولان سلطان مرادى ديار بكره قدر قاچر مش ابدى .

سلطان مراد ديار بكره وفات بولديار بكر واليسى تميمين ايتديكى  
امير بكده حكومتى ۹۱۳ ده ديار بكره كلان شاه اسماعيله بالضروره  
تسليم ايلدى . شاه اسماعيل ده ديار بكره خان محمد نام امير بى والى  
تميمين ابدى .

شاه اسماعيلك شو صورتك براشديكى محملده اجدادى خونى

بہانہ سی و مذهب ناحق دعوا سبیلہ یوز بیکار جہ نفوس  
 اسلامیہ بی اتلاف انسی و دہا برچوق فناقلرہ متصدی اولسی  
 جہانگیر زمان (یاوز سلطان سلیم خان) حضر تلریلہ بینلرنده  
 ۹۲۰ سنہ سی رجینک ایکنجی چہار شنبہ کونی چالدران محاربه  
 مشہورہ سنی دعوت ایلش و محاربه مذکورہ دہ عساکر منصورہ  
 پادشاہی قزل باش جہیتی طاغیدہرق شاہ اسماعیلی مجبور فرار  
 و دیار بکر والیسی محمد خانی دہ قتل و اعدام اتشدیر :

شاہ اسماعیل بوندن صکرہ دیار بکرہ محمد خانک قرداشی قرہ خانی  
 والی تعیین و بشبیک سواری ابلہ اعزام ایلش سہ دہ سلطان سلیم  
 خان حضر تلری دیار بکر شہرینی شاہ اسماعیل بندن نزاعہ  
 مأمور بیوردقلری بیقلی محمد پاشا عساکر کافیہ ابلہ کلہرک شہری  
 محاصرہ و ۹۲۱ سنہ سی شعبان اوائلندہ ضبط بیورملریلہ قرہ  
 خان ماردینہ قاچدی :

اہالیء مملکت سلطنت سنیہ نک تابیتی شرفی قزاققلہ چکدکاری  
 مصائب محاصرہ بی اونودوب شنلاکار ایتدیلر :

محمد پاشا ارازلورک اورالردن بتون بتون ایاغنی کسمک ایچون  
 ہمان اردوی قرہ خانک ارقہ سی صرہ ماردینہ پورتدی :

بوصروده ظهور ایدن بهض اسباب اردونك به ديار بكره ز جعتي  
 اقتضا ائيش واولوجهله اردوى همان كيرى به كمشيدهده وخرأ  
 عساكر شاهانه بر درجه دها كسب انظام ايدرك قره كور بدين  
 قاقوب به ايران اردوسى اوزرينه بورىدى .

ايران اردوسنك سواريسى مكمل ايديسهده به سوارينك ، پياده  
 بكي چرينك تفنگارى آتشنه قارشو طبسانه بيه جقلمى قره خان  
 بئيش ومع ذلك سواريسى ايكى به ، اوب برهجوم ائيش اولديغى  
 حاله قره خان حاقومندن قورشون ايله اورلمش وميدان حربده  
 اون بيكدن زياده ايرانلردن مقبول كورلمسيله اردى همايون  
 در حال ستاب ايدرك ماردىنى دشى ضبط وشهد پاشا قره خانك  
 او وقتكه اصوله توفيقاً سرمه فطوعنى بر نظم نامه ايله پاي نخته  
 ارسال ائيشدر .

ايشته ديار بكر ولايتى اوتار يخده ضميمه قلمرو سلطنت سنيه  
 بيورلدى .



## ( فهرست )

	صفحه
تقویم	۳
وقایع مشهوره	۱۵
اسامی سلاطین عثمانیه	۱۳
صدر اعظم لرك اسامیسی	۳۶
دوائر ولایت	۴۸
نواحی ملحقه	۶۴
سیلوان قضاسی	۶۴
لیجه قضاسی	۶۷
سیورك قضاسی	۶۹
دبرك قضاسی	۷۲
ماردین سنجاغی	۷۵
جزیره قضاسی	۸۱
حبیده قضاسی	۸۲
نصیبین قضاسی	۸۳
مدیات قضاسی	۸۴
عوینہ قضاسی	۸۵
معدن سنجاغی	۸۷
چریك قضاسی	۹۲
بالو قضاسی	۹۴

امرا و ضابطان عساکر نظامیه	۹۶
امرا و ضابطان عساکر ردیفه	۹۸
رؤسای روحانیه	۱۰۳
دول اجنبیه قونسولوس مأمورری	۱۰۴
تشکیل ولایتدن صکره حصوله کلان مواد نافعہ	۱۰۴
ولایتک موافقی ایله احوال حاضرہ و معلومات مختصرہ	۱۱۰
جغرافیہ سی	
خطوط مواصله	۱۳۹
تفراف خطاری	۱۴۹
جبال	۱۵۰
داخل ولایتہ مخصوص مسافہ جدولی	۱۵۴
دیار بکر سیجاغذک استانستق جدولی	۱۵۵
» » » ماردین	۱۵۹
» » » معدن	۱۶۱
ولایتک ۳۰۵ سنه سی واردات تجومیدیسی	۱۶۳
احضار و استدار	۱۶۴
ولایتک معلومات مختصرہ تاریخیسی	۱۶۵

- تصحیح -

صواب	خطا	مسطر	صحیفہ
افندی	افندی	۱۲	۶۴
فرانسہ ویس	فرانسہ قونسولوسی	۳	۱۴



خبریه عمرانیه به	خبریه عمرانیه به	۱۲	۱۰۴
جیحانه	جیحانه	۱۴	۱۰۵
واقعی	واقعی	۱	۱۱۰
صول	صول	۱۷	۱۱۵
بانه	بانه	۵	۱۱۶
متر و ارتفاعنده	متر و اشاعیدی	۱۲	۱۲۲
داخلنده	داخلنده	۳	۱۲۴
درجه ده کی	درجه ده	۱۴	۱۲۵
قاسم پادشاه	قاسم شاه	۱	۱۲۷
کذا	کذا	۳	۱۲۷
ایستدر	ایستدر	۱۷	۱۲۹
(المرور) در	(المرور)	۶	۱۳۱
خیمه نشین اولان	خیمه نشین	۱۰	۱۳۲
مساکنی	مساکنی	۷	۱۳۳
اوابدین	اوابدین	۱۴	۱۳۹
بونلر	بونلرک	۱۳	۱۴۶
وصون	وصول ابله	۱۰	۱۴۷
دخول ابله	دخول	۱۶	۱۴۷
ملاک	وملاک	۱۱	۱۴۷
ایصال ایدر	واصل اوارر	۱۴	۱۴۸
هجرتندن	قبل الهجره	۷	۱۶۶

مدینه	مدینه	۸	۱۶۹
اراضی به	اراضی به	۹	۱۷۰
مصر	مصر	۷	۱۷۱
فتحه	فتحه	۹	۱۷۱
اوتوز تاریخچه	اوتوز تاریخچه	۱۶	۱۷۴
بلادینی	بلادی	۱۶	۱۹۰
محاصره	محاصره	۱۰	۱۹۳
فتح	فتح	۱۸	۱۹۴
بی	بی	۱۸	۱۹۵
جلیل	جبل	۱۴	۱۹۹
شعبانی	شعبان	۱۲	۲۰۱

بعد از ترتیب مکتوبی ولایت عزتلو شا کر بک افندی عهدنامه رتبه ثانیه صنف متمایزی توجیه و معدن متصرف فتنه ده عزتلو عارفی بک افندی تعیین بیوراش و دفتر خاقانی مأموری صائب بک ده دیگر محله تحویل مأموریت ایدرک برینه حلب ولایتی دفتر خاقانی مأموری عزتلو عثمان ذکی بک تعیین قلمش اولغله تصحیح اولغور

دیاربکر مطبعه سننده طبع اولغور

